

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik
podjetnik.si

ZIMSKO SREČANJE

obrtnikov in podjetnikov z družinami 2023

**NA KOPAH SPET NAJBOLJŠA
EKIPA OOS SLOVENJ GRADEC**

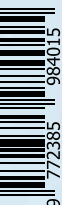
OZS:

Osnutek Pravilnika o poklicnih boleznih za nas ni sprejemljiv

Aktualne informacije o ukrepih, vezanih na trg energentov, spremljajte na spletnih straneh

www.ozs.si/energetska-draginja in www.svetovanje.si

Ne zamudite aktualnih informacij!

*Na mobilni telefon
si naložite novo
spletno stran
ozs.si*

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

Nova spletna stran in nova TV oddaja

Poleg zastopanja, svetovanja in informiranja je med ključnimi nalogami naše zbornice tudi povezovanje obrtnikov in podjetnikov. Januarja smo tako na Kopah organizirali že tradicionalno zimsko srečanje obrtnikov in podjetnikov z družinami. Številčna udeležba na srečanju – bilo nas je več kot 530 udeležencev z vse Slovenije – kaže na to, da nam je poleg posla zelo pomembno tudi druženje s stanovskimi kolegi. Če ste zamudili letošnji največji poslovno-športni dogodek, boste naslednjo priložnost ponovno dobili prihodnjo zimo.

Poleg organizacije največjega zimskega srečanja smo bili aktivni tudi na ostalih področjih. Kot sem napovedal že v začetku mandata, smo naredili vidne korake na področju informiranja naših članov. Minuli mesec smo tako premierno predstavili našo novo spletno stran ozs.si, ki je odslej še bolj pregledna in prijazna za uporabnike. Vabim vas, da si naložite spletno stran na svoje mobilne telefone in tako ne zamudite aktualnih informacij. Imam pa še eno veselo novico – 4. februarja je bila na 1. programu TV Slovenija premierno predvajana naša nova televizijska oddaja Vizionar, ki jo pripravlja TV Maribor v sodelovanju z našo zbornico. Oddaja bo na sporedu vsako soboto popoldne na 1. programu TV Slovenija, ponovitev pa bo na TV Maribor vsak ponedeljek zvečer.

Januarja je potekala tudi redna seja skupščine, na kateri so poslanci sprejeli planske dokumente za leto 2023 in sklep o določitvi višine članarine. OZS bo tako odslej imela pet razredov članarine in posebno članarino za člane, ki opravljajo dejavnost domače in umetnostne obrti. Menimo, da bo na ta način plačevanje članarine še bolj pravično razporejeno glede na število zaposlenih.

Na zakonodajnem področju pa je precej prahu sredi januarja dvignil osnutek Pravilnika o poklicnih boleznih, ki ga namerava ministrstvo za zdravje sprejeti v tem mesecu. Delodajalske organizacije na čelu z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije smo takšnemu osnutku ostro nasprotovale, saj je vloga delodajalca v postopku ugotavljanja poklicne bolezni izključena, prav tako pa ni možnosti pritožbe zoper ugotovitev strokovnjakov. Menimo tudi, da bi morali še pred sprejetjem pravilnika ustrezno urediti tudi problem regresnih zahtevkov.

Spoštovani člani, za vas se bomo na vse možne načine borili še naprej. Veseli me, da ste naše delo prepoznali tudi novi člani. Januarja se je naša zbornična družina povečala za več kot 100 novih članov. Svetujem vam, da izkoristite vse, kar vam prinaša članstvo – svetovanje, seminarje, izobraževanja, popuste pri partnerjih kartice Mozaik podjetnih in številne druge ugodnosti. Iz srca hvala vsem, starim in novim članom, za podporo, ki nam jo izkazuje s članstvom. Še vedno namreč velja – več nas je, močnejši smo in več lahko dosežemo!

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik LII, številka 2, februar 2023
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana
Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:
www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559
Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:
Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:
Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:
02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in
priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Sirk,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

AKTUALNO

4-9

IZ OZS

10-21

PODJETNO

22

OBRTNIKOV SVETOVALEC

29

SEKCIJE

56-65

OOZ

66-69

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

70-73

NAŠI ČLANI

74-76

OBRTNIKOVA BORZA

78-80

NASLOVNICA

Arhiv OZS

◀ Osnutek Pravilnika o poklicnih boleznih

Delodajalske organizacije ne podpirajo predloga Pravilnika o poklicnih boleznih. Strinjajo se, da je nujno potrebno urediti postopek ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja poklicnih bolezni, vendar pa trenutnega predloga vsebinsko ne podpirajo. **stran 4**

Zmaga ponovno v Slovenj Gradec

Tretjo januarsko soboto se je na Kopah na zimskem srečanju zbralo 530 obrtnikov in podjetnikov ter njihovih družinskih članov. V ospredju je bilo sicer druženje, a tudi tekmovalnega naboja ni manjkalo. Smučarjev namreč ni zmotilo niti precej vetrovno vreme, ki je bilo, kot so povedali nekateri, krivo tudi za kakšno stotinko več puščeno na veleslalomski progi. **stran 8**

Pozimi pada sneg! ▶

Vsako leto znova se soočamo s prometnim kaosom na dveh ali treh klancih, ki jih naš avtocestni križ sploh premore. Posledice povzročijo vrsto medsebojnega obtoževanja med pristojnimi in prevozniki. Sestali so se tudi avtobusni prevozniki in izpostavili problematiko neurejenega poklicnega zavarovanja, vsi skupaj pa skušajo rešiti še problem okrog 400 vozil na plin, ki so zaradi visokih cen goriva večinoma obstala na parkiriščih. **stran 56**

OBRTNIKOV SVETOVALEC

29

◀ Začetek in konec vodenja so cilji

Eden izmed razlogov, da ne dosegamo ciljev, je, da si jih postavljamo na napačen način. Pristop prepuščam se življenju, da mi prinese, kar mi je namenjeno, povzroči, da nas življenje in drugi ljudje premetavajo, kot bi bili ladjica na morju. In na koncu imamo občutek, kot da ne živimo svojega življenja. **stran 54**

Delodajalske organizacije ne podpirajo predloga Pravilnika o poklicnih boleznih

Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih, ki je bil predstavljen na seji Ekonomsko-socialnega sveta 13. januarja 2023, je požel neodobravanje med reprezentativnimi delodajalskimi organizacijami, članicami ESS. Slednje se sicer strinjajo, da je nujno potrebno urediti postopek ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja poklicnih bolezni, vendar pa predloga Pravilnika o poklicnih boleznih vsebinsko ne podpirajo. Vloga delodajalca je namreč izključena v celotnem postopku ugotavljanja poklicne bolezni, prav tako ni zagotovljena pravica delodajalca do pritožbe zoper ugotovitev strokovnjakov, problematičen je tudi način določanja vzročne zveze med delovnim mestom in klinično sliko posameznika. Delodajalske organizacije obenem opozarjajo, da bi se morala še pred sprejetjem pravilnika ustrezno urediti problematika t. i. regresnih zahtevkov.

Delodajalske organizacije (poleg Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije še Združenje delodajalcev Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije) so pripombe in pomisleke k predlogu Pravilnika o poklicnih boleznih januarja posredovale na Ministrstvo za zdravje in zahtevale nujen sestanek, na katerem bi predlog pravilnika ustrezno spremenili. Ob tem poudarjajo, da postopek poravnave, ki je na zahtevo ZSSS tekel pred Mednarodno organizacijo dela (MOD) med dvema strankama, ne sme in ne more biti razlog, da se sprejme predpis na nacionalni ravni brez socialnega dialoga oziroma ob popolni izključenosti enega socialnega partnerja (v tem primeru delodajalske strani). Odgovornost ministrstva je, da ne glede na to okoliščino postopek sprejemanja takšnega predpisa na nacionalni ravni izpelje v okviru tripartitnega socialnega dialoga.

Ključne pripombe delodajalskih organizacij k predlogu pravilnika

Popolnoma je **izključena vloga delodajalca** v celotnem postopku ugotavljanja poklicne bolezni. Že pri sami se-

znatitvi o uvedbi postopka ugotavljanja poklicne bolezni kot tudi tekom samega postopka pred interdisciplinarno skupino. Interdisciplinarna skupina strokovnjakov odloči na podlagi dokumentacije, ki spremlja vlogo. Ima sicer možnost, da opravi razgovore z delodajalcem in ga pozove na dopolnitev dokumentacije ali ogleda, k temu pa ni zavezana. Glede na besedilo predloga pravilnika delodajalca o postopku ugotavljanja in potrjevanja poklicne bolezni torej sploh ne bo potrebno obvestiti, še manj pa ga vključiti v postopek. S tem se delodajalcu odvzame možnost aktivnega sodelovanja v postopku, priprave protiargumentov, dokazil in možnosti izpodbijanja dokazov. Obveznost seznaniti delodajalca o postopku nastopi šele potem, ko interdisciplinarna skupina strokovnjakov že odloči o vlogi. Glede na navedeno vztrajajo, da se delodajalcem, pooblaščenemu izvajalcu medicine dela in varnostnemu inženirju zagotovi seznanitev z začetkom postopka in vključitev v postopek ugotavljanja poklicne bolezni v vsakem posameznem primeru.

Ocenjujejo, da je v predlogu pravilnika **problematičen način določanja vzročne zveze**. Že v preteklosti je delodajalska stran izpostavljala pomembnost izključi-

tvene diagnostike, ki daje poudarek prepoznavanju in določanju drugih bolezni, ki jih delavec lahko ima in lahko bistveno vplivajo na razvoj klinične slike, celotnih bolezenskih znakov in posledic pri ljudeh. Predlagajo, da se pri ugotavljanju vzročne zveze določi obveznost potrjevanja/izključevanja vzročne zveze med delovnim mestom in posledično klinično sliko bolezni, ki je lahko tudi vzrok drugih bolezni ali zdravstvenih stanj delavca. V veliko primerih je delavčevo stanje kombinacija dela in zasebnega načina življenja. Ob tem se nam postavlja vprašanje, kako se bodo upoštevale genske predispozicije za določene bolezni, kako se bo odgovornost prenašala med delodajalci (primer: delavec pride v novo podjetje, staro je v stečaju, nezmožnost ugotavljanja preteklih obremenitev) ter kakšna bo odgovornost medicine dela za ugotavljanje začetnega stanja ob nastopu dela ali ob določenih presečnih datumih.

Predlog pravilnika predpostavlja, da se pri presoji meril uporabljajo publikacija in merila za ugotavljanje in potrjevanje poklicnih bolezni, ki jih pripravi Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa. **Merila morajo biti sprejeta in objavljena sočasno in po enakem**

postopku kot pravilnik oziroma morajo biti sestavni del pravilnika. Lahko so tudi kot priloga pravilniku, ne pa zgolj kot publikacija, saj gre za eno izmed najpomembnejših vsebin pravilnika.

Predlog pravilnika v postopku ugotavljanja poklicne bolezni **ne določa pravnega sredstva (pritožbe) zoper obrazloženo ugotovitev interdisciplinarne skupine**, ki pa je ključno glede na to, da ugotovitev interdisciplinarne skupine strokovnjakov predstavlja podlago za odločanje o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V postopku ugotavljanja poklicnih bolezni mora biti zato, tako za posameznika kot delodajalca, zagotovljena pravica do pravnega sredstva.

Čeprav to iz predloga pravilnika neposredno ne izhaja, pa kaže vseeno že na tem mestu opozoriti tudi na problematiko regresnih zahtevkov. Ugotovljena poklicna bolezen bo namreč zagotovo generirala tudi regresne zahtevke javnih zavodov, tako ZPIZ kot tudi ZZSZ, do delodajalcev. Ob tem ponovno poudarjajo, da bi se morala navedena **problematika regresnih zahtevkov ustrezno urediti** (npr. z zneskovno omejitvijo regresnih zahtevkov, izločitvijo male malomarnosti ipd.) v sistemskih zakonih, ZPIZ-2 in ZZVZZ, in sicer še pred sprejetjem pravilnika o poklicnih boleznih.

Poleg zgoraj omenjene relacije med delodajalcem in dvema javnima inštitucijama je pomembna tudi relacija med delodajalcem in delavcem, in sicer glede odškodninske odgovornosti delodajalca, ki jo opredeljuje Zakon o delovnih razmerjih in se obravnava po splošnih pravilih civilnega prava.

Oba vidika odškodninske odgovornosti delodajalca dodatno podkrepljujeta zahtevo delodajalcev, da mora imeti v postopku ugotavljanja poklicne bolezni zoper ugotovitev interdisciplinarne skupine delodajalec pravico do ustreznega pravnega sredstva.

Delodajalske organizacije so opozorile, da če njihovih pripomb ministrstvo ne bo upoštevalo in se glede pravilnika ne bo vzpostavil socialni dialog, smatrajo to kot kršitev pravil ESS. Posledično to pomeni, da je socialni dialog ogrožen.

MIRA ČREŠNAR

OSNUTEK PRAVILNIKA O POKLICNIH BOLEZNIH NESPREJEMLJIV TUDI ZA ČLANE UO OZS

O osnutku pravilnika o poklicnih boleznih so razpravljali tudi člani upravnega odbora OZS na januarski seji. Člani so bili soglasni, da pravilnika v takšni obliki ne podpirajo, saj je vloga delodajalcev v postopku ugotavljanja poklicne bolezni povsem izključena. Ključno se jim zdi, da ima delodajalec možnost zavarovati odškodninsko odgovornost v primeru poklicne bolezni.

»Pravilnik o poklicnih boleznih je zelo pereča tema ta hip. Delodajalci ne pristajajo na osnutek, ki so nam ga predstavili na ESS. V celotnem postopku ugotavljanja poklicne bolezni je namreč izključena vloga delodajalca, saj se mu vzame možnost izpodbijanja dokazov in sodelovanja v postopku,« je ključne argumente proti osnutku pravilnika na seji UO OZS predstavil **Blaž Cvar, predsednik OZS**.

Tudi **direktor OZS Danijel Lamperger** je bil kritičen do osnutka. »Socialni partnerji smo se že leta 2013 pogovarjali o pravilniku, a pogajanja glede novega osnutka za nas nikakor niso zaključena. Zahtevamo ponovno debato na to temo. Vse delodajalske organizacije smo predstavile celovit seznam, kaj nas pri pravilniku moti,« je uvodoma dejal Lamperger, ki je prepričan, da morajo delodajalci imeti možnost zavarovati potencialno odškodninsko odgovornost za poklicne bolezni.

Andrej Papež, član UO OZS, je izpostavil problem regresnih zahtevkov, ki se sicer pravilnika ne dotika, a gre za to, da delodajalci ne morejo zavarovati tega, če se delavec poškoduje pri delu. »Spoštujemo vse ukrepe glede varnosti in zdravja pri delu, a če pride do nesreče in mora delodajalec kriti regresne zahtevke, podjetje lahko celo propade. Regresnih zahtevkov ne moremo zavarovati, tega ne omogoča nobena zavarovalnica.«

Bogdan Oblak, predsednik OOO Logatec, pa meni, da obstaja veliko točk, kjer se delodajalci ne bodo strinjali z medicinsko stroko. »Narediti moramo vse, da se pravilnik sprejme skupaj z delodajalci. Bistvo vsega pa je možnost zavarovanja pri zavarovalnici, tako na področju poklicnih bolezni kot tudi pri regresnih zahtevkih,« je predlagal Oblak.

»Odvetniki služijo mastne denarje na račun podjetij. Enako bo pri poklicnih boleznih, če ne bomo natančno definirali, kaj je to poklicna bolezen. Delavec lahko stoži delodajalca in pahne podjetje v stečaj. To mora biti zavarovano do nekega limita. Ne moremo pa pristati na pravilnik o poklicnih boleznih, če najprej tega ne definiramo. Vlado moramo vprašati, kje ima kompas,« je bil kritičen **Peter Pišek, podpredsednik OZS**.

Člani so na seji tudi izpostavili, da je zelo težko definirati, kje je vzrok za določeno bolezen, saj je stanje posameznika kombinacije dela in zasebnega življenja. Prav zato bi morali pri določanju vzročne zveze upoštevati vse dejavnike. »V nasprotnem primeru bodo vse bolezni poklicne bolezni,« so bili enotni člani UO OZS.

Na temo osnutka pravilnika so se zadnji dan v januarju sestali tudi predstavniki delodajalcev in Ministrstva za zdravje. Dogovorili so se, da bo ministrstvo osnutek pravilnika delno še nekoliko popravilo, saj obstoječi osnutek za delodajalce ni sprejemljiv. Pravilnik želi ministrstvo sprejeti do 17. februarja, delodajalske organizacije pa vztrajajo, da morajo še pred tem upoštevati pripombe delodajalcev.

MIRA ČREŠNAR

ZPGOPEK

Z zakonom nad energetske krizo, uspeli smo tudi s cenovno kapico

Državni zbor je decembra sprejel Zakon o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize. Z njim se je vlada odzvala na energetske draginje in z dobro milijardo evrov težkim paketom pomoči nasproti stopila gospodarstvu, da mu pomaga s čim manj pretresi preživeti prihajajočo energetske krizo. Zakon, ki je do danes doživel še dodatno uredbo in z njo povezano novelo, vključuje subvencioniranje visokih cen električne energije, zemeljskega plina in tehnološke pare, subvencioniranje dveh ukrepov za ohranjanje delovnih mest ter ukrepe za zagotavljanje likvidnosti podjetij.

Zakon je nastajal z roko v roki tudi z OZS

Resorno ministristvo za gospodarstvo je pri pripravi zakona sodelovalo s širokim krogom uporabnikov, še posebej pa so prisluhnili tudi predlogom in pričakovanjem naše stanovske organizacije. V zakonu so uporabili vse možnosti pomoči za subvencioniranje cen energentov, kot jih omogoča evropski začasni okvir, in upoštevali zmožnosti proračuna ter oblikovali 1,2 milijarde evrov težak paket pomoči za gospodarstvo v letu 2023.

Zakon je gospodarstvo pričakovalo z optimizmom, ob njegovem sprejetju pa je vseeno izrazilo vrsto pomislekov. Ključni je bil ta, da se po Evropi z energetske draginje države spopadajo različno in da naš zakon gospodarstvu ne pomaga dovolj ter ga s tem postavlja v neenakopraven in nekonkurenčen položaj.

Dosegli smo cenovno kapico za MSP

Predvsem je šlo za dejstvo, da zakon ne predvideva cenovne kapice za električno energijo. Cene na borzah so bile decembra strahovito visoke, po drugi strani pa je bil ravno čas sklepanja dolgoročnih zakupnih pogodb z dobavitelji električne energije, kar je gospodarstvu povzročalo precej nelagodja in strahu pred prihajajočim letom.

No, pa nam je vlada zadnji dan v letu le prisluhnila in z uredbo določila cenovno kapico za električno energijo mikro, malih in srednje velikih podjetij ter s tem predvsem malim obrtnikom in podjetnikom nedvomno polepšala silvestrski večer.

Ukrep sofinanciranja visokih cen energentov

V obdobju med 1. januarjem in 31. decembrom 2023 bodo subjekti, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, deležni subvencije plačila visokih cen energentov. Med upravičenci pa **ne bo malih**

poslovnih odjemalcev, torej večine naših članov, saj imajo ti že regulirano ceno elektrike in plina.

Upravičenci lahko zaprosijo za pomoč v višini med 40 % in 80 % upravičenih stroškov, in sicer nad 1,5-kratnikom dviga cen elektrike, zemeljskega plina in tehnološke pare v 2023, primerjava cene pa se bo izračunavala glede na povprečno ceno v 2021, razen v primeru upoštevanja načela sorazmernosti, ko se bo upoštevalo leto 2019.

Vrste pomoči so enostavna pomoč za gospodarstvo, osnovna posebna pomoč za podjetja, posebna pomoč zara-

di zmanjšanje gospodarske uspešnosti, posebna pomoč za energetske intenzivna podjetja in posebna pomoč za energetske intenzivna podjetja v posebnih sektorjih. Upravičenci lahko med petimi vrstami pomoči uveljavljajo zgolj eno, najnižja možna višina subvencije je 600 evrov, poenostavljen je tudi način izplačila.

Ukrepa za ohranjanje delovnih mest

Zakon vključuje tudi dva ukrepa za ohranitev delovnih mest, gre za začasen ukrep delnega povračila nadomestila plače zaradi skrajšanja polnega delovnega časa in začasen ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo. Tudi tu tistih z reguliranimi cenami ne bo zraven.

Ukrep delnega povračila nadomestila plače zaradi **skrajšanja polnega delovnega časa** bo lahko koristil delodajalec, ki je upravičen oz. bi bil upravičen do gospodarske pomoči po določbah ZPGOPEK ob pogoju, da najmanj 10 % delavcem ne more zagotoviti 90 % dela. Ukrep bo mogoče uveljavljati med 1. januarjem in 31. marcem 2023, ukrep pa se lahko s sklepom vlade podaljša še za dvakrat po en mesec.

Ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na **začasnem čakanju na delo** lahko od 1. januarja do 30. junija 2023 za obdobje 30 delovnih dni izkoristi delodajalec, ki je upravičen do gospodarske pomoči po ZPGOPEK ob nadaljnjem pogoju, da polovico prejetih sredstev namenjenega ukrepa v nadaljnjih 30 mesecih investira v zeleni prehod.

Ukrepi za izboljšanje likvidnosti

Zakon predvideva še zagotavljanje dodatnih sredstev za ugodna posojila za izboljšanje likvidnosti podjetij. Slovenski podjetniški sklad in Slovenski regionalni razvojni sklad bosta za ugodna posojila letos namenila 30 milijonov evrov in 20 milijonov evrov v prihodnjem letu. Ugodna posojila za investicije kot tudi za obratna sredstva v višini 150 milijonov evrov pa bo s tega naslova gospodarstvu ponudila tudi SID banka, ki posebno ponudbo pripravlja tudi za prevoznike.

UREDBA O DOLOČITVI CENE ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA MSP

Vlada RS je 30. decembra lani sprejela Uredbo o določitvi cene električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so končni odjemalci, kot jih določa Zakon o oskrbi z električno energijo, in zanje začasno določila najvišje drobnoprodajne cene.

Z uredbo je vlada začasno in pod posebnimi pogoji od 1. januarja 2023 do 30. junija 2023 z javno intervencijo določila cene za dobavo električne energije za mikro, mala in srednja podjetja, ki so nižje od stroškovnih cen, in sicer za višjo dnevno tarifno postavko 0,21700 EUR/kWh, za nižjo 0,15550 EUR/kW in za enotno 0,19500 EUR/kWh. Te cene veljajo le za omejeno količino 90 % pretekle porabe, s čimer so odjemalci spodbujeni k varčevanju, dobavitelj pa je odjemalcu ostalo dolžan ponuditi po tržni ceni.

Naša stanovska organizacija je uredbo spodbujala in jo z velikim zadovoljstvom tudi sprejela. V sodelovanju z ministrstvom za infrastrukturo pa smo pripravili tudi pojasnila in odgovore na najbolj pogosta vprašanja članov, ki jih lahko najdete na spletni strani www.ozs.si.

NOVELA ZPGOPEK, VPLIVA NA VEČINO NAŠIH ČLANOV

Državni zbor je 27. januarja 2023 sprejel novelo Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize. Novela določa, da upravičenci, ki imajo regulirano ceno električne energije, ne morejo prejeti hkrati še pomoči za gospodarstvo za obdobje regulacije, ki trenutno velja do 30. junija 2023.

Slednji torej niso upravičeni do pomoči za skrajšani delovni čas in čakanje na delo, velja pa ob tem poudariti, da so do pomoči še vedno upravičena mikro, mala in srednje velika podjetja, ki uporabljajo zemeljski plin in tehnološko paro.

E-VLOGA ZA ČAKANJE NA DELO IN SKRAJŠANI DELOVNI ČAS

Čeprav ukrepov za ohranjanje delovnih mest zaradi izključujočih se pomoči večina naših članov ne bo mogla izkoristiti, pa so med nami tudi takšni, ki jih bodo lahko. Zato velja obvestilo, da je na spletni strani Zavoda RS za zaposlovanje na Portalu za delodajalce že omogočena elektronska oddaja vlog za subvencioniranje skrajšane delovnega časa in čakanja na delo po ZPGOPEK.

Delodajalci morajo namreč v 15 dneh od odreditve dela s skrajšanim delovnim časom oziroma od napotitve delavca na začasno čakanje na delo elektronsko oddati vlogo pri zavodu za zaposlovanje.

Pomoč za male že pri samem viru

Zaradi regulacije cen elektrike in plina za male poslovne odjemalce ter konec leta uvedene cenovne kapice na elektriko za MSP, čemur so botrovala predvsem vztrajna prizadevanja prav naše stanovske organizacije, med upravičenci za pomoč po ZPGOPEK v praksi ne bo večine naših članov.

Čeprav se na prvi pogled to morda sliši slabo, pa temu še zdaleč ni tako, saj so z regulacijo cen in cenovno kapico mali gospodarski subjekti pridobili pomoč že pri samem viru svojih stroškov, kar jim

bo, poleg pomoči same, predvsem olajšalo poslovanje in jih odrešilo zapletenih postopkov uveljavljanja pomoči.

Obrnite se na Svetovalni center OZS

Vseeno pa morate na interventni zakon gledati celovito, zato vas pri razmišljanju o izkoriščanju pomoči in za tolmačenje podrobnosti zakona vabimo, da redno spremljate svetovalne novice SC OZS na naši spletni strani www.ozs.si, s svojimi vprašanji pa se lahko obrnete tudi na e-naslov svetovanje@ozs.si.

ANTON ŠIJANEC

ŠTIPENDIJE ZA DEFICITARNE POKLICE

Objavljen je razpis za prihodnje šolsko leto

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je minuli mesec na svoji spletni strani objavil javni razpis za pridobitev štipendije za deficitarne poklice za šolsko leto 2023/2024. Za štipendije bo na voljo skoraj 3,7 milijona evrov, vloge pa bo mogoče oddati od 19. junija do 22. septembra 2023.

Štipendije so namenjene spodbujanju mladih za vpis v izobraževalne programe za poklice, za katere na trgu dela primanjkuje kadra. Seznam poklicev, ki veljajo za deficitarne, pa se spreminja. Pri pripravi vsakoletnega javnega razpisa poleg Javnega študentskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije sodelujejo še ministrstvo za delo in izobraževanje, Center za poklicno izobraževanje in zavod za zaposlovanje. Skupaj pripravijo nabor deficitarnih poklicev, za katere je v tistem obdobju zaznati razkorak med trenutnim in prihodnjim številom razpoložljivih kadrov in predvideno ponudbo delovnih mest. Tako letos med deficitarnimi poklici, za katere bo mogoče pridobiti štipendijo, ni več triletnih programov mehatronik operater in električar. V zadnjih letih je bilo za omenjena programa podeljenih največ štipendij, vpis se je po pravil in je trenutno zadosten.

Tudi letos Sklad namerava dodeliti 1000 štipendij. Štipendijo za deficitarne poklice bodo v šolskem letu 2023/2024 tako lahko pridobili dijaki, ki bodo prvič vpisani v 1. letnik enega izmed v nadaljevanju navedenih izobraževalnih programov:

- kamnosek,
- inštalater/inštalaterka strojnih inštalacij,
- oblikovalec kovin orodjar/orodjarka,
- steklar/steklarka,
- tehnik/tehnica steklarstva,
- avtokaroserist/avtokaroseristka,
- pek/pekarka,
- slaščičar/slaščičarka,
- mesar/mesarka,

- tapetnik/tapetničarka,
- mizar/mizarka,
- izdelovalec/izdelovalka kovinskih konstrukcij,
- zidar/zidarka,
- tesar/tesarka,
- klepar-krovec/kleparka-krovka,
- izvajalec/izvajalka suhomontažne gradnje,
- slikopleskar-črkoslikar/slikopleskarka-črkoslikarka,
- pečar-polagalec keramičnih oblog/pečarka-polagalka keramičnih oblog,
- gozdar/gozdarka,
- dimnikar/dimnikarka in
- gastronom hotelir/gastronomka hotelirka.

V dvojezičnih izobraževalnih programih pa je mogoče deficitarno štipendijo pridobiti za izobraževanje za:

- ekonomski tehnik/ekonomska tehni-

- ca (IS), ki se izvaja v italijanskem jeziku (PTI),
- avtoserviser/avtoserviserka (IS), ki se izvaja v italijanskem jeziku,
- predšolska vzgoja (IS), ki se izvaja v italijanskem jeziku,
- mehatronik operater/operaterka (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku,
- strojni tehnik/strojna tehnica (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku,
- kemijski tehnik/kemijska tehnica (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku in
- ekonomski tehnik/ekonomska tehnica (IS), ki se izvaja v madžarskem jeziku (PTI).

Vlogo za štipendijo za deficitarne poklice bodo bodoči dijaki lahko oddali od 19. junija do vključno 22. septembra 2023, dodatne informacije o razpisu so na voljo na spletni strani Sklada (<https://www.srips-rs.si/vsi-razpisi/razpis>).

E. M.

Bigstock

Bi bili upravnik počitniškega doma na Šolti?

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije ima v Stomorski na hrvaškem otoku Šolta počitniški dom s šestimi apartmaji. Z letošnjim letom se je po daljšem obdobju sprostilo mesto upravnika doma, ki skrbi, da je v njem vse, kot mora biti.

Vsi, ki bi jih priložnost za delo v sezoni 2023 (od 1. 5. do 30. 9.) zanimala, dodatne informacije dobijo na OZS pri Nini Kotar (nina.kotar@ozs.si, 01 58 30 585).

E. M.

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
- Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o kozmetičnih izdelkih
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru
- Predlog Pravilnika o dokumentaciji in obrazcih pri graditvi objektov
- Predlog Zakona o optimizaciji izdaje in uporabe identifikacijskih dokumentov
- Predlog Zakona o gostinstvu
- Predlog Uredbe o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasni in premečni gradbiščih

2. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu
- Predlog Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah
- Predlog pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil

3. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog Zakona o čezmejnem izvajanju storitev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti

SKUPŠČINA OZS

Poslanci potrdili planske dokumente za leto 2023

Skupščina Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je na januarski seji, ki je 19. januarja 2023 potekala na sedežu OZS, potrdila planske dokumente za leto 2023 in obenem sprejela sklep o določitvi višine članarine v letu 2023.

OZS v tem letu uvaja (namesto sedanjih 2 razredov + člani, ki se ukvarjajo z domačo in umetnostno obrtjo) novih 5 razredov + člani, ki se ukvarjajo z domačo in umetnostno obrtjo, s čimer je plačevanje članarine še bolj pravično razporejeno glede na število zaposlenih. Najvišja članarina v letu 2023 je enaka članarini, ki so jo člani plačevali leta 2013, torej pred desetimi leti. Poslanci skupščine, obrtniki in podjetniki so se na seji med drugim strinjali, da ima OZS v primerjavi z ostalimi delodajalskimi organizacijami še vedno daleč najnižjo članarino. V sorodnih organizacijah je članarina namreč lahko več tisoč evrov letno. Članarina bo tako zagotavljala ohranitev in strokovno delovanje mreže, saj mora zbornični sistem kljub višanju stroškov zagotavljati nemoten in učinkovit servis članom.

Vodstvo OZS je na seji med drugim predstavilo **dosežke zbornice in koristi članstva**. Zbornica je v letu 2022 odigrala ključno vlogo pri blaženju posledic energetske krize – v Uredbi za male poslovne odjemalce smo dosegli, da so do ukrepov upravičeni tudi mali poslovni odjemalci, ki imajo priključno moč več merilnih mest do 86 kW. Dosegli smo regulacijo cen za MSP oz. cenovno kapico. Pri zakonu o dohodnini, in sicer v delu, ki se nanaša na obdavčitev normirancev, smo dosegli ugodnejšo obdavčitev normiranih samostojnih podjetnikov (namesto prvotnega predloga 25 tisoč eur je sedaj prag 50 tisoč eur). Preprečili smo uvedbo obveznega elektronskega evidentiranja delovnega časa in obvezne božičnice itd. Zbornica organizira več kot 40 kongresov na leto po panogah, za katere bi člani na trgu plačali po trikrat ali pet-

krat višjo kotizacijo. Članom so na voljo brezplačna pravna svetovanja in številne brezplačne delavnice, izobraževalni in sekijski dogodki, člane informiramo in jim pomagamo pri vstopu na tuje trge. Več o dosežkih najdete na spletni strani OZS (www.ozs.si), ki smo jo v novem letu posodobili in je po novem za člane še bolj prijazna in dostopna.

Ugodnosti in velike prihranke pa članom prinaša tudi kartica **Mozaik podjetnih**. Med pomembnimi partnerji kartice

je Zavarovalnica Triglav, kjer člani dobijo 7-odstotni dodatni popust na zavarovanja. Partnerji, pri katerih naši člani najbolj pogosto koristijo popuste, so še Merkur, DZS, Big bang, Energija plus, Kompas shop itd. Da se članstvo tudi v finančnem smislu splača, pa kaže podatek, da član OZS, ki kartico pri partnerjih redno uporablja, privarčuje tudi več sto ali celo več tisoč evrov letno.

MIRA ČREŠNAR

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

Naložite si spletno stran ozs.si na svoje mobilne telefone

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije smo na začetku leta prenovili spletno stran ozs.si, ki je sedaj še modernejša in prijaznejša za uporabnike. Največja prednost pa je, da smo spletno stran, kjer vsak dan objavljamo aktualne informacije, prilagodili tudi za mobilne telefone. Da bi si spletno stran hitro in enostavno naložili na svoj mobilni telefon, smo za vas pripravili koristne napotke.

Dodajanje spletne strani OZS na začetni zaslon telefona

Operacijski sistem iOS (iPhone): Odprite spletno stran www.ozs.si v aplikaciji Safari. Na dnu zaslona izberite ikono za deljenje vsebine (slika 1) in nato izberite Add to Home screen (slika 2).

Operacijski sistem Android in drugi: Odprite spletno stran www.ozs.si v brskalniku. Izberite ikono za izbor več možnosti (tri navpične pike, običajno desno zgoraj – slika 3) ter izberite možnost Dodajanje na začetni zaslon/Add to home screen (slika 4).

M. Č.

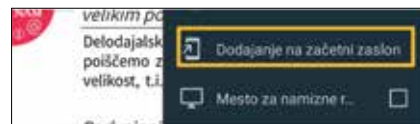
Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

NAPOVEDUJEMO

Nova TV oddaja VIZIONAR na TV SLO1

Na 1. programu TV Slovenija bo vsako soboto ob 14.45 na sporedu nova televizijska oddaja VIZIONAR, ki bo namenjena predvsem obrtnikom in podjetnikom. Koncept oddaje, ki jo pripravlja ekipa TV Maribor z voditeljico Ano Bučar, je, da v njej predstavimo obrtne poklice, zanimive obrtnike in podjetnike ter izpostavimo najbolj pereče teme v malem gospodarstvu. Partnerica oddaje je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

Oddaja bo sprva na sporedu vsako soboto ob 14.45 na 1. programu TV Slovenija, ponovitev pa bo vsak ponedeljek ob 18.00 na TV Maribor. Od 18. marca 2023 dalje pa bo oddaja na sporedu vsako soboto ob 16.00 na 1. programu TV Slovenija.

Vse oddaje, tudi prvo, ki je bila na sporedu 4. februarja, si lahko ogledate v arhivu na spletni strani www.rtvsllo.si.

Vabljeni k ogledu.

MIRA ČREŠNAR

PRESEDNIK OZS PRI ČLANIH

V Pomurju največji izziv predstavlja energetska kriza

Minuli mesec se je predsednik OZS Blaž Cvar odpravil na regijski obisk v Pomurje. V Lendavi je obiskal podjetje Legartis d. o. o., v Črenšovcih pa podjetje KIT Žižki d. o. o. Pred tem se je v družbi predsednika OOO Lendava Marjana Korena udeležil še sprejema pri županu občine Lendava Janezu Magyaru.

Lendavskim obrtnikom in podjetnikom, ki so se zbrali na županovem sprejemu, je predsednik OZS **Blaž Cvar** med drugim povedal, da je gospodarstvo tisto, ki je ključno za državo. »V zbornici bomo še naprej vztrajali in vladajočim sporočali pomen in vlogo gospodarstva, da bodo razumeli, zakaj potrebujemo pogoje, v katerih bomo lahko preživeli,« je dodal in posebej poudaril, da je ob tem izjemno pomemben tudi posluh za podjetništvo na lokalni ravni.

Delati po načelih stroke

Podjetje Legartis ima osnovno poslanstvo zapisano že v imenu. Legartis namreč pomeni »delati po načelih stroke«. Že vseh 32 let storitve s področja

gradbeništva izvajajo strokovno, kakovostno, pravočasno in v skladu z zahtevami naročnika. Podjetje je leta 1991 ustanovil **Jože Hozjan**, ko je kot samostojni podjetnik začel opravljati storitve prevoznitva. Kmalu je dejavnost dopolnil s storitvami s težko gradbeno mehanizacijo, kasneje pa je dejavnost razširil na gradbeništvo v najširšem pomenu.

Danes je Legartis, ki ga je Jože predal sinovoma Matjažu in Petru, sodobno podjetje, ki izvaja večino projektov za znane investitorje, največ preko javnih naročil (občine, šole, bolnišnice, domovi za starejše ...).

Kot je v pogovoru s Cvarom in Korenom povedal **Matjaž Hozjan**, imajo

Matjaž Hozjan, Blaž Cvar in Marjan Koren.

Lendavske obrtnike in podjetnike, ki so se zbrali na županovem sprejemu, je nagovoril tudi predsednik OZS Blaž Cvar.

V podjetju Legartis je beseda tekla predvsem o izzivih, povezanih s kadrom in energetska krizo.

Cvar in Koren v pogovoru z lastnikoma podjetja KIT Žižki Antonom Ciganom in Petrom Tibautom (skrajno desno).

v podjetju že nekaj let največ težav s kadrom (število zaposlenih v podjetju se giblje okrog 80, več kot polovica jih prihaja iz sosednje Hrvaške), v zadnjem obdobju pa tudi z dragimi surovinami, materialom in gorivom. Glede druginje, povezane z energenti, mu je predsednik zagotovil, da bo zbornica na tem področju še naprej vztrajala in zagovarjala interese članov.

Hozjan je še opozoril na prihajajoče obdobje. »Čutimo ohlajanje gospodarstva. Glede na to, da so javna naročila zastala, ni razpisov, investicije pa so se ustavile, pričakujemo, da bo obdobje kar zahtevno,« je še dejal Hozjan.

Zagnali so linijo za suhoprašno barvanje

Predsednik OZS je obiskal tudi podjetje Kit Žižki d. o. o. Temelje podjetja, ki sta ga leta 2008 ustanovila **Anton Cigan** in **Peter Tibaut**, je leta 1990 postavil Štefan Tibaut, ki je začel izdelovati kovinske izdelke. Po njegovi upokojitvi je dejavnost kot samostojni podjetnik nadaljeval njegov zet Anton Cigan, dokler ni bilo pred petnajstimi leti ustanovljeno podjetje, v katerem danes izdelujejo skladiščne regale, arhivske omare in police, garderobne omarice najrazličnejših oblik in dimenzij za podjetja, šole, zavode in druge ustanove.

dnje in montaže, široka paleta izdelkov za različne potrebe pa podjetju daje varnost tudi v bolj negotovih časih.

V podjetju KIT Žižki presežke, ki jih ustvarijo, vedno vlagajo v investicije in razvoj podjetja. Nedavno so tako v obrtni coni Ogradi v Črenšovcih zagnali linijo za suhoprašno barvanje, ki pomeni veliko pridobitev in jo nameravajo v prihodnje dobro unovčiti.

Trenutno je v podjetju zaposlenih 21 oseb z bogatim strokovnim znanjem in izkušnjami. »Zavedamo se tega kapitala in se trudimo biti dober delodajalec,« je ob tem dejal solastnik podjetja Anton Cigan. Z namenom vzgoje kadra tesno sodelujejo s srednjimi šolami in dijakom omogočajo opravljanje obvezne prakse. Nemalokrat se zgodi, da po končanem šolanju ti kar ostanejo v podjetju.

Precej večja težava kot kadri pa je v zadnjem obdobju tudi v tem podjetju strošek energije. Predsednik Cvar jim je povedal, da sedanja ureditev cen energentov še ni najboljša, in zagotovil, da bo zbornica na področju urejanja cen energentov še naprej zelo aktivna.

EVA MIHELIČ

Nedavno je podjetje KIT Žižki v obrtni coni Ogradi v Črenšovcih zagnalo novo linijo za suhoprašno barvanje.

Zmaga ponovno v Slovenj Gradec

Tretjo januarsko soboto se je na Kopah na zimskem srečanju zbralo 530 obrtnikov in podjetnikov ter njihovih družinskih članov. V ospredju je bilo sicer druženje, a tudi tekmovalnega naboja ni manjkalo. Smučarjev namreč ni zmotilo niti precej vetrovno vreme, ki je bilo, kot so povedali nekateri, krivo tudi za kakšno stotinko več puščeno na veleslalomski progi.

Srečanje je že tradicionalno pripravila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije skupaj z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami. Prenovljena pokrita terasa Grmovškovega doma na Kopah je

21. januarja od ranega jutra naprej dajala prijetno zavetje številnim udeležencem Zimskega srečanja obrtnikov in podjetnikov z družinami. Spremljevalci so se predvsem zaradi vremena, ki je bilo vse prej kot prijazno, večino časa zadrževali v zavetju terase, kamor so se tudi smučarji po štartu in odpeljanem veleslalomu kaj hitro zatekli.

Uradno se je srečanje začelo z nago-
vorom predsednika OZS **Blaža Cvara**, ki
se je vsem zahvalil za udeležbo, jim za-
želel prijeten dan ter ponovno poudaril
pomen druženja in povezovanja.

Po tekmovalni veleslalomski progi,
letos so ponovno tekmovali na dveh
progah (na eni otroci, ženske ter starej-
ši moški, na drugi pa moški v mlajših
kategorijah), se je spustilo več kot 450
tekmovalcev. Medtem dogajanje na te-
rasi ni zamrlo. Za zabavo in dvigovanje
temperature so skrbeli DJ Ney in Okej
band, kuharske ekipe OOO Maribor, Slo-
venj Gradec in Kočevje pa so začele pri-
pravljati ričet. Vsaka ekipa se je trudila in
pod pokrovke skrila tudi kakšno kuhar-
sko skrivnost, na koncu pa je zmagoval-
no ekipo določil žreb (zmagala je ekipa
OOO Kočevje, drugo mesto je zasedla
OOO Maribor, tretje mesto pa OOO Slo-
venj Gradec). Po ocenjevanju strokovne
komisije so namreč vse tri ekipe dobile
enako število točk, kar je dokaz, da je bil
ričet iz vseh treh loncev odličen.

Po koncu tekmovanja so težko pri-
čakovane medalje najboljšim v posa-
meznih kategorijah podelili predsednik
OZS **Blaž Cvar**, podpredsednik OZS **Zoran
Simčič** in direktor OZS **Danijel Lamper-
ger**, ki so se posebej zahvalili tudi **Iva-
nu Mehu**, ki je ponovno odigral ključno
vlogo pri organizaciji zimskega srečanja.
Prav on je tudi pobudnik srečanja pod-
jetnikov kamperistov na Kopah v času
zborničnega srečanja. Pravzaprav se obr-
tniki in podjetniki z avtodomi zberejo že
en večer prej. Letos se jih je zbralo že več
kot petnajst.

EVA MIHELIČ

REZULTATI KOPE 2023

Skupni zmagovalci letošnjega tekmovanja v veleslalomu je ponovno ekipa
OOO Slovenj Gradec, na drugo mesto se je uvrstila ekipa OOO Mozirje, tretja
pa je bila ekipa OOO Škofja Loka.

Najboljši v posameznih otroških, ženskih in moških kategorijah ter rezultati v
celoti so objavljeni na spletni strani www.ozs.si/novice/sport, kjer boste našli tudi
več fotografij z dogodka.

Svet agencije v novem mandatu

Sredi januarja je bila ustanovna seja sveta Javne agencije Spirit Slovenija, ki ga je za mandatno obdobje petih let decembra lani imenovala Vlada RS. Člani Sveta so **Bernarda Gradišnik**, predstavnica Ministrstva za zunanje zadeve, **Gašper Adlešič**, predstavnik Ministrstva za finance, **Danijel Lamperger**, predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, **Ante Milevoj**, predstavnik Gospodarske

zbornice Slovenije, ter predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo **Jernej Salecl**, mag. **Petra Culetto** in **Sibil Klančar**. Novo sestavo sveta je ob tej priložnosti sprejel v. d. direktorja SPIRIT Slovenija Rok Capl.

Na fotografiji (z leve): Danijel Lamperger, mag. Petra Culetto, Jernej Salecl, Rok Capl, Sibil Klančar in Ante Milevoj.

E. M.

MINIMALNA PLAČA

Dvig minimalne plače ne sme biti višji od inflacije

Minimalna plača se letos zvišuje za 100 evrov neto na 878 evrov neto, je po seji vlade 12. januarja povedal minister za delo Luka Mesec. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije kot tudi ostale delodajalske organizacije smo si sicer prizadevale za to, da dvig minimalne plače ne bi bil višji kot znaša inflacija.

VOZS vseskozi zagovarjamo dostojne plače, vendar pa je v teh negotovih razmerah zaradi energetske krize enormno povečanje minimalne plače dodatna obremenitev za podjetja. Dvig minimalne plače bo zagotovo vplival tudi na dvig ostalih plač, kar nas skrbi. Ocenjujemo pa, da gre pri zvišanju minimalne plače za kompromis med zahtevami delodajalcev in sindikatov, ki so si prizadevali za še višji dvig minimalne plače.

V bruto znesku bo minimalna plača po novem znašala 1203,36 evra, kar v primerjavi z lanskim, ki je znašala 1074,43 evra bruto, predstavlja 12-odstotni dvig, so dodatno sporočili z ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Stroški delodajalcev se bodo zaradi povišanja (bruto) minimalne plače povečali za 8,46 odstotka zaradi učinka najnižje osnove za plačilo prispevkov za socialna zavarovanja (1181,75 evra), ki je bila lani višja od minimalne plače.

Novemu znesku minimalne plače bo sledila ustrezna zakonsko določena prilagoditev najnižje bruto urne postavke začasnega in občasnega dela dijakov in študentov ter upokojencev. Znesek najnižje bruto urne postavke začasnega in občasnega dela dijakov in študentov ter upokojencev se bo tako predvidoma zvišal z dosedanjih 6,17 evra na 6,92 evra, še navaja ministrstvo.

Sklep o novi višini minimalne plače

je sicer ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sprejelo v sredo, potem ko je pridobilo ustrezne podatke o inflaciji.

Dvig minimalna plače za 100 evrov neto je bil sicer pričakovan, Mesec ga je napovedoval že konec lanskega leta. To je sicer največji skok minimalne plače v zadnjem desetletju, zvišanje pa predstavlja seštevek treh učinkov: minimalnih življenjskih stroškov, ki so bili oktobra izračunani prvič po petih letih in so znašali 669,83 evra, letne inflacije (decembra je glede na leto prej znašala 10,3 odstotka) in dohodninske zakonodaje.

MIRA ČREŠNAR

V O L V O

VOLVO SERVISNE POGODBE

ALI STE PRIPRAVLJENI SVOJE TOVORNO VOZILO, NJEGOVO RAZPOLOŽLJIVOST IN POSLOVANJE DVIGNITI NA VIŠJO RAVEN?

Volvo pogodba o servisiranju to omogoča. Z uporabo vodilne tehnologije za povezljivost v panogi in umetne inteligence sproti spremljamo kritične dele vašega tovornega vozila – 24 ur dnevno, vse dni v tednu. To odpira svet priložnosti za izboljšanje storilnosti, kot je načrtovanje obiskov delavnic glede na dejansko uporabo tovornega vozila ter celo napovedovanje in preprečevanje nenačrtovanih postankov.

volvotrucks.si

Razpis za letovanje v počitniškem domu OZS v Stomorski na otoku Šolta v sezoni 2023

V prijaznem mestecu Stomorska na dalmatinskem otoku Šolta ima Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: OZS) počitniški dom s šestimi moderno opremljenimi apartmaji (dva modra, dva rdeča in dva rumena):

- Modri apartma: bivalni prostor (raztegljiva sedežna garnitura), spalnica (zakonska postelja), balkon in pogled na morje, velikost 33,9 m².
- Rdeči apartma: združena bivalni in spalni prostor (pograd in raztegljiva sedežna garnitura), balkon in pogled na morje, velikost 19,1 m².
- Rumeni apartma: združena bivalni in spalni prostor (pograd in postelja), brez balkona in pogleda na morje, velikost 18,5 m².

Vsak apartma ima svojo kuhinjo in kopalnico. V apartmajih je vsa posoda, kuhinjske krpe, brisače in posteljina z rjuhami ter prevlekami za blazine in prešite odeje.

Razpis za sezono 2023 bo trajal od 9. 2. 2023 do 23. 2. 2023. Prijave se začnejo zbirati po objavi razpisa.

Prijava na razpis je mogoča samo z izpolnjeno prijavnico. Prijavnico pošljite po pošti na naslov: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana ali po elektronski pošti na naslov: solta@ozs.si.

Po končanem razpisu se bodo odobrili termini letovanj na podlagi zbranih točk prijavitelja, po vnaprej določenih kriterijih. O odobrenih terminih bodo prijavitelji obveščeni izključno po elektronski pošti, ki jo bodo navedli na prijavnici.

Do prijave na razpis so upravičeni:

- člani OZS in upokojeni člani OZS,
- zaposleni v OZS ali OOO in upokojenci,
- nečlani.

Kriteriji za razdelitev kapacitet so letovanje v letih 2021 in 2022. Če dva ali več prijaviteljev doseže enako število točk, se dodatno točkuje še letovanje v letih 2019 in 2020. (Točkovanje je sledeče: glavna sezona - 0 točk, predsezona in posezona - 5 točk, izven sezone - 10 točk, nekorisčenje - 15 točk).

Prijavitelju se lahko dodeli letovanje v skupnem trajanju 7 ali 14 dni oziroma dve letovanji po 7 dni.

Naslednje dodelitve so možne le v primeru nezasedenih kapacitet. Termini za tedensko letovanje so od petka do petka.

Prijavitelje, ki imajo ob prijavi dospel in zapadle finančne obveznosti do OZS, se pri določitvi cene za letovanje obravnava kot nečlane.

Neodobrene prijave se na podlagi števila doseženih točk razvrstijo v čakalno vrsto za primere odpovedi letovanj.

Po končanem razpisu se nezasedene kapacitete brez točkovanja delijo na podlagi vrstnega reda prispelih prijav.

V primeru odpovedi letovanja iz opravičljivih razlogov (bolezen - ob predložitvi dokazila, smrt v družini), se letovanje stornira in se plačana ara vrne.

Hišni red počitniškega doma OZS v Stomorski na otoku Šolta in termine za letovanje v letu 2023 si lahko ogledate na spletni strani www.ozs.si.

Dodatne informacije lahko dobite pri **Nini Kotar**, na telefonski številki (01) 58 30 585 ali na elektronskem naslovu solta@ozs.si.

CENIK NAJEMA APARTMAJA POČITNIŠKEGA DOMA OZS V STOMORSKI NA OTOKU ŠOLTA

ČLANI IN UPOKOJENI ČLANI OZS, ZAPOSLENI V OZS IN OOOZ TER UPOKOJENCI

DNEVNI NAJEM (3 - 6 NOČITEV):

sezona	datum	modri app (€)	rdeči app (€)	rumeni app (€)
glavna sezona	23. 6. - 25. 8.	95	85	55
predsezona	21. 4. - 23. 6.	70	60	35
in	in			
posezona	25. 8. - 27. 10.			

TEDENSKI NAJEM (7 NOČITEV):

sezona	datum	modri app (€)	rdeči app (€)	rumeni app (€)
glavna sezona	23. 6. - 25. 8.	570	510	310
predsezona	21. 4. - 23. 6.	430	360	145
in	in			
posezona	25. 8. - 27. 10.			

Za nečlane se cena najema apartmaja **poveča za 50 %**.

V ceno je vključeno končno čiščenje apartmaja.

Letovalec je po prejemu obvestila o dodelitvi letovanja dolžan plačati **aro v višini 20 % celotne cene letovanja**. S plačilom are se šteje, da je pogodba za najem apartmaja sklenjena.

Prijavnica

PRIJAVNICA ZA LETOVANJE

Priimek in ime prijavitelja: _____ Naslov prijavitelja: _____

Telefonska številka prijavitelja: _____ E-naslov prijavitelja: _____

Naziv podjetja: _____ Davčna številka podjetja: _____

Letovanje v letu 2019 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2020 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2021 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2022 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Član OZS in OOOZ: _____

Zaposlen (obkrožite): ☐ OZS ☐ OOOZ _____

Želeni apartma (obkrožite): ☐ MODRI APARTMA

I. II.
nadstropje

☐ RDEČI APARTMA

I. II.
nadstropje

☐ RUMENI APARTMA

I. II.
nadstropje

V primeru zasedenosti zelenega apartmaja bi letoval v (navedite apartma in nadstropje): _____

Letovati želim od _____ do _____ Rezervni termin: Letovati želim od _____ do _____

Podatki o osebah, ki bodo letovale:

Zap. št. _____ Ime in priimek _____ Leto rojstva _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

OPOZORILO: Vsi apartmaji so kategorizirani za štiri (4) osebe, zato prosimo letovalce, da upoštevajo to številčno omejitev. Za kršitev te omejitve so predvidene sankcije: bremenitev za povzročeno škodo in izguba pravice do letovanja v tekočem in naslednjem letu.

Datum: _____

(podpis prijavitelja)

S podpisom dovoljujem, da Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije za namen izvedbe razpisa obdeluje moje zgoraj navedene podatke. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije bo navedene podatke uporabljala v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov.

Predsednik ZDOPS Marko Lotrič novi predsednik Državnega sveta RS

Konec lanskega leta so potekale volitve svetnikov v Državni svet RS za mandatno obdobje 2022–2027. V okviru interesne skupine delodajalcev je bil za svetnika izvoljen tudi Marko Lotrič, predsednik Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, 19. decembra 2022 pa je dobil tudi zadostno podporo pri izvolitvi za predsednika Državnega sveta RS. Lotrič je tako postal 7. predsednik Državnega sveta RS in prvi predstavnik ZDOPS na tako visokem položaju.

Marko Lotrič bo poleg funkcije predsednika ZDOPS poklicno opravljal tudi funkcijo predsednika Državnega sveta RS, vodenje podjetja Lotrič Metrology pa je januarja letos predal hčerki, kot je bilo predvideno v družinski ustavi.

V svoji predstavitvi svetnikom je izpostavil, da je nestranski kandidat, ki si bo prizadeval, da državni svet postane še boljši zastopnik socialnih, gospo-

ževanj, skrb za posebne družbene skupine in interese, saj so pred nami izzivi, ki ne izvirajo le iz zadnjih kriz, temveč tudi odločitve o nacionalnem razvoju in s tem naše prihodnosti. Po njegovem mnenju je pri delovanju sveta potrebno še bolj udeležiti tudi pravico do zakonodajne pobude, t. i. četrto branje predloga zakona, in dodatno okrepiti sodelovanje z vsemi nosilci oblasti v državi. »Vsi moramo biti zavezani k spoštovanju ustavnega reda in delovanju za blaginjo naše dr-

žave. Čaka nas izvrševanje pomembnega poslanstva in odgovorno delo,« je Lotrič povedal po izvolitvi in dodal, da je vedno bil in ostaja predvsem gospodarstvenik: »Menim, da je potreben dialog. Da smo slišani in znamo poslušati. Da znamo dojeti kompromis in ne širimo nestrpnega ali celo sovražnega govora. Posamezniki lahko ustvarjamo izboljšave, res velike spremembe pa so rezervirane za tiste, ki znajo delovati skupaj.«

MTN

foto: Benjamin Beci

darskih, poklicnih in lokalnih interesov. Ključnega pomena bo strokovno izvajanje nalog in pooblastil sveta, ki bodo primerno odražali interese skupin, ki jih zastopa. Ti interesi bodo lahko zelo široki, vsem skupni pa bo zagotovo interes za večjo blaginjo, izboljšanje mehanizmov socialne države, zdravstvenega varstva, pravična in vključujoča družba, uravnotežen družbeni in gospodarski razvoj, spodbujanje domačega vrhunjskega znanja, visoka kakovost procesov izobra-

ZAHTEVE SLOVENSKE OBRTI IN PODJETNIŠTVA 2023

SOOBLIKUJTE LETOŠNJE ZAHTEVE OBRTI IN PODJETNIŠTVA

Letošnje Zahteve slovenske obrti in podjetništva, ki smo jih začeli pripravljati v OZS, bodo zagotovo v večji meri vezane na strukturne reforme, ki jih napoveduje vlada. Vabimo vas, da sodelujete pri pripravi zahtev in nam posredujete svoje predloge in obrazložitve. Zbornica bo zbrane zahteve vladi in javnosti predstavila na Forumu obrti in podjetništva v sredini maja.

Po napovedih Vlade Republike Slovenije nas čaka leto strukturnih reform, predvsem na področju zdravstva, davkov, pokojninske in delovnopravne zakonodaje. Zato bodo letošnje Zahteve slovenske obrti in podjetništva v večji meri vezane na predlagane reforme. Poleg tega pa bomo dali poudarek še na zahteve, ki se nanašajo na digitalizacijo, podporno okolje ter ostale zahteve, vezane na izboljšanje zakonodaje po posameznih dejavnostih.

Letošnje zahteve bomo Vladi RS in zainteresirani javnosti predstavili na **Forumu obrti in podjetništva**, ki bo predvidoma v sredini maja.

Vabimo vas, da nam vaše predloge in obrazložitve za Zahteve slovenske obrti in podjetništva 2023 posredujete najkasneje do **petka, 3. marca** na e-naslov: **zahteve@ozs.si** ali preko obrazca na spletni strani OZS

Dodatne informacije v zvezi s pripravo Zahtev slovenske obrti in podjetništva dobite pri mag. Maji Rigač, svetovalki za zastopanje gospodarskih interesov (maja.rigac@ozs.si, 01 58 30 807).

E. M.

Z območnimi odbori društva za več aktivnosti in tesnejšo povezanost

V prejšnji številki smo predstavili nabor projektov in nalog, ki jih v društvu DUPOS leta 2023 nameravamo bodisi začeti bodisi nadaljevati. Tokrat pa izpostavljamo še dve izjemno pomembni aktivnosti, in sicer druženje s kolegi in skupinske izlete.

Najpogostejše in ves čas delovanja društva tudi za širše članstvo najbolj uporabne oblike aktivnosti so razna druženja. Predvsem zaželena so druženja s kolegi in skupinski izleti.

Nastane pa zelo pomembna težava. Smo vseslovensko društvo s sedežem v Ljubljani, te aktivnosti kot tudi različne rekreacije in športne aktivnosti, ljubiteljska delovanja, rokodelstvo idr. pa lahko živijo le med ljudmi, ki so si prostorsko blizu.

Glede na enovitost organiziranja društva za vso Slovenijo in prav v izogib možnosti nastajanja težav zaradi fizične oddaljenosti med člani, smo organizacijsko izoblikovali temeljno obliko delovanja društva DUPOS – območni odbor. Tega formalno organiziramo v prostoru:

- Kjer je organizirano delovanje konkretne Območne obrtno-podjetniške zbornice,

- kjer med članstvom nastane interes za oblikovanje in tudi vodenje takšne temeljne društvene organizacije, ki pa ni pravna oseba.

Območni odbor DUPOS po Statutu društva razpolaga z nekaj finančnimi sredstvi, nabranimi na podlagi zbrane članarine v krogu delovanja (70 % ostane za lokalno porabo v okviru programa dela) in tudi iz sredstev lokalnih donacij, če jih naberejo.

Dokaz, da območni odbor DUPOS lahko dobro in uspešno deluje, je že večletno delovanje takšnega odbora v Novi Gorici, s sedežem na OOO Nova Gorica.

Imamo vse potrebno za delovanje v interesu članstva. Potrebna je le dobra volja posameznikov, da »pro bono«, kot to počne vodstvo društva že 14 let,

začnejo v svojem okolju med znanci in kolegi privabljati v članstvo in organizirati posamezne oblike delovanja na lokalni ravni. Verjamemo, da bodo v večini okolij OOO našli sogovornike in posluš za delovanje in sodelovanje. Saj gre ne nazadnje za stanovsko upokojenško organizacijo, v katero se vključujejo upokojeni obrtniki in mali podjetniki, ne glede na nekdanjo obliko poslovanja. Sodelovali oziroma delovali bodo skupaj s stanovsko organizacijo, ki je neke vrste nadaljevanje povezave z zbornico, v kateri imajo možnost prostovoljne včlanitve tudi zaposleni na zbornici.

Predvsem tiste članice in člane iz različnih krajev v Sloveniji, ki so se že včlanili v društvo DUPOS, prosimo, da razmislijo in po svojih močeh pristopijo k oblikovanju območnega odbora društva DUPOS ob OOO, ki deluje na njihovem območju. Kontakt z društveno centralo je preko elektronske pošte, ki jo poznate. Od centrale lahko pričakujete vso po-

trebno pomoč za pripravo terena. Ta je obljubljena tudi s strani vodstva OZZ, ko se pojavi konkretna pobuda, da bi prišlo do oblikovanja območnega odbora društva DUPOS. Pogumno v akcijo, saj boste s širjenjem delovanja in aktivnosti pomagali tudi sebi kot članu društva.

JOŽE ELERSIČ, PREDSEDNIK DUPOS

DUPOS
DRUŠTVO UPOKOJENIH OBRTHNIKOV
IN PODJETNIKOV SLOVENIJE

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti **dupos.je@siol.net** in sporočite svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo. Vljudno vabljeni v čim večjem številu!

PRODAJA

Najpogostejše napake pri plačevanju in nagrajevanju prodajalcev

Dobri plačni modeli so orodje v rokah vodij prodaje, ki jim pomagajo usmerjati in motivirati prodajalce za doseganje strateških prodajnih in poslovnih ciljev. Slabi plačni modeli za prodajalce imajo na drugi strani resne negativne posledice za poslovanje podjetja. Po raziskavah je plača ključen razlog, zakaj najboljši prodajalci zapustijo podjetje. Slab plačni model se lahko kaže tudi v drugih problemih, kot so konflikti med prodajalci, demotivacija, zasledovanje napačnih ciljev (na primer dajanje prevelikih popustov) ali v zlorabah modela, zaradi katerih prodajalci neupravičeno pridejo do variabilnega plačila.

Bigstock

Vskoraj dvajsetih letih svetovanja podjetjem pri postavitvi plačnih modelov sem videl številne napake pri plačevanju prodajalcev. Spodaj predstavljam 5 najpogostejših napak oziroma napak, ki sprožajo najresnejše probleme.

1. Ni nagrajevanja

Podjetja ne nagrajujejo prodajalcev zaradi različnih razlogov. Najbolj pogost je ta, da direktorji ne verjamejo v nagrajevanje. Nekatera podjetja so v preteklosti že imela plačni model z variabilnim plačilom, a ta niso izpolnila pričakovanj.

Če plačni model ne prinaša rezultatov, hitro pomisliš, da denar ne motivira. A ni tako. Obstaja veliko znanstvenih študij, ki dokazujejo, da dober plačni model z variabilnim plačilom neposredno vpliva na večjo motivacijo prodajnega osebja in zagotavlja boljše prodajne in poslovne rezultate.

Plačni model je orodje v rokah vodje prodaje ali poslovodje. Če tega ni, vodja prodaje zgubi pomembno orodje za motiviranje in usmerjanje prodajalcev. Poleg tega se odsotnost nagrajevanja kaže v:

- neproaktivnosti in apatičnosti do kupcev,
- slabši nakupovalni izkušnji,
- izgubi najboljših prodajalcev, ki se raje zaposlijo v podjetju, kjer z nagrajevanjem lahko zaslužijo več,
- večjih težavah pri pridobivanju novih prodajalcev.

Z vzpostavitvijo kakovostnih plačnih modelov, ki vključujejo nagrajevanje prodajalcev, se sicer kratkoročno povečajo stroški, hkrati pa se zaradi večje proaktivnosti prodajalcev povečajo prihodki. Zato podjetja, ki nagrajujejo prodajalce, dosežajo večje EBITDA kot ostala podjetja.

2. Pogled za nazaj

Na žalost vzpostavitev nagrajevanja ne pomeni avtomatsko večjega EBITDA. Poleg tega, da postavimo plačni model z variabilnim plačilom, se moramo plačnega modela lotiti pravilno. Najpogostejša napaka, na katero sem v svoji karieri naletel, je bila v izhodišču.

Večina direktorjev gleda na nagrajevanje prodajalcev izključno finančno. To pomeni, da se ukvarjajo s tem, kako razdeliti denar med prodajalcem in podjetjem. Kaj to pomeni v praksi? Direktor se sprašuje, do koliko nagrade bi bil prodajalec upravičen, če bi na primer prodal za 50.000 EUR izdelkov. Ta pristop jaz imenujem »pogled za nazaj«. Takšen

pristop zelo pogosto ne motivira, hkrati pa povzroča podjetjem dodatne stroške plač. Zato je posledica še slabša, kot če ne bi nagrajevali.

Rešitev za to napako je v tem, da obrnemo pogled v naprej. Namesto, da se vprašamo, kako bomo razdelili denar med prodajalcem in podjetjem, se vprašamo nekaj drugega: »Kako bomo postavili plačni model, da bomo motivirali prodajalce, da dosežejo in presežejo zastavljene strateške cilje.« Že s tem, ko si zastavimo drugačno vprašanje, se naš fokus spremeni. Ukvarjati se začnemo s tem, kateri pa so strateški cilji, kakšna merila postaviti, kakšno razmejitev narediti med fiksno osnovno plačo in variabilnim plačilom, katera obdobja meriti, kdaj izplačevati nagrade itd.

Naloge postavitve plačnega modela s pogledom naprej ne moremo narediti v enem popoldnevu. Če se zadeve lotimo pravilno, moramo sprejeti številne odločitve, ki so zgolj posredno povezane s plačnim modelom, a neposredno izboljšajo prodajne rezultate (npr. boljša organizacija prodaje). Postavitev dobrega plačnega modela običajno traja tri mesece.

3. Subjektivno nagrajevanje

Subjektivno nagrajevanje pomeni, da vodja določi višino nagrade za prodajalce glede na osebno (subjektivno) oceno truda in rezultata prodajalcev. Na prvi pogled zna vodja najbolje presoditi, koliko truda je prodajalec vložil in kako uspešen je bil glede na razmere na trgu. V praksi pa se izkaže, da vodja kljub svojim dobrim namenom ne more biti 100 % pošten. Psihologi so odkrili številne razloge, zakaj smo pristranski in kljub poštenim namenom podzavestno bolje ocenjujemo osebe, ki so nam fizično bolj privlačne ali imamo z njimi boljši odnos.

Subjektivno nagrajevanje prodajalcev je verjetno največja napaka pri postavitvi plačnega modela za prodajalce. Posledica niso zgolj slabša motivacija, ampak tudi slabi odnosi v prodajni ekipi. Vzrok za slabe odnose ni nujno nepošteno ocenjevanje. Tudi če bi bilo ocenjevanje 100 % pošteno, bi ga prodajalci zaznali kot nepoštenega. Problem subjektivizma najbolj prikažejo besede enega bančnega komercialista: *Pri nas imajo vse dame*

tisti dan v mesecu, ko se delijo ocene, višje pete in krajša krila. Pa imajo res? Verjetno ne. A če ima slučajno ena komercialistka krajše krilo tisti dan, bodo njeni kolegi rekli, da je to zaradi ocenjevanja. Ko se začne meriti dolžina kril in višina petk, se začnejo slabi odnosi, s tem pa tudi slabi prodajni rezultati.

Poleg slabše klime je posledica subjektivnega ocenjevanja tudi v tem, da nima nobenega vpliva na motivacijo. Da ima plačni model vpliv na motivacijo mora biti zelo jasna relacija med trdom – rezultatom – in nagrado. Če prodajalci ne vedo, koliko morajo prodati, da dobijo 100 EUR nagrade, ta relacija ne obstaja.

Rešitev za to napako je v postavitvi plačnega modela z merljivimi cilji, kot so na primer število novih kupcev, vrednost prodaje, marža ali razlika v ceni, vrednost dodatne prodaje, delež prodaje novim kupcem itd. Teh meril je lahko zelo veliko. Ključno je, da se izberejo tista, ki so najbolj pomembna.

4. Popravljanje nagrad in planov

Imate direktorji kdaj občutek, da so prodajalci prišli neupravičeno do provizije, ker brez vaše prisotnosti ne bi uspeli prodati? Verjetno imate prav. To pa še ne pomeni, da je zaradi tega vašega občutka smiselno provizijo od tega posla zmanjšati. Če zaradi naše ocene, da prodajalec ni upravičen do nagrade, te ne izplačamo ali jo izplačamo v manjšem znesku, kot bi jo morali po plačnem modelu, smo se ustrelili v koleno. Podjetju smo sicer privarčevali nekaj sto ali celo tisoč evrov. Hkrati pa smo dali prodajalcu in vsem njegovim kolegom zelo jasen signal – ne glede na to, koliko truda bodo vložili, boste na koncu vi določili, ali so upravičeni do nagrade ali ne. To je še slabše kot subjektivno nagrajevanje, saj prodajalci pričakujejo določeno nagrado, ki jo potem direktor subjektivno zmanjša. Praktično v vseh podjetjih, ki so zmanjševala nagrade, sem videl, da so najboljši prodajalci v kratkem času odšli.

Težavo zmanjševanja nagrad rešimo na dva načina. Prvi je, da takšne situacije predvidimo in jih vključimo v model. Drugi način pa je, da enostavno zane-marimo takšne primere in vzamemo v

zakup, da noben plačni model ni idealen. Če se izrazim v avtomobilskem žargonu – s plačnim modelom ne delamo Mercedes Maybacha, ampak moramo biti zadovoljni z Audijem A6.

5. Vztrajanje na zastarelem modelu

Sprememba plačnega modela za prodajalce ni lahka naloga. Od vodje prodaje in vodje kadrovske službe zahteva čas in trud. Zato si mnogi vodje prodaje vsak konec leta zastavljajo isto vprašanje: Ali moram res zdaj spremeniti plačni model ali lahko ta projekt preložim za nekaj mesecev ali leto?

Če plačnega modela ne spremenimo pravočasno, tvegamo, da prodajalci ne zasledujejo pravih ciljev, da je model zastarel in neučinkovit, da ne motivira prodajalcev itd.

Splošno pravilo je, da moramo model prodajnih nadomestil oceniti vsaka tri leta. Včasih odlaganje s prenovala modela nima pomembnega vpliva na učinkovitost in uspešnost prodaje. Obstajajo pa primeri, ko ne smemo čakati in moramo ukrepati takoj, sicer se lahko soočimo z velikimi kratkoročnimi ali dolgoročnimi negativnimi posledicami.

Kdaj mora postati prenova plačnega modela prva naloga?

1. Dva ali več najboljših prodajalcev je zapustilo podjetje.
2. Slabi odnosi med prodajalci so posledica plačnega modela.
3. Plačni model je pomemben vzrok slabe motivacije prodajalcev.
4. Število prodajalcev, ki ne dosega ciljev, se je povečalo.
5. Podjetje je spremenilo prodajno strategijo ali organiziranost prodajnega oddelka.

O AVTORJU

Dr. David Đukić je vodilni strokovnjak na področju plačnih modelov za prodajno osebje. O tej temi predava na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in je avtor knjige *Plačevanje prodajnega osebja*. Več o plačevanju prodajnega osebja lahko preberete na www.uspesna-prodaja.com, avtor pa je dosegljiv na e-naslovu david@uspesna-prodaja.com

Družinska ustava

in pravno zavezujoči dokumenti (1. del)

Pretekli mesec sem pisal o treh ključnih napakah ter smiselnosti, da se vsi ključni družinski dogovori zapišejo v Družinsko ustavo. Ta ni zavezujoč dokument, zato je potrebno za realizacijo dogovorov zapisati tudi zavezujoče. Kaj to pomeni v praksi?

Dva prevzemnika podjetja in sestra

Oče se je že več kot deset let upokojen končno odločil, da podjetje prepusti naslednikom. K tej odločitvi so pripomogle tudi nepovratna sredstva, ki jih družinska podjetja prejmejo ob prenosu na naslednjo generacijo. Na brezplačni informativni sestanek sta najprej prišla oba zainteresirana sinova. Pojasnili smo jima naš način dela in opcije prejema subvencije.

Ta je brata še bolj prepričala, da je smiselno pohiteti, saj smo jima predstavili tudi rok, do kdaj so še na voljo. Ker je prenos podjetja na naslednike proces, ki traja nekaj mesecev, sta želela pohiteti.

Že tako se je pri njih zadeva vlekla predolgo. Pojasnila sta nam, da samostojno vodita podjetje že več kot 15 let. Zadnja leta se je oče popolnoma umaknil in je zgolj še lastnik podjetja. Starejši med njima je bil direktor, mlajši prokurist.

Njuna sestra je zaposlena v javni upravi. Ko smo ju spraševali o njej, je bilo hitro jasno, da je lahko tu težava. Pojasnila sta, da je vedno imela velike apetite in da si tudi sedaj obeta velik izplen pri delitvi premoženja. Zato smo na še eno brezplačno srečanje povabili celotno družino. Ključni cilj teh srečanj je, da ugotovimo razmišljanja čisto vsakega vpletenega posameznika in potencialnih dedičev.

Izkazalo se je, da oče želi predati celotno lastništvo, tudi vse privatno. Celo svojo hišo je bil pripravljen že sedaj zapustiti v oporoki. Hči je izkazala interes po vikendu na morju in nekaj dodatnega denarja. Brata sta se s tem strinjala in pristala na tak dogovor pod pogojem, da se v podjetje ne bo vmešavala. Po teh osnovnih zaključkih smo predstavili naš način dela in ponudbo.

Brata sta se z vsem v celoti strinjala. Ker so bili z očetom in sestro osnovni dogovori sklenjeni, smo najprej začeli z njima oziroma podjetjem, ki je imelo kar 5 različnih dejavnosti. Zanimal nas je način vodenja in kdo sprejema ključne odločitve.

Bigstock

Ključne strateške odločitve je sprejemal starejši brat. Za posamezne dejavnosti so imeli področne vodje. Dve dejavnosti sta bili vodstveno združeni, tako da je bilo skupaj štiri vodij. Eno dejavnost je vodil mlajši brat, dve vodji sta bili obe ženi bratov. Eno dejavnost je še dodatno vodil starejši brat. V podjetju je bil zaposlen še svak mlajšega brata in njegov sin. Precej prepletena družinska situacija.

Najprej smo se lotili lastništva podjetja. Kljub temu da je bilo vse na eni lokaciji, je bilo možno podjetje razdružiti na več enot oz. podjetij. Sprva to bratoma ni bilo všeč. Še posebej mlajši je bil absolutno proti in je želel, da vodenje ostane nespremenjeno. S tem se ni strinjal starejši. Zatrjeval je, da je bistveno bolj obremenjen, prejema pa enako plačo.

V podjetju LIGHT smo zagovorniki tega, da vsak prejema pošten kos »pogače«. V tem primeru evidentno obremenitve niso bile sorazmerno razporejene. Zato smo mlajšega vprašali, če se strinja, da ima starejši višjo plačo. Bil je takoj za, a se je kmalu izkazalo, da je imel v mislih zgolj nekaj »drobiža« več.

Ker se ta dinamika tudi po nekaj srečanjih nikakor ni zaključila in poenotila, smo predlagali razdružitev podjetja. Premožensko je mlajši dobil nekaj več, tako stavb kot tudi dejavnosti in s tem prometa. Starejši je bil s tem popolnoma pomirjen. Ves čas je zatrjeval, da je njemu pri že 53. letih ključno, da se predvsem razbremeni. S privolitvijo v tako delitev je to tudi dokazal.

Najprej smo vse dogovore, seveda tudi za sestro in očeta, zapisali v Družinski ustavi. Nato smo pripravili vse potrebne zavezujoče pogodbe in listine za davčno – pravno ureditev vseh postopkov.

Ključni elementi postopka za razrešitev celostne situacije so bili sledeči. Najprej je oče še pred podaritvijo posel razdelil na dva dela z oddelitvijo podjetja. S tem smo dobili dve podjetji z davčno nevtralnim postopkom. To pomeni, da ni bilo nobenega davka. V naslednjem koraku je oče sinovoma podaril vsakemu svoje podjetje. Hčeri je podaril vikend na morju. Obenem je

pri notarju podpisal oporoko za svojo hišo.

Vso dokumentacijo smo pripravili na podjetju LIGHT. Pri notarju se je zgolj overjalo podpise. S tem so bili notarski stroški minimalni. Vsi postopki in podaritve so bile neobdavčene za vse udeležence. Uredili smo jim tudi subvencijo, tako da so prejeli 60 % nepovratnih sredstev za vse naše storitve.

Dva brata prevzameta večje podjetje

Za informacije nas je klicala upokojena mama, lastnica podjetja s 125 zaposlenimi. Njena ključna skrb je bila izjemno slaba komunikacija med sinovoma. Starejši je bil direktor podjetja že več kot sedem let, mlajši pa je bil vodja ene izmed petih enot. Enote so bile vsaka na svoji lokaciji. Strateško jih je obvladoval izključno starejši sin, mlajši v celostno poslovanje ni imel vpogleda.

Družino smo povabili na brezplačno informativno srečanje. Ključni cilj je bil kot vedno seznaniti se s situacijo, razmišljanji posameznikov in opcijami celostne razrešitve. Na začetku nam je mama predstavila njeno željo, da bi sinova skupaj in enakovredno doprinesla podjetju. Prenos lastništva je celo pogojevala s tem, da se sinova uskladiata in začneta sodelovati.

Primer je bil res zahteven, saj se je izkazalo, da sta brata tudi zasebno v zelo slabih odnosih. Glede na bogate izkušnje, ki smo jih pridobili pri uspešno rešenih več kot 200 primerih, smo zelo dobro vedeli, da tudi za ta primer obstaja nekaj možnih rešitev. Te smo kot potencialne opcije predstavili družini. Poleg tega smo pojasnili naš način dela ter predlog naše ponudbe.

Vzeli so si čas za razmislek. Po dveh tednih nas je poklical starejši brat in pojasnil, da on verjame v naše predloge in da je za, če bo tudi mlajši sodeloval. Mlajšega ni bilo potrebno posebej prepričevati. Bil je presenečen nad bratovo odločitvijo in bil takoj pripravljen na pogovore.

Poklicali smo starša in jima pojasnili, da bomo najprej nekaj srečanj izvedli

zgolj s sinovoma. Ključno je bilo najprej njihju povezati ter komunikacijo do neke mere poenotiti. Na ta način smo imeli potem trdne temelje za pogovore glede strateškega vodenja podjetja, načina sprejemanja ključnih odločitev in odgovornosti, kar je bistveno.

Sama razdelitev premoženja oziroma predaja lastništva naslednikom ni bistvo vsega. Ključno je, da se smiselno razdeli operativne funkcije, pristojnosti in odgovornosti. Kot solastniki smo se dolžni odločati optimalno učinkovito za podjetje in ne za svoj »lasten žep«.

Strateško odločanje ni samoumevno. To se je izkazalo tudi v tem primeru. To, kar je bilo starejšemu, direktorju, samoumevno, se mlajšemu »še sanjalo ni«. Zato smo v nekaj srečanjih mlajšega »oborožili« z lastniškim znanjem. Starejšemu smo dali jasno nalogo, da ga vsakotredensko uči na rednih skupnih solastniških sestankih.

Zapisali smo tudi ključne redne teme teh srečanj. Na ta način je mlajši že med samim procesom, ki je trajal 5 mesecev, osvojil marsikatero znanje, zavedanje in predvsem samozavest.

Določili smo skupno vizijo in razdelili strategijo poslovanja za naslednji dve leti. Naloga bratov je, da jo redno spremljata in usmerjata vsak teden na solastniških srečanjih, ki so vnaprej terminsko določena. Zapisali smo tudi natančno razvojno pot mlajšega brata za naslednja 3 leta.

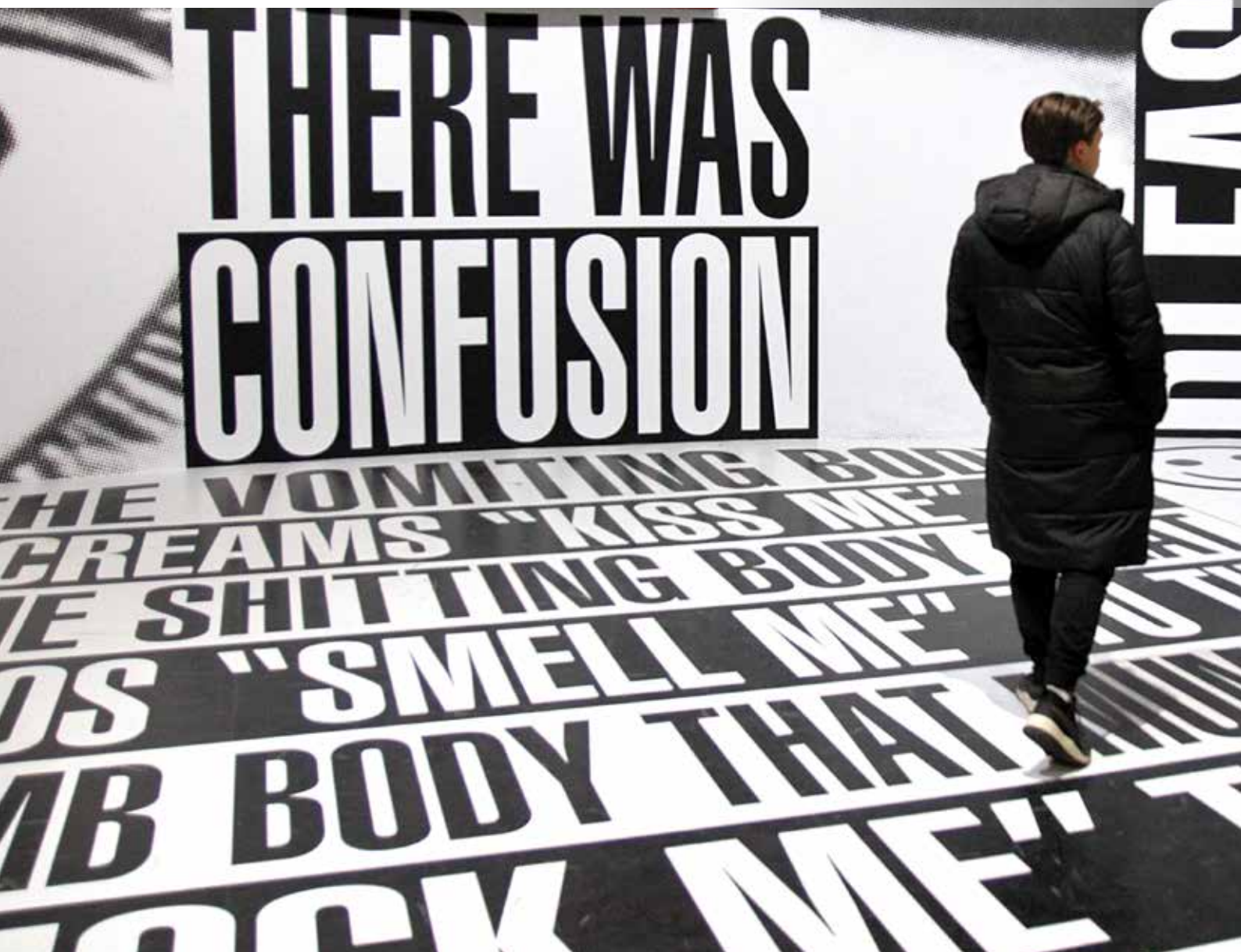
Z vsem tem je bil dogovor glede prenosa lastništva zelo enostaven. Brata sta dobila vsak 50-% delež. Natančno smo določili izstopne pogoje ter višino in čas izplačila, če bi do tega prišlo. Ključno je, da podjetje preživi in se še naprej razvija ne glede na izstop posameznika.

Določili smo tudi višino in način izplačila rente za starše. Vse ključne dogovore smo iz Družinske ustave »prelili« v zavezujočo razširjeno Družbeno pogodbo. Pripravili smo darilne pogodbe in ostale listine za notarja, kjer so zgolj overjali podpise. Ustrezno smo obvestili FURS, da ni bilo davkov. Uredili smo jim tudi subvencijo, da so prejeli povrnjenih 60 % vseh naših storitev.

UROŠ KAVS, LIGHT, WWW.LIGHT.CYOU

KAJ JE BOLJE ZA POVPREČNEGA VLAGATELJA?

Večna dilema – biti pri investicijah aktiven ali pasiven vlagatelj?

Če ste bili kadarkoli udeleženi v pogovoru o tem, kaj je bolje, ali aktivno investirati z veliko vmesnimi posegi in časa ter znanja ali biti raje pasiven investitor dolgoročno, ki samo tu in tam poseže v svoje investicije, potem zagotovo veste, da je dilema velika. Pasivno investiranje je med večino povprečnih investorjev veliko bolj priljubljeno, med upravljalci premoženja pa je seveda ravno obratno. Ti stavijo izključno na aktivno investiranje in upravljanje premoženja.

Aktivno investiranje mora nujno opravljati nekdo, ki se s tem profesionalno ukvarja, saj zahteva veliko časa, analiz, znanja in hitrega sprejemanja odločitev. Ravno obratno – pasivno vlaganje – zahteva veliko manj časa, tudi manj nakupov in prodaj in večjo razpršitev (pasivni vlagatelji recimo raje izbirajo vlaganje v sklade kot pa direktno v posamezne delnice).

**AKTIVNO UPRAVLJANJE
OPRAVLJA PROFESIONALNE
UPRAVLJALEC SREDSTEV,
KI SKUŠA S SVOJIM IZBOROM
IN ODLOČITVAMI PREMAGATI
INDEKS, KATEREMU SLEDI!**

Dejstvo je, da sta lahko oba načina investiranja zelo koristna, če seveda opravljate oboje s primernim znanjem. A statistika vseeno pravi, da so pasivne naložbe v zadnjih letih pridobile več kapitala kot aktivna upravljanja s sredstvi, prav tako so v določenih obdobjih na trgu pasivni vlagatelji lahko naredili celo višji donos kot tisti, ki so imeli aktivno upravljan portfelj.

V zadnjih nekaj desetletjih beležimo trend pasivnega investiranja z vlaganjem v tako imenovane ETF sklade, ki sledijo določenim indeksom, surovinam ali drugim oblikam investicij. Vlagatelji tako raje pobirajo »povprečne« donose, kot da bi skušali z individualno izbiro delnic premagati indeks. Kaj je torej bolje?

**PASIVNO INVESTIRANJE V
VEČINI POMENI, DA VLOŽITE
SREDSTVA RAZPRŠENO MED
VEČ INVESTICIJ (SKLADI)
Z NAMENOM, DA SLEDITE
DOLGOROČNI RASTI
DOLOČENEGA INDEKSA.**

Aktivno investiranje – prednosti in slabosti?

Aktivno investiranje oziroma vlaganje denarja potrebuje profesionalnega upravljalca sredstev, ki upravlja s portfeljem. Glavni cilj upravljalca je, da poskuša preseči povprečne donose na borzi (da preseže indeks, ki mu je hkrati tudi »benchmark«) in v celoti izkoristiti kratkoročna nihanja in večje premike na trgih v eno ali drugo smer.

Aktivno investiranje tako zahteva veliko znanja, poglobljenih analiz, izkušenj, potrpežljivosti in discipline ter sposobnost hitrega sprejemanja odločitev. Upravitelj portfelja lahko deluje samostojno ali z večjo ekipo. V vsakem primeru mora vsak dan primerjati različne podatke, spremljati gibanja na trgih in se odločati, kdaj se bodo trendi spremenili in se temu potem tudi aktivno prilagoditi.

Glavni ključ pri aktivnem upravljanju je zaupanje, da bo tisti, ki upravlja, pravočasno reagiral na spremembe na trgu in jih obrnil v prid investitorjem. Za uspešno aktivno upravljanje naložb

je potrebno imeti večkrat prav kot pa narobe.

Prednosti aktivnega investiranja:

- Priložnost, da premagate in presežete donose, ki jih sicer v povprečju nudijo finančni trgi.

- Fleksibilnost – pri aktivnem upravljanju ste lahko zelo prosti pri izbiri naložb in kombinaciji le-teh.

- Obvladovanje tveganj – aktivni upravljalci lahko ob nenadnih padcih na trgih zmanjšajo potencialne izgube z aktivnim upravljanjem s tveganji (»hedge« pozicije itn.).

Slabosti aktivnega investiranja:

- Uspešnost je odvisna od ene osebe – spretnost upravitelja premoženja je ključna; če je aktivno upravljanje izvedeno slabo, je veliko slabše, kot če bi investirali pasivno.

- Višji stroški – praviloma je vsako aktivno upravljanje premoženja povezano z višjimi stroški – upravljavska provizija, provizija za uspešnost itn.).

- Tveganje ključne osebe – v aktivnem upravljanju ste konkretno odvisni od upravljanja ene same osebe.

- Aktivno upravljanje zahteva veliko časa.

Pasivno investiranje – prednosti in slabosti

Če tudi vi sodite med bolj pasivne vlagatelje, potem je velika verjetnost, da vlagate bolj dolgoročno. Za pasivno vlaganje je značilno, da se omejujejo nakupi in prodaje – se izvajajo redkeje kot pri aktivnem upravljanju – kar seveda pomeni, da je omenjen način stroškovno zagotovo bolj učinkovit način vlaganja.

Glavna strategija pasivnih investitorjev je tako imenovani »buy and hold«, torej kupi in dolgoročno drži. V tej miselni naravnosti bi se investitorji morali upreti skušnjavam, da bi reagirali na kratkoročne padce na trgih ali da bi morali vseskozi predvidevati, kaj bo v naslednjih dneh naredila borza.

**»NIZKOCENOVNI INDEKSNISKLAD JE NAJBOLJ PRIMERNA DELNIŠKA OBLIKA INVESTIRANJA ZA VELIKO VEČINO INVESTITORJEV.«
WARREN BUFFET**

Praktični primeri pasivnega investiranja so investicije v vzajemne ali ETF sklade (indeksne sklade), ki sledijo nekemu določenemu indeksu – recimo za primer delniški indeks S&P 500. Namreč, ko se zamenja sestava podjetij v samem indeksu, vlagatelju ni potrebni nič reagirati z nakupi in prodajami (učinkovit stroškovni in davčni pristop), vseeno pa vlagatelj participira pri spremembah.

Tudi posegi so pri pasivnem investitorju omejeni na pol leta ali celo leto dni, ko se opravi pregled portfelja in se po potrebi balansira – se poreže dobiček na zmagovalcih in se dokupi poražence. Nekateri investitorji – zaradi davčnih ugodnosti – omenjene posege na portfelj delajo šele po 5-ih letih od prvega nakupa investicij.

Prednosti pasivnega investiranja:

- Točno veste, v kaj ste investirali – vsi skladi in indeksi imajo javno objavljene podatke.

- Donosi, ki sledijo indeksu – malo verjetno je, da bi pasivni sklad naredil nižji donos od indeksa, kateremu sledi.

- Nizki stroški – provizije za upravljanje so lahko v nekaterih ETF skladih tudi do 10-krat ali več nižje od stroškov aktivnega upravljanja ali vzajemnih skladov.

- Hiter in enostaven dostop – za pasivno investiranje potrebujete trgovalni račun na borzi in seveda znanje, v katere pasivne investicije boste investirali.

- Ni tveganja ključnega človeka – za vodenje pasivnih skladov vedno skrbi večja ekipa.

- Minimalna investicija časa.

Slabosti pasivnega investiranja:

- Brez vašega vpliva – odločitve o tem, kam bo določen sklad ali indeks investiral svoja sredstva, ne morete sprejemati sami, lahko samo odločate o tem, kako si naredite izbor investicij (skladov), ne pa tudi, v kaj naj ti skladi vlagajo.

- Brez aktivne asistencije – ko trgi preidejo v kratkoročna večja nihanja, je lahko dober upravljaec sredstev – če seveda zna dobro upravljati s tveganji – »zlata vreden«, saj lahko spremeni tveganja v priložnosti.

- Zamudite priložnost, da bi naredili višji donos, kot ga v povprečju zmore trg ali indeksi.

Kaj je torej bolje za povprečnega vlagatelja?

Kot lahko vidimo, imata tako aktivno kot tudi pasivno investiranje svoje prednosti in slabosti. Še preden se posvetimo odgovoru, kaj bi bilo za povprečnega vlagatelja na dolgi rok najbolje storiti, je najbolj ključna predvsem osnovna razpršitev premoženja.

Zgodovinski dokazi gibanja različnih finančnih in nefinančnih instrumentov namreč dokazujejo, da so v razpršitvi investicij najbolj pomembne alokacije – torej odstotki razdelitve premoženja med manj tveganje, srednje tvegane in najbolj tvegane investicije. Strateško namreč pri pasivnem investiranju tega ne spreminjamo veliko tekom let investiranja, ker sta strategija vlaganja in primerna razpršitev narejena za točno določeni finančni cilj v prihodnosti.

Lahko pa seveda z aktivnimi posegi – takrat, ko finančni trgi to ponudijo – dodatno reagiramo in takrat, ko smo v ekstremih, balansiramo tudi nek dolgoročni, bolj pasivni portfelj. Dokazano je, da je tako najboljša kombinacija obeh načinov investiranja – pasivno dolgoročno z aktivnimi posegi takrat, ko je to res potrebno.

Ne glede na to, da je pasivno vlaganje v zadnjih letih doživelo eksponentno rast, lahko vidimo, da resnično dobri aktivni upravljalci še vedno presegajo povprečne donose indeksov. Glede na trenutno okolje investiranja – tako monetarno kot geopolitično – je vsekakor najbolje ubrati hibridni pristop, da torej z obeh načinov investiranja vzamete najboljše.

Praktično to pomeni, da imate sredstva razdeljena (nekaj v aktivnem upravljanju in del investirano pasivno) ali pa da na svojem pasivnem računu reagirate aktivno takrat, ko je to potrebno. V vsakem primeru bo kombinacija obeh načinov najboljše zagotovilo za dobre donose v prihodnosti.

MATJAŽ ŠTAMULAK,
NEODVISNI FINANČNI SVETOVALEC,
WWW.CRESUS.SI

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
februar 2023

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina februarskega Svetovalca:

- ▶ Zaključevanje poslovnega leta 2022
- ▶ Zakon o varstvu potrošnikov
- ▶ Prekinitev dela v prvem in po prvem letu dela v Republiki Sloveniji
- ▶ Delo upokojenca v letu 2023 ponovno po matičnem zakonu
- ▶ Ali lahko delodajalec preverja delavca, ki je v bolniškem staležu?
- ▶ Povračilo stroškov pri opravljanju kratkotrajnega dela
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

**Zaključevanje
poslovnega leta 2022**

Dušan Bavec

specialist za delovno pravo in
pravo socialne varnosti:

**Delo upokojenca
v letu 2023**

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Zaključevanje poslovnega leta 2022

Obseg poročanja glede na velikostni razred:

obseg	mikro in majhne osebne družbe ter samostojni podjetniki	mikro in majhne kapitalske družbe, s katerimi VP se ne trguje na borzi	velike in srednje velike družbe ter samostojni podjetniki in majhne kapitalske družbe, s katerimi VP se trguje na borzi
bilanca stanja	da	da	da
izkaz poslovnega izida	da	da	da
izkaz denarnih tokov	/	/	da/s. p. lahko
izkaz gibanja kapitala	/	/	da/s. p. lahko
izkaz vseobsegajočega donosa	/	/	da/razen s. p.
priloge s pojasnili k izkazom	/	da	da
poslovno poročilo	/	/	da

Samostojnim podjetnikom, ki ugotavljajo davčno osnovo na osnovi normiranih odhodkov, ni potrebno voditi poslovnih knjig in sestaviti letnega poročila.

Organizacije morajo letna poročila javno objaviti. Podatke za javno objavo in statistične namene je potrebno predložiti Ajpesu elektronsko, preko spletne strani, v naslednjih rokih:

vrsta poslovnega subjekta	za zagotovitev javnosti podatkov	za državno statistiko
gospodarske družbe	letna poročila – 3 mesece po koncu poslovnega leta revidirana in konsolidirana letna poročila – 8 mesecev po koncu poslovnega leta	do konca meseca marca
zadruga	letna poročila, revidirana in konsolidirana letna poročila – 8 mesecev po koncu poslovnega leta	do konca meseca marca
samostojni podjetniki (rezen normirani s. p.)	3 mesece po koncu poslovnega leta (oziroma do konca meseca marca za preteklo leto)	do konca meseca marca
pravne osebe javnega prava	do konca meseca februarja	do konca meseca februarja
nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava, izjema politične stranke	do konca meseca februarja do konca meseca marca	do konca meseca februarja do konca meseca marca
društva	letna poročila – do konca meseca marca revidirana letna poročila – do konca meseca avgusta	do konca meseca marca

Letno poročilo pripravimo skladno s SRS (2016)².

Organizacije so konec poslovnega leta dolžne zaključiti poslovne knjige in pripraviti letno poročilo. Obseg letnega poročanja je odvisen od velikosti družbe, ki se ugotavlja skladno z določbami ZGD-1¹, in sicer se organizacije razvrščajo med mikro, majhne, srednje in velike družbe, pri čemer morajo za uvrstitev v posamezni velikostni razred dve zaporedni leti izpolnjevati najmanj dve od treh meril. Velike družbe so družbe, ki presegajo merila za srednje družbe, mednje pa štejemo tudi subjekte javnega interesa, borzo vrednostnih papirjev in družbe, ki morajo pripraviti konsolidirano letno poročilo.

Merila za uvrščanje v velikostni razred:

merilo	mikro	majhna	srednja
povprečno št. zaposlenih	< 10	< 50	< 250
čisti prihodki od prodaje	< 0,7 mio EUR	< 8 mio EUR	< 40 mio EUR
aktiva	< 0,35 mio EUR	< 4 mio EUR	< 20 mio EUR

Bilanca stanja

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje finančni položaj organizacije na bilančno presečni datum. Prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev, obveznosti in kapitala.

1. Neopredmetena osnovna sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Mednje vključujemo odložene stroške razvijanja, pravice (koncesije, patente, licence, blagovne znamke ipd.) ter dobro ime. Med neopredmetenimi sredstvi ne pripoznamo sredstev, ki so nastala znotraj družbe. Razvrščamo jih na neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti in neopredmetena sredstva z nedoločeno dobo koristnosti.

Ob začetnem pripoznanju se sredstvo ovrednoti po nabavni vrednosti. Neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti amortiziramo, sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti pa se ne amortizira, ampak se prevrednoti zaradi oslabitve. Neopredmetena osnovna sredstva se ne revalorizirajo. Dobro ime se obravnava kot neopredmeteno sredstvo z določeno dobo koristnosti. Če dobe koristnosti ni mogoče zanesljivo oceniti, se enakomerno časovno amortizira v petih letih.

2. Opredmetena osnovna sredstva

Med opredmetena osnovna sredstva razvrstimo tista sredstva, ki jih ima organizacija v lasti ali najemu in jih uporablja pri ustvarjanju proizvodov in opravljanju storitev ali za pisarniške namene ter jih bo po pričakovanjih uporabljala v te namene več kot eno leto. Mednje vključujemo tudi pravico do uporabe opredmetenih osnovnih sredstev iz naslova poslovnega najema, če organizacija ne sme uporabiti izjeme.

Po začetnem pripoznanju sredstva po nabavni vrednosti lahko organizacija vrednoti sredstva po modelu nabavne vrednosti ali modelu revaloriziranja, pri čemer se slednji lahko uporabi le za zemljišča in zgradbe. Če se odloči za model revaloriziranja, je družba zavezana k letni preiskavi računovodskih izkazov, ki jo opravi revizor.

Sredstva amortiziramo v dobi koristnosti, ki je odvisna od pričakovanega fizičnega izrabljanja, tehničnega ali gospodarskega staranja ter zakonskih in drugih omejitev uporabe. Kot doba koristnosti se upošteva tista, ki je najkrajša glede na zgornje dejavnike. Amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev, vzetih v najem, mora biti usklajeno z amortiziranjem drugih podobnih opredmetenih osnovnih sredstev. Če ni utemeljenega zagotovila, da bo najemnik prevzel lastništvo do konca trajanja najema, je treba takšno opredmeteno osnovno sredstvo povsem amortizirati bodisi med trajanjem najema bodisi v dobi njegove koristnosti, in sicer v tistem obdobju, ki je krajše. Popravek vrednosti zaradi amortiziranja se ne pojavlja pri zemljiških in drugih naravnih bogastvih, opredmetenih osnovnih sredstvih do začetka obračunavanja amortizacije, opredmetenih osnovnih sredstvih kulturnega, zgodovinskega in umetniškega pomena, železniških progah, cestah, letaliških in drugih opredmetenih osnovnih sredstvih, katerih uporaba ni časovno omejena.

Če knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost sredstva, mora organizacija tako sredstvo oslabiti. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, tista, ki je višja. Organizacija lahko osnovna sredstva, katerih posamična nabavna vrednost ne presega 500 EUR, izkazuje skupinsko kot drobni inventar.

V bilanci stanja pripoznamo sredstva po neodpisani vrednosti, mednje pa vključimo tudi dane predujme za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev.

3. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so tiste, ki niso namenjene ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev, ampak jih podjetje poseduje z namenom oddajanja v najem oziroma za namene povečanja vrednosti dolgoročne naložbe (npr. zemljišča).

Po začetnem pripoznanju po nabavni vrednosti lahko organizacija vrednoti naložbene nepremičnine po modelu nabavne vrednosti ali modelu poštene vrednosti. Spremembo poštene vrednosti naložbene nepremičnine pripozna med prevrednotovalnimi prihodki ali odhodki v izkazu poslovnega izida.

Naložbene nepremičnine, merjene po modelu poštene vrednosti, se ne amortizira in ne slabi. Organizacija, ki vrednoti naložbene nepremičnine po modelu poštene vrednosti, mora opraviti preiskavo računovodskih izkazov.

Pri uporabi modela nabavne vrednosti, naložbeno nepremičnino amortiziramo v dobi koristnosti in slabimo, če je knjigovodska vrednost višja od nadomestljive vrednosti.

4. Finančne naložbe

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima organizacija z namenom doseganja donosov. Organizacija finančno naložbo ob začetnem pripoznanju razvrsti med:

- finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida;
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo;
- finančne naložbe v posojila;
- finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo.

Kasnejše prerazvrščanje med skupinami načeloma ni dovoljeno.

Finančne naložbe v odvisne in pridružene organizacije merimo le po nabavni vrednosti, vse ostale pa, v kolikor je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti, po poštenu vrednosti. Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na dan merjenja.

Ne glede na merjenje je potrebno ob koncu poslovnega leta presoati morebitno oslabitev finančnih naložb.

V bilanci stanja finančne naložbe na bilančni presečni datum razvrstimo po ročnosti med kratkoročne (tiste, ki zapadejo ali bodo poravnane v naslednjem letu) ali dolgoročne finančne naložbe.

5. Zaloge

Zaloge so sredstva v opredmeteni obliki, ki jih organizacija uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma

pri proizvodnji za prodajo v okviru rednega poslovanja.

Organizacija zaloge pripozna po nabavni vrednosti (zaloge surovin, materiala, drobnega inventarja, embalaže, trgovskega blaga) ali stroškovni ceni (zaloga nedokončane proizvodnje in proizvodov in storitve, ki so do konca obračunskega obdobja dokončane in še niso prevzete).

V kolikor knjigovodska vrednost zalog presega izvirno vrednost ali čisto iztržljivo vrednost, jo uskladi na manjšo od obeh. Čista iztržljiva vrednost zalog je ocenjena prodajna cena, ki jo organizacija doseže v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene prodajne stroške. Razlog za slabitev zalog so najpogostejše poškodbe, zastarelost, padec prodajnih cen, povečanje ocene stroškov za dokončanje in prodajo ipd. ...

Pri zalogah pogosto pride do manjka zaradi kala, razbitja razsipa in okvar, pri čemer kalo ni predmet obračuna DDV, če ne presega obsega, kot je določen v pravilnikih, ki so jih v Uradnem listu objavila strokovna združenja.

Ob zaključku poslovnega leta je potrebno v vrednost zaloge vračunati tudi še neobračunane letne količinske ali vrednostne popuste.

6. Terjatve

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, v primeru danih predplačil pa dobavo stvari ali izvršitev storitve. Poslovne terjatve pripoznamo po izvirni vrednosti na podlagi verodostojnih knjigovodskih listin (fakture, pogodbe ipd.). Med poslovne terjatve razvrstimo tudi odložene terjatve za davek (terjatve do države, ki nam bodo povrnjene v prihodnosti in izvirajo iz začasnih razlik med davčno in računovodstvo obravnavo). Mikro družbe in organizacije, ki niso družbe in niso podvržene reviziji, odloženih terjatev za davek ne bodo obračunavale, drugim organizacijam jih ni potrebno le, če je znesek nepomemben.

Terjatve merimo po odplačni vrednosti (sedanja vrednost denarnih tokov, za katere organizacija pričakuje, da jih bo prejela). V kolikor knjigovodska vrednost presega odplačno vrednost, je potrebno terjatev oslabiti.

V bilanci stanja se dolgoročne terjatve, ki so že zapadle in še niso poravnane, in dolgoročne terjatve, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, izkazujejo med kratkoročnimi terjatvami.

Na dan bilance stanja se terjatve, izražene v tuji valuti, preračunajo v domačo valuto. Povečanje terjatev iz tečajnih razlik povečuje finančne prihodke, zmanjšanje pa finančne odhodke.

7. Obveznosti

Obveznosti so dolgovi v širšem smislu in izhajajo iz poslovanja (dolgovi do dobaviteljev, države, do zaposlenih ...), financiranja (dolgovi do posojilodajalcev) ali drugih obveznosti. V bilanci stanja jih razvrstimo med dolgoročne in kratkoročne obveznosti. Obveznosti se merijo po odplačni vrednosti. Na bilančno presečni dan je potrebno obveznost v tuji valuti preračunati v domačo valuto.

8. Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih vrednosti je mogoče zanesljivo oceniti. Mednje sodijo rezervacije za reorganizacijo, rezervacije za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine pred upokojitvijo, rezervacije za dana jamstva ipd. Mikro družbam in organizacijam, ki niso družbe in niso podvržene reviziji, rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ni potrebno oblikovati, vse ostale pa jih morajo, razen če je znesek nepomemben.

Organizacija ne more pripoznati rezervacij za pričakovane izgube v prihodnosti niti ne za investicijsko vzdrževanje, saj ne izpolnjujejo sodil za pripoznanje.

Rezervacije se ne prevrednotijo. Organizacija konec leta rezervacije odpravi ali jih dodatno oblikuje tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po pričakovanjih potrebni za poravnavo obveze.

9. Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če organizacija preneha delovati. Sestavljajo ga vpoklicani kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, preneseni čisti dobiček ali prenesena čista izguba iz preteklih let in še nerazdeljeni čisti dobiček ali neporavnana čista izguba poslovnega leta.

Podjetnikov kapital je lastni vir financiranja podjetja. Lahko je pozitiven ali negativen, pri čemer se negativni kapital ne pripozna med terjatvami do podjetnika, kot je to veljalo v preteklosti. Podjetnik, ki vodi poslovne knjige po načelu dvostavnega knjigovodstva, razčlenjuje kapital na začetni kapital, prenose premoženja med opravljanjem dejavnosti, pritoke in odtok denarnih sredstev, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, in podjetnikov dohodek ali negativni poslovni izid. Podjetnik, ki vodi poslovne knjige po načelu enostavnega knjigovodstva, izračuna podjetnikov kapital kot razliko med stanjem popisanih sredstev in obveznosti, zato v bilanco stanja ne vnaša razčlenjenih podatkov.

Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je poleg bilance stanja temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto. Lahko se pripravi po različici I, ki prikazuje stroške po naravnih vrstah, ali po različici II, ki stroške prikazuje po funkcionalnih skupinah. Organizacija v izkazu poslovnega izida pripozna prihodke in odhodke skladno z računovodskimi standardi po načelu nastanka poslovnega dogodka.

Račun za opravljeno storitev v decembru 2022 smo prejeli februarja 2023. Kdaj pripoznamo odhodek?

Odhodek pripoznamo v računovodskih izkazih za leto 2022.

I. Prihodki

Prihodke delimo na prihodke iz poslovanja, prihodke iz financiranja in druge prihodke. Med druge prihodke uvrščamo tiste, ki jih ne moremo uvrstiti v prvi dve skupini (neobičajne postavke).

1. Prihodki iz poslovanja

Med prihodke iz poslovanja uvrščamo prihodke od prodaje blaga in storitev, prihodke od najemnin, odprave rezervacij, prejete donacije, dotacije, subvencije, prejete državne pomoči, dobiček iz naslova odtujitve opredmetenih in neopredmetenih sredstev ter naložbenih nepremičnin. Organizacija prihodek pripozna, ko izpolni pogoje, kot jih določa SRS 15.

Podjetnik ugotavlja davčno osnovo po normiranih odhodkih. V letu 2022 je prodal stroj po ceni 5.000 EUR. Sedanja vrednost stroja je 3.000 EUR. V kakšni višini pripozna prihodek?

Pri odtujitvi sredstev pripoznamo prevrednotovalne poslovne prihodke (odhodke) kot razliko med prodajno in sedanjo vrednostjo. Iz naslova prodaje bo podjetnik pripoznal za 2.000 EUR prevrednotovalnih poslovnih prihodkov.

2. Finančni prihodki

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Vanje vključujemo prejete obresti, prihodke iz dividend in deležev v dobičku in prevrednotovalne finančne prihodke.

Organizacija je septembra prejela sklep skupščine, da ji bo marca 2023 izplačana dividenda v višini 2.000 EUR.

Kdaj pripozna prihodek in kdaj prejeto dividendo izvzema iz davčnega obračuna?

Organizacija pripozna prihodek iz naslova dividend takrat, ko pridobi pravico do poplačila, torej septembra 2022, iz davčnega obračuna pa jo izvzema v letu, ko dividendo prejme na transakcijski račun.

Organizacija bo prejela 5 % superrabat (količinski popust za 2022) v letu 2023. Kdaj in kje pripoznati prejet popust za nabavo zalog?

Popust je potrebno pripoznati v letu 2022, saj se nanaša na nabavo v tekočem letu. V kolikor so bile zaloge prodane, znižujemo stroške, za neprodano zalogo pa zmanjšujemo nabavno vrednost zalog. Taki popusti ne predstavljajo finančnih prihodkov.

II. Odhodki

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke.

1. Poslovni odhodki

Poslovni odhodki so odhodki, vezani na prodajo proizvodov, trgovskega blaga, materiala in storitev. Sestavljajo jih stroški materiala, storitev, stroški dela, amortizacija, rezervacije in drugi stroški, prevrednotovalni poslovni odhodki, povezani

s spremembo knjigovodske vrednosti sredstev, in odhodki, povezani s prevrednotenjem terjatev.

Organizacija je prejela račun za najemnino poslovnega prostora. Najemnina se plača za leto vnaprej. Lahko pripozna odhodek ob plačilu računa?

Odhodek iz naslova najemnin je potrebno pripoznati v letu, na katerega se račun za najem poslovnega prostora nanaša.

Katere dejavnike je potrebno upoštevati pri oslabitvi terjatve?

Organizacija mora najmanj enkrat letno preveriti, ali obstajajo utemeljeni razlogi za slabitev terjatev. Terjatev je oslABLJENA, če njena knjigovodska vrednost presega odplačno vrednost. Dejavniki, ki nakazujejo, da terjatev ne bo poplačana v celoti in da obstaja dvom o njenem plačilu, so:

- zamude pri plačilih;
- pomembne finančne težave kupca (negativen kapital, negativen obratni kapital, padajoči prihodki, negativen denarni tok);
- verjetnost, da bo šel kupec v finančno reorganizacijo (prostovoljna finančna reorganizacija, prisilna poravnava in podobni dogodki, ki so povezani z odpisom ali pretvorbo obveznosti, reprogramom odplačila obveznosti in drugim);
- drugi podatki in informacije (gospodarske razmere v državi ali lokalnem okolju, stopnja brezposelnosti, povečano število zamujenih plačil in podobno), ki kažejo, da bodo predvideni denarni tokovi za poplačilo terjatve oteženi, čeprav tveganja ni mogoče pripisati posamezni terjatvi.

2. Finančni odhodki

Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja. Mednje vštevamo obresti, dividende in deleže v dobičku, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev, merjenih po poštenu vrednosti prek poslovnega izida ipd.

Organizacija je prejela posojilo od povezane osebe.

Pogodbena obrestna mera je višja od priznane obrestne mere. Se celotne obresti pripoznajo med finančnimi odhodki?

Za namene računovodenja je potrebno pripoznati vse obresti, obračunane po posojilni pogodbi. Za davčne namene pa se presežni del obresti ne prizna kot davčno priznan odhodek, odhodke iz naslova presežnih obresti izločate v davčnem obračunu.

III. Posebnosti računovodenja samostojnih podjetnikov

Za računovodske in davčne namene je potrebno ločiti poslovanje podjetja od gospodinjstva. Samostojni podjetnik sam s seboj ne more skleniti pogodbe (npr. za najem poslovnega prostora), lahko pa sredstvo, ki ga potrebuje za namene opravljanja dejavnosti vnese v podjetje s sklepom.

Podjetnik je kupil nepremičnino kot fizična oseba. Ali lahko nepremičnino vnese v dejavnost?

Podjetnik lahko nepremičnino, ki jo bo uporabljal v okviru dejavnosti, prenese v dejavnost, in sicer to stori s sklepom. Nepremičnino, ki jo je nabavil kot fizična oseba med opravlja-

njem dejavnosti, pripozna med opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Za davčne namene se tak prenos evidentira kot brezplačno pridobitev, kar pomeni, da se prihodke od zgradbe odloži in knjiži med pasivnimi časovnimi razmejitvami (odloženi prihodki) ter se jih prenaša med poslovne prihodke sorazmerno z obračunano amortizacijo.

Ali je potrebno bolniško nadomestilo, ki ga podjetniku izplača ZZZS, pripoznati med prihodki?

Nadomestila za bolniško odsotnost (tudi nego ožjega družinskega člana), ki ga samostojni podjetnik prejme od ZZZS na svoj transakcijski račun, ne izkaže kot prihodek podjetja. Če je nadomestilo izplačano na transakcijski račun podjetja, lahko podjetniki ta znesek evidentirajo v dobro konta 919.

¹ Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C in 18/21).

² Slovenski računovodski standardi (2016) – objava v Ur. listu RS št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18.

Maja Lajevec,
svetovalka za civilno in
gospodarsko pravo

Zakon o varstvu potrošnikov

Dne 26. 1. 2023 je vstopil v veljavo Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1), ki prinaša precej novosti. Obsežnost ureditve, težave s tolmačenjem posameznih določb, širok krog naslovnikov in zagrožene kazni so razlogi, zakaj je novosti treba poznati. Pomemben je 4. člen, ki opredeljuje v zakonu uporabljene izraze, tudi precej novih – blago, izdelano po natančnih navodilih potrošnika, digitalna storitev, digitalna vsebina, digitalno okolje itd. Pravice potrošnikov, ki jih ureja zakon, ni mogoče izključiti ali omejiti (5. člen). Obsežna pojasnila o spremembah najdete v Predlogu Zakona o varstvu potrošnikov z oznako EVA 2015-2130-0005. V nadaljevanju nekaj pomembnejših novosti:

Prepoved dvojne kakovosti blaga

Vsi smo se že srečali z zavajajočo poslovno prakso, ko se blago pod isto blagovno znamko trži kot enako blago kot v drugih državah članicah, čeprav gre za različno sestavo ali značilnosti (dvojna kakovost blaga). Proizvajalec mora dati na vse trge izdelke iste kakovosti (okus, sestava, kakovost). Če je kakovost blaga pod isto blagovno znamko različna, mora to biti vidno navzven (izdelek z drugo kakovostjo, v drugačni embalaži).

Obveznosti podjetij glede ponujanja popustov

Blago in storitve, ki so namenjeni potrošnikom, morajo biti ustrezno označeni. Potrošniku je treba posredovati potrebne informacije glede značilnosti, prodajnih pogojev, uporabe in namembnosti blaga in storitev, ki so v jeziku, ki je potro-

šnikom na območju R Slovenije lahko razumljiv. Namesto besednega jezika pri označevanju izdelkov se lahko uporablja tudi splošno razumljive simbole in slike (7. člen). Telefonske informacije potrošniku v zvezi s kupljenim blagom so brezplačne (13. člen).

Razprodaje

Objavi se jo na krajevno običajen način in označiti je treba prejšnjo in znižano ceno. Prejšnja cena je najnižja cena, ki jo je podjetje uporabljalo v zadnjih 30 dneh pred znižanjem. Če podjetje ceno niža postopoma in neprekinjeno, se za prejšnjo ceno šteje cena, ki je bila najnižja najmanj 30 dni pred prvim znižanjem. Če je odstotek znižanja objavljen v razponu, mora najvišji odstotek znižanja zajemati najmanj eno četrtno vrednosti vsega blaga, ki je na razprodaji (15. člen).

Blago pred potekom roka in hitro pokvarljivo blago (16. člen) Tako blago, ki se prodaja po znižani ceni, je potrebno posebej označiti in označiti datum, ko poteče rok uporabnosti blaga. Označba blaga mora biti taka, da je jasno, da je cena znižana, ker je pretekel rok uporabnosti. Označi se prejšnjo in znižano ceno. Prodajo blaga z napako določa 17. člen.

Informacije pred prodajo

Določa jih 18. člen. Ta pravila ne veljajo za vse prodaje, in sicer ne veljajo za vsakodnevne transakcije, ki se izpolnijo takoj in pri katerih gre za manjše vrednosti (nakupi v trgovinah, trafikah ipd.). Namen naštevanja nujnih informacij, ki jih je treba zagotoviti potrošniku, je, da se mu omogoči sprejeti preudarno odločitev pri nakupu.

Nepošteni pogodbeni pogoji

Zakon določa, da so nični, torej brez pravnih posledic za potrošnika (24. člen). Gre za take pogodbene pogoje, ki v škodo potrošnika povzročijo znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank ali je izpolnitev pogodbe neutemeljena v škodo potrošnika ali je izpolnitev znatno drugačna od tistega, kar je potrošnik pričakoval, ali nasprotujejo načelu poštenja in vestnosti. Najbolj znani primeri nepoštenih sodnih praks so bile bančne pogodbe z valutno klavzulo v švicarskih frankih ali obračunavanje negativnih obresti.

Zavajajoče poslovne prakse in zavajajoča dejanja in opustitve (49.–51. člen)

Zavajajoča dejanja pomenijo dajanje informacij, ki so napačne, torej neresnične, in imajo za posledico, da potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je sicer ne bi sprejel. Prepovedujejo se prakse, pri katerih se nedvoumno ne razkrije morebitnega plačanega oglaševanja ali izrecnega plačila za doseganje višje razvrstitve izdelkov med rezultati iskanja. Nepoštena poslovna praksa je zavajanje potrošnikov z izjavami o ocenah izdelka s strani potrošnikov, ki ga dejansko niso uporabili ali kupili. Prav tako je prepovedana predložitev lažnih ocen in priporočil potrošnikov (všečki v družbenih medijih ali naročanje tega pri drugih osebah z namenom oglaševanja izdelkov). Prepovedano je objavljane le pozitivnih ocen in brisanje negativnih. V

takih primerih lahko potrošnik odstopi od pogodbe in zahteva odškodnino.

Stvarna napaka

Uveljavlja se lahko vedno, če kupljen izdelek ne dela, nima lastnosti, ki bi jih moral imeti, ali kako drugače ni skladen s pogodbo. Za izdelke, ki bodo kupljeni po veljavnosti ZVPot-1, zakon uvaža vrstni red uveljavljanja pravic potrošnika, ki je sledeč:

1. zahteva po popravilu ali zamenjavi blaga z novim;
2. če prodajalec tega ne bo izpolnil, bo lahko potrošnik zahteval sorazmerno znižanje ali vračilo celotne kupnine (torej odstopil od pogodbe).

Neskladnost blaga

Potrošniku je treba dostaviti blago, ki je skladno s prodajno pogodbo. Skladnost blaga se ocenjuje na podlagi subjektivnih (72. člen) in objektivnih (73. člen) zahtev za skladnost. Če prodajalec dobavi blago, ki jih ne izpolnjuje, prodajalec odgovarja za neskladnosti, ki jih je imelo blago v času dobave (78. člen). Posebej zakon določa objektivne zahteve za skladnost blaga z digitalnimi elementi (74. člen). Prodajalec odgovarja za vsako neskladnost blaga, ki obstaja ob dobavi blaga, in ki se pokaže v dveh letih od dobave blaga, tako tudi za blago z digitalnimi elementi. Če je predmet prodaje rabljeno blago, se lahko prodajalec in potrošnik dogovorita za krajši rok odgovornosti prodajalca, vendar ne za manj kot eno leto (78. člen). Odgovornosti prodajalca za neskladnost ni mogoče izključiti.

Garancija

Gre za obveznost podjetja, da bo potrošniku brezplačno popravilo ali zamenjalo blago, vrnilo del kupnine ali celotno, kadar blago nima lastnosti, ki so navedene v garancijskem listu ali oglaševalskem sporočilu ali kadar ne deluje brezhibno (89. člen). Garancija je prostovoljna ali obvezna (94.–98. člen) in je brezplačna. Poseben pravilnik predpisuje tehnične izdelke, za katere mora biti izdana obvezna enoletna garancija (94. člen). Če blago, za katero je izdana obvezna garancija, ne deluje brezhibno ali nima lastnosti, navedenih v garancijskem listu ali oglaševalskem sporočilu, lahko potrošnik najprej zahteva odpravo napak. Če niso odpravljene v 30 dneh, mora proizvajalec potrošniku brezplačno zamenjati blago z enakim, novim in brezhibnim blagom. Ta rok se lahko podaljša za 15 dni. Pred potekom roka je o tem treba obvestiti potrošnika in navesti razloge. Če proizvajalec v tem roku ne popravi ali ne zamenja blaga z novim, pa lahko potrošnik odstopi od pogodbe ali zahteva znižanje kupnine. Podjetje lahko da tudi daljšo garancijo (prostovoljna garancija).

Elektronsko poslovanje

Zakon ureja dodatno varstvo potrošnika pri prodaji blaga, ki ga predstavljajo računalniški programi, različne zvočne in videodatoteke, aplikacije, digitalne igre, podatkovno gostovanje in podobno. Zakon določa, da se za blago šteje tudi blago z digitalnimi elementi (4. in 67. člen). V III. poglavju ZVPot-1

so pravila o pogodbi o dobavi digitalne vsebine ali digitalne storitve, v 118. členu pa jamčevalni zahtevki potrošnika. Pomembno je, ali gre za enkratno ali nepretrgano dobavo digitalne vsebine ali storitve. Pri nepretrgani dobavi prodajalec odgovarja za celotno obdobje dobave, pri enkratni dobavi pa obveznost prodajalca ugasne v dveh letih od posamezne dobave.

Sklepanje pogodb na daljavo in zunaj poslovnih prostorov

Definicijo podaja 128. člen. Pogodba, sklenjena na daljavo, je pogodba, ki se sklene med podjetjem in potrošnikom na podlagi organizirane prodaje na daljavo ali ponujanja storitev na daljavo z izključno uporabo enega ali več sredstev za komuniciranje na daljavo (kot so prodaja po pošti, spletu, telefonu ali telefaksu). Med te pogodbe sodi tudi organizirana prodaja blaga ali storitev, ki jih ponuja tretja stran, ki ni podjetje in jo podjetje uporabi – na primer spletna platforma. Pogodba, sklenjena zunaj poslovnih prostorov, je pogodba, ki se sklene ob hkratni fizični navzočnosti podjetja in potrošnika zunaj poslovnih prostorov podjetja, na primer na domu ali na delovnem mestu potrošnika. V 130. členu so določene predhodne informacije, ki jih mora pri pogodbi na daljavo ali izven poslovnih prostorov podjetje zagotoviti potrošniku. Podjetje mora ustrezno informirati potrošnika, če je cena prilagojena na podlagi avtomatiziranega sprejema odločitev (ponudba je prilagojena specifičnim potrošnikom ali specifičnim kategorijam potrošnikov na podlagi avtomatiziranega sprejemanja odločitev in oblikovanja profilov vedenja potrošnikov, ki jim omogoča oceno kupne moči potrošnikov). Za potrošnika so pomembne tudi informacije o pravici do odstopa od pogodbe in morebitnih stroških, ki bi ob tem lahko nastali. Za podajanje teh informacij lahko podjetje uporabi standardizirani obrazec, ki ga pošlje potrošniku, in tako izpolni svojo dolžnost. Vsi stroški morajo biti jasno specificirani, vključno z dodatnimi, ki nastanejo pri dostavi blaga ali uveljavljanju pravice do odstopa od pogodbe. Če niso navedeni, jih potrošniku ni treba plačati (osmi odstavek 130. člena).

Spletne tržnice

Spletne tržnice morajo potrošniku zagotoviti informacije o načinu razvrstitve ponudb (informacije o glavnih parametrih, ki določajo razvrstitev ponudb, predstavljenih potrošniku kot rezultat iskalne poizvedbe), s kom potrošnik sklepa pogodbo in ali je ponujena cena prilagojena na podlagi oblikovanja profila potrošnika. Potrošniku mora biti jasno, ali sklepa pogodbo s podjetjem ali fizično osebo, saj le-tega pravila ZVPot-1 ne zavezujejo.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Prekinitev dela v prvem in po prvem letu dela v Republiki Sloveniji

Majhni delodajalci imajo še vedno težave pri iskanju ustreznega kadra za opravljanje in ohranjanje svoje dejavnosti. Tega kronično primanjkuje pretežno v gradbenem sektorju, a tudi v drugih panogah ni dosti bolje.

V praksi se pogosto dogaja, da želi delavec migrant že pred iztekom enega leta zapustiti delodajalca, ki je zanj vložil vlogo za izdajo enotnega dovoljenja ter delovnega dovoljenja.

Razlogi v praksi so različni. Pogosta vzroka sta predvsem želja delavcev migrantov po zaposlitvi v tujini ter po večjem zaslužku. Ker v tujini vedno ne dosežejo svojih pričakovanih rezultatov, se želijo vrniti nazaj v Republiko Slovenijo.

V praksi se pogosto zastavlja vprašanje, **kdaj se delavcu migrantu delovno dovoljenje ne razveljavi in kdaj se mu razveljavi?**

Delovno dovoljenje se delavcu migrantu razveljavi, ko mu preneha delovno razmerje v prvem letu na podlagi sklenjenega sporazuma z BIH.

To pa se delavcu migrantu, ki je prišel na delo v Republiko Slovenijo na podlagi sklenjenega Sporazuma med Slovenijo in BIH, ne razveljavi v primerih, ko delavec migrant:

- uveljavlja denarno nadomestilo za brezposelnost ali se mu
- delovno razmerje preneha zaradi izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz razlogov na strani delodajalca;
- sklene novo pogodbo o zaposlitvi pri drugem delodajalcu za enako delovno mesto v 30 dneh od prenehanja delovnega razmerja.

Do razveljavitve delovnega dovoljenja delavcu migrantu pride v primerih, ki so določeni s Sporazumom med Republiko Slovenijo in BIH, in sicer, ko gre za:

- odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delavca migranta,
- sporazumno prekinitev pogodbe o zaposlitvi,
- odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu migrantu iz krivdnih razlogov v prvem letu zaposlitve – delodajalec mora o tem

pisno obvestiti pristojnega nosilca, ki sproži vse potrebne postopke za prenehanje veljavnosti dovoljenja in vrnitev delavca migranta v državo izvora,

- odpoved pogodbe o zaposlitvi med poskusnim delom,
- odpoved pogodbe s strani delodajalca iz poslovnih razlogov v prvem letu zaposlitve – delodajalec mora o tem pisno obvestiti pristojnega nosilca, ki sproži vse potrebne za prenehanje veljavnosti dovoljenja in vrnitev delavca migranta v državo izvora (razen v primeru delavca migranta, ki izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila).

Ko gre za prekinitve dela po prvem letu zaposlitve, se mora delavec migrant v primerih:

- odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca migranta,
- sporazuma prekinitve pogodbe o zaposlitvi ali
- odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca iz krivdnih razlogov delavca migranta,

v 30 dneh ponovno vključiti v socialno zavarovanje v državi zaposlitve na podlagi nove zaposlitve ali samozaposlitve.

V nasprotnem primeru se na strani pristojnega nosilca sprožijo vsi potrebni postopki za prenehanje veljavnosti dovoljenja ter vrnitev delavca migranta v izvorno državo.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Delo upokojenca v letu 2023 ponovno po matičnem zakonu

Uvodoma kaže pojasniti, da osnovne značilnosti upokojenkega dela na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu upokojenec oz. t. i. »upokojenke pogodbe« primarno in na sistemski ravni določa Zakon o urejanju trga dela, zato se bo v letu 2023, za razliko od lanskega leta, ko je veljal interventni zakon, ponovno postopalo po prejšnjih, večini bolj poznanih pogojih.

Marca 2022 je začel veljati Zakon o interventnih ukrepih za podporo trgu dela (ZIUPTD1), **ki pa je veljal le do konca leta 2022.** S tem interventnim zakonom se je začasno odstopalo od določb Zakona o urejanju trga dela, in sicer

se je dopustilo večji obseg dela posameznega upokojenca, tako na mesečnem kot na letnem nivoju, medtem ko je za večino podjetij obseg dopustnosti takega dela ostal enak. Ker je posamezen upokojenec v povprečju lahko delal do 90 ur mesečno, se je tako v lanskem letu lahko zgodilo, da ni smel vseh teh ur delati pri istemu podjetniku, saj je za tistega podjetnika, ki nima nikogar zaposlenega, še vedno veljalo, da je na mesečnem nivoju lahko uporabil do maksimalno 60 ur upokojenskega dela, bodisi z enim ali več upokojenci.

V izogib nepotrebnim globam naj posebej poudarim, **da v letu 2023 omenjeni interventni zakon ne velja več**. Tako letos ne velja več, da bi bila povprečna mesečna dopustnost upokojenskega dela v obsegu 90 ur, prav tako ni več dopusten večji odmik od 90-urnega mesečnega povprečja do 120 ur takšnega dela trikrat letno in logično posledično tudi na letnem nivoju ni več dopustno opraviti 1080 ur tovrstnega upokojenskega dela.

Kakšne so torej omejitve upokojenskega dela v letu 2023?

A) Omejitve na strani delodajalca:

Omejitve za opravljanje dela upokojencev po upokojenski pogodbi v posameznem koledarskem mesecu so odvisne od števila zaposlenih pri tem delodajalcu, in sicer:

- pri delodajalcu, ki nima zaposlenega nobenega delavca oziroma delavke, npr. »solo s. p.-ju«, se lahko opravi največ 60 ur,
- če zaposluje od enega do vključno 10 delavcev, znaša maksimum 100 ur,
- če zaposluje več kot 10 do vključno 30 delavcev, znaša maksimum 150 ur,
- če zaposluje več kot 30 do vključno 50 delavcev, znaša maksimum 400 ur,
- če zaposluje več kot 50 delavcev do vključno 100 delavcev, je maksimum 750 ur,
- če zaposluje več kot 100 do vključno 500 delavcev, znaša maksimum 1.500 ur,
- če zaposluje več kot 500 do vključno 1.000 delavcev, znaša maksimum 2.250 ur,
- če zaposluje več kot 1.000 do vključno 2.000 delavcev, je maksimum 3.000 ur,
- če zaposluje več kot 2.000 delavcev, znaša maksimum 3.750 ur.

Za ugotavljanje števila zaposlenih štejejo vse pogodbe o zaposlitvi, sklenjene za polni delovni čas, ne glede na to, ali so pogodbe sklenjene za določen ali nedoločen čas.

B) Omejitve na strani upokojenca

Upravičenec do dela po upokojenski pogodbi je oseba, ki ima v Republiki Sloveniji status upokojenca. Med te spada tudi uživalec poklicne pokojnine. Med upravičence pa se ne štejejo delno upokojene osebe.

Posamezen upokojenec, bodisi pri enem ali več različ-

nih delodajalcih, lahko dela v povprečju le do največ 60 ur mesečno. Zakon dopušča, da v posameznem koledarskem letu v največ treh koledarskih mesecih opravi do 90 ur upokojenskega dela, pri čemer seštevek ur opravljenega upokojenskega dela v koledarskem letu 2023 ne sme preseči 720 ur, torej enako, kot je veljalo tudi v letih pred uveljavitvijo interventnega zakona.

Neizkoriščenih ur ni mogoče prenašati v naslednji koledarski mesec.

Upravičenec lahko tovrstno upokojensko delo opravlja pri več delodajalcih hkrati, vendar v seštevku ne sme preseči predpisane omejitve glede števila ur in višine dohodka, kot če bi delal le pri enem delodajalcu. Primer: če upokojenec pri prvem delodajalcu v tekočem mesecu opravi 50 ur, lahko pri drugem le še 10 ur in ne 60 ur.

Na podlagi novele ZUTD-G in odredbe ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti znaša od 14. maja 2022 naprej najnižja urna postavka za delo upokojencev na podlagi upokojenske pogodbe 6,17 € bruto. Tak znesek bo veljal do konca februarja 2023. Na letnem nivoju na podlagi tovrstne civilnopravne pogodbe lahko upokojenec prejme največ 9.237,96 €. Nikakor ni nepomembno ob tem dodati, da v takem primeru upokojenec ohrani polno pokojnino. Zaradi dviga minimalne plače se bosta v začetku marca dvignili tudi obe navedeni postavki. Bruto urna postavka upravičenca za opravljeno uro upokojenskega dela namreč ne sme biti nižja od zneska minimalne plače, preračunanega na uro dela povprečne mesečne delovne obveznosti za polni delovni čas, pri čemer se upošteva, da povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas znaša 174 ur. Višina bruto urne postavke in višina bruto dohodka za opravljeno upokojensko delo se usklajujeta z rastjo minimalne plače v RS, kot jo določa zakon, ki ureja minimalno plačo, ter ju enkrat letno določi minister, pristojen za delo, in objavi v Uradnem listu RS najkasneje do konca februarja v koledarskem letu. Višina bruto urne postavke velja od marca tekočega koledarskega leta do vključno februarja naslednjega koledarskega leta. Glede na podatek o novi višini minimalne plače, bo najnižja urna postavka za upokojensko delo v obdobju od 1. marca 2023 do 29. februarja 2024 znašala 6,92 €, enako kot že sedaj velja najnižja urna postavka za študentsko delo, višina dopustnega dohodka za upokojenca pa v seštevku v koledarskem letu 2023 naj ne bi smela presežati 10.346,52 €.

Pozor na zagrožene globe

Na omejitve dopustnosti zneska dohodka na letnem nivoju morata biti pozorna tako delodajalec kot tudi upokojenec, saj prekoraitve za oba predstavljajo prekršek, za katerega je zagrožena dokaj visoka globa. Delodajalca lahko doleti globa v višini od 1.200 do 3.000 €. Globa v višini od 1.000 do 2.000 € je zagrožena za manjše delodajalce (tak status imajo delodajalci, ki zaposlujejo 10 ali manj delavcev in to ne glede na statusno organiziranost). Z globo od 400 do 1.200 € se lahko kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe. Enake globe veljajo tudi za primer, če delodajalec omogoči, da se pri njem

v posameznem koledarskem mesecu opravi večje število ur, kot je dopustno.

Predvsem za upokojenca zna biti zanimiv in uporaben podatek, da se z globo od 250 do 500 € za prekršek lahko kaznuje tudi upokojenec, ki bi pridobil višji letni dohodek od zgoraj omenjenega, kot tudi v primeru, če v posameznem koledarskem mesecu opravi večje število ur dela, kot je to dopustno.

Za osvežitev spomina naj dodam, da **je delodajalec dolžan voditi dnevno evidenco prihoda in odhoda ter števila dejansko opravljenih ur upokojenskega dela za posameznega upokojenca**. Tudi s tem v zvezi kaže opozoriti na zagroženo globo, ki je predvidena, če delodajalec opusti vodenje dnevne evidence ali jo vodi v nasprotju z zakonsko zahtevo, in sicer se kaznuje v višini od 2.500 do 6.000 € oz. manjši delodajalec v višini od 1.500 do 3.000 €. Z enako globo je lahko sankcioniran delodajalec tudi v primeru, če davčnemu organu pravočasno ne predloži obračuna in ne plača dajatve z naslova upokojenskega dela.

Poleg omenjenih glob, ki jih določa Zakon o urejanju trga dela, pa sem dolžan opozoriti tudi na globe, ki so predvidene v Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno in so še višje od zgoraj navedenih. Iz svetovalne prakse članom ugotavljam, da delodajalci velikokrat ne prijavijo takšnega upokojenskega dela pravočasno. Včasih je namreč veljalo, da je rok za prijavo 8 dni od nastopa dela, sedaj pa velja, da mora biti **tudi upokojensko delo (enako velja za delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi) z obrazcem M-12 prijavljeno pred nastopom dela**. Seveda mora obstajati tudi sklenjena upokojenska pogodba, ki jo mora imeti tudi upokojenec pri sebi v času opravljanja dela. V nasprotnem se bo »zaposlovanje upokojenca« štelo kot delo oz. zaposlovanje na črno. Zainteresirani lahko vzorec »upokojenske pogodbe« kupite tudi pri nas v Svetovalnem centru (www.svetovanje.si/svetovanje/vzorci). Upokojenska pogodba ima po eni strani določene elemente kot pogodba o zaposlitvi, po drugi strani pa gre za specifično pogodbo civilnega prava s to pomembno razliko od ostalih civilnopравnih pogodb, da že sam zakon dopušča, da ima lahko tudi nekatere elemente delovnega razmerja, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja. Posledično se tudi za upokojensko pogodbo uporabljajo nekatere določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, npr. o prepovedi diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu, enake obravnave glede na spol, delovni čas, odmore in počitke ter odškodninsko odgovornost, pa tudi plačilo za delo mora biti, podobno kot plača za zaposlene, izplačano upokojencu najkasneje do 18. dne v naslednjem mesecu. Glede na navedeno tudi ne preseneča, da v sporih med delodajalcem in upravičencem odloča delovno sodišče.

V praksi večkrat kak delodajalec poizveduje, ali lahko zakonito spravi v svoj delovni proces upokojenca na podlagi podjetne pogodbe. Angažma upokojenca preko podjetne

pogodbe vsekakor odsvetujem, saj v tem primeru, za razliko od dela po upokojenski pogodbi, ne smejo obstajati elementi delovnega razmerja. Ker stroškovno ni omembe vredne razlike v primeru angažmaja upokojenca po eni ali drugi pogodbi, vsekakor absolutno priporočam sklenitev upokojenske pogodbe. Zadnje čase se že tudi pri nas odpirajo portali (npr. SeniorDela), ki zainteresiranim upokojencem in delodajalcem pomagajo vzpostaviti stik za medsebojno sodelovanje.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Ali lahko delodajalec preverja delavca, ki je v bolniškem staležu?

Mnogi delodajalci se obračajo na nas z vprašanjem, kako pravilno postopati, ko sumijo, da delavec v času bolniškega staleža le-tega krši s tem, da opravlja pridobitno delo, krši navodila osebnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije o ravnanju v času zadržanosti od dela. Odsotnost delavca z dela, predvsem dolgotrajna, predstavlja za delodajalca velik problem, saj zanj to do 20 delovnih dni pomeni finančno breme, nenazadnje pa mora delavca nadomestiti, kar je v današnjih časih težava, saj je določeno delovno silo težko dobiti.

Katere informacije mora v primeru bolniške odsotnosti delavec posredovati delodajalcu?

Delavec, ki je zbolel, mora ob koncu meseca delodajalcu posredovati bolniški list oziroma obrazec potrdilo o upravičeni zadržanosti z dela – obrazec BOL, ki ga napiše zdravnik. Na tem obrazcu je naveden razlog zadržanosti z dela (bolezen, poškodba), ki je pomemben podatek za delodajalca, ki ga potrebuje za obračun plače med začasno zadržanostjo. Pomembna novost, ki se je začela uporabljati 1. marca lani, je skrajšanje obdobja plačevanja nadomestila za bolniško odsotnost v breme delodajalca. Obdobje nadomestila, katerega razlog je bolniška odsotnost, se je s prejšnjih 30 delovnih dni skrajšalo na 20 delovnih dni za posamezno odsotnost z dela, vendar največ 80 delovnih dni.

Enterprise Europe Network

Mreža z brezplačnimi podjetniškimi podpornimi storitvami podpira mikro, mala in srednje velika podjetja pri širjenju poslovanja na tuje trge, trženju tehnoloških inovacij in projekte EU.

S **600 centri** v več kot **60 državah**

in približno **4.000 izkušenimi**

strokovnjaki, povezanimi v enotno mrežo, je Enterprise Europe Network največja mreža v Evropski uniji na področju nudenja strokovnega znanja in storitev podjetjem, univerzam, raziskovalnim organizacijam, tehnološkim centrom in drugim poslovnim in inovacijskim institucijam.

Obrnite se na eno od kontaktnih točk mreže Enterprise Europe Network, kjer vas bo svetovalec usmeril k najprimernejši podporni storitvi.

Strokovna področja, na katerih lahko pomagamo vašemu podjetju:

- **Zakonodaja in standardi EU.**

Pomagamo vam pri vpeljavi predpisov EU in izpolnjevanju standardov.

- **Dostop do mednarodnih trgov.**

Zagotavljamo vam tržne informacije in storitve za krepitev zmogljivosti, prepoznavamo primerne trge za rast in svetujemo o lokalnih poslovnih pogojih.

- **Financiranje.**

Pomagamo vam poiskati ustrezne vire financiranja in pripraviti vaše podjetje za potencialne vlagatelje.

- **Mednarodni razpisi in podpora pri prijavi.**

Predstavimo vam možnosti financiranja EU, ki ustrezajo potrebam vašega podjetja. Pomagamo vam tudi pri prijavi.

- **Pravice intelektualne lastnine (IPR).**

Pomagamo vam pri razumevanju in pomenu pravic intelektualne lastnine ter vam pri internacionalizaciji vašega poslovnega in/ali tehnološkega sodelovanja nudimo podporo mednarodnih strokovnjakov s področja IPR.

- **Učinkovita raba energije in virov.**

Približamo vam razumevanje in izbor najboljših tehnologij za vaše podjetje. Prepoznajte finančne priložnosti za ekološke inovacije in zeleno podjetništvo.

- **Trajnostni razvoj.**

Pomagamo vam razviti trajnostne poslovne modele ter obvladovati okoljske in družbene vidike trajnosti.

- **Digitalizacija.**

Svetujemo vam, kako vključiti digitalne tehnologije v vaše poslovne procese.

- **Izboljšave upravljanja.**

V skladu z vašimi potrebami sodelujemo pri izbiri in implementaciji ustreznega modela upravljanja za vaše podjetje.

www.een.si
#EENCanHelp

Kako lahko delodajalec izvaja kontrolo glede odsotnosti delavca z dela?

Nadzor delodajalca nad odsotnostjo delavcev z dela je običajno opredeljen v njegovih internih aktih, npr. v Pravilniku o delovnih razmerjih, ki delodajalcu omogoča, da ukrepa ob pogostejših neupravičenih izostankih z dela. Ta nadzor obsega ugotavljanje ravnanja osebe na bolniški, ki ne sme biti v nasprotju z navodili zdravnika. Ravnanje pa tudi ne sme vplivati na morebitno poslabšanje zdravstvenega stanja in s tem na podaljšanje bolniške.

Delodajalec lahko vrši kontrolo bolniške odsotnosti do 20 delovnih dni. Kadar je delavec odsoten več kot 20 dni, gre nadomestilo v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja. V tem primeru kontrolo izvaja laični nadzornik. Dejstvo je, da je kontrola v določenih primerih potrebna zaradi uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja. ZDR-1 namreč v 110. členu določa, da lahko delodajalec delavcu izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, če delavec v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ne spoštuje navodil zdravnika ali zdravstvene komisije. Enako velja tudi, če oseba v tem času opravlja pridobitno delo ali če brez odobritve pristojnega zdravnika ali zdravstvene komisije odpotuje iz kraja svojega bivanja.

V primeru, če delodajalec ugotovi, da delavec v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika oziroma pristojne zdravniške komisije, če v tem času opravlja pridobitno delo ali brez odobritve pristojnega zdravnika oziroma pristojne zdravniške komisije odpotuje iz kraja svojega bivanja, mu lahko delodajalec na podlagi 8. odst. 110. člena tudi izredno odpove pogodbo o zaposlitvi.

Opozoriti velja še na 233. člen Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki določa, da mora osebni zdravnik, imenovan zdravnik ali zdravstvena komisija zavarovancu dati navodila o ravnanju v času zadržanosti z dela (režim življenja, strogo ležanje, počitek, sprehodi ...).

V času zadržanosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege mora zavarovanec, ki se zdravi doma, biti na svojem domu. Odsotnost z doma je možna ob odhodu na zdravniški pregled ali terapijo, ko odsotnost ne vpliva na potek zdravljenja oziroma če zdravnik, imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija to odredita ali dovolita.

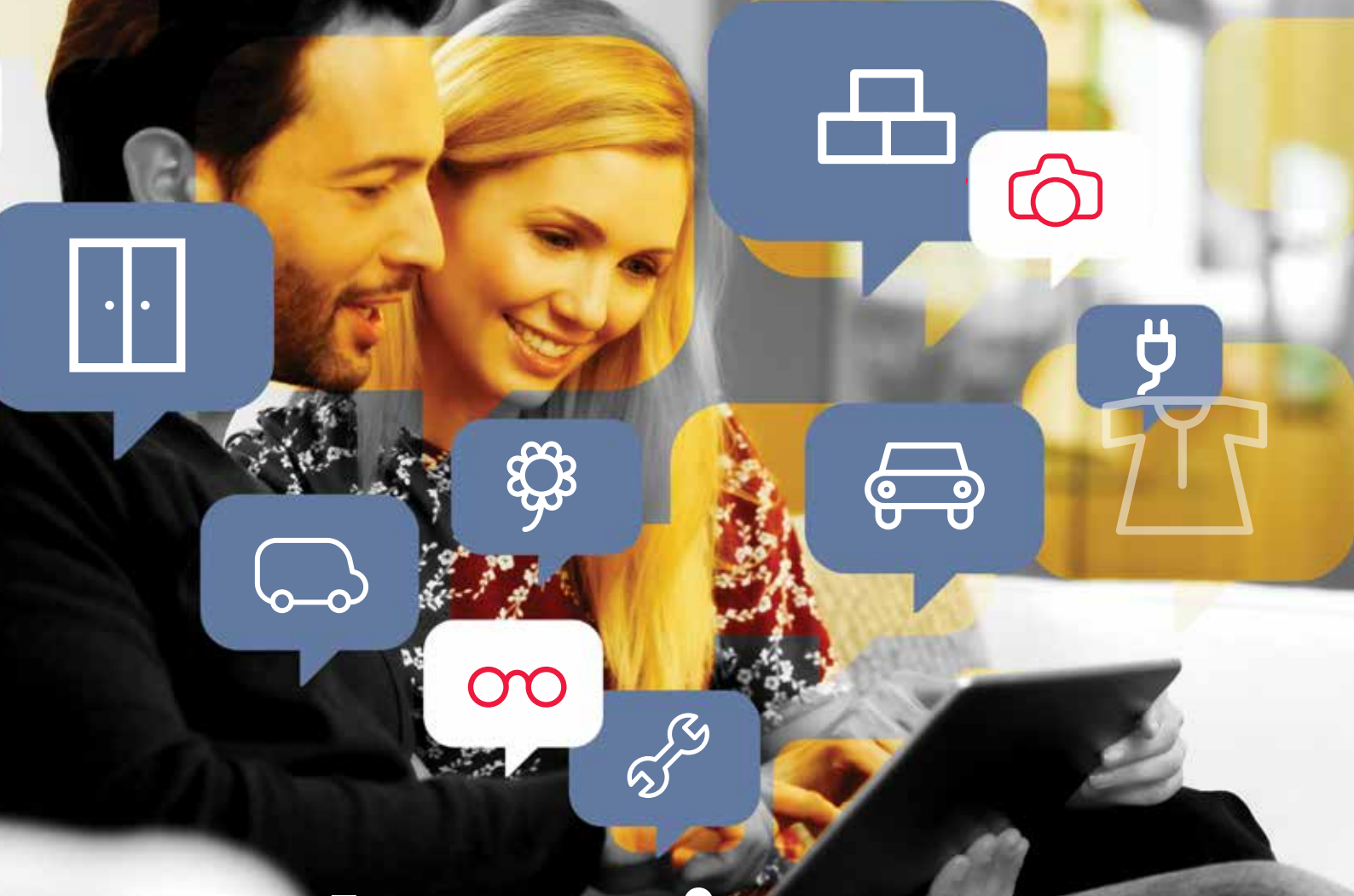
Glede nadzora nad zlorabo bolniške odsotnosti lahko pooblastite tudi detektiva z licenco. Pravno podlago predstavlja 26. člen Zakona o detektivski dejavnosti (Ur. list RS, št. 17/2011), ki določa, da lahko detektiv med drugim pridobiva informacije o zlorabah pravice do zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, zlorabah uveljavljanja pravice do povračila stroškov prevoza na delo in z dela, delu pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog ter o drugih disciplinskih kršitvah in kršilcih.

Ali lahko delodajalec preko Facebooka (gre za javno dostopne podatke glede na ustvarjen profil delavca) pridobi podatke, da je bil delavec v času zadržanosti od dela zaradi bolezni izven kraja bivanja in te podatke uporabi za dokazovanje v postopku izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi?

Po mnenju informacijske pooblaščenke RS pridobitev (predvsem na način vpogleda v javno dostopni profil in zabeleženja uradnega zaznamka o tem) osebnih podatkov z javno dostopnih virov (npr. pridobitev fotografije in osebnih podatkov z odprtega Facebook profila delavca) ne pomeni kršitve določb ZVOP-1.

Kljub temu je treba opozoriti, da dejstvo, da so določeni osebni podatki javno dostopni, še ne pomeni, da se lahko ti podatki uporabljajo za kakršen koli namen, npr. za vzpostavitev nove zbirke osebnih podatkov. Ob upoštevanju določb ZVOP-1 se namreč osebni podatki lahko zbirajo le za določene in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati tako, da bi bila njihova obdelava v neskladju s takšnimi nameni, če zakon ne določa drugače. Uporaba fotografij in podatkov, pridobljenih z odprtega Facebook profila delavca, pri vodenju postopka izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi na podlagi določb 110. člena ZDR-1 (nespoštovanje navodil zdravnika v času bolniške odsotnosti) po mnenju informacijskega pooblaščenca ne predstavlja kršitev določb ZVOP-1, saj gre za uporabo podatkov za zakonit namen, določen v 48. členu ZDR-1.

Le-ta namreč v 1. odstavku določa, da se osebni podatki delavcev lahko zbirajo, obdelujejo, uporabljajo in posredujejo tretjim osebam samo, če je to določeno s tem členom ali drugim zakonom ali je to potrebno zaradi uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem.

Ko kupci iščejo ponudbe, naj bo vaša med njimi!

**Kupci oddajajo
povpraševanja preko
portala Moj obrtnik.**

Kot naročnik portala jih lahko pregledate in oddate svojo ponudbo. Kupci vas čakajo!

SOS obrtnik je opcija portala Moj obrtnik, kjer lahko kupci najdejo obrtnike za nujna opravila. Ti so na voljo 24/7. Bi se prijavili mednje?

**Prijavite se še danes na
mojobrtnik.com/postanite-ponudnik**

mojobrtnik.com

info@mojobrtnik.com
T 080 12 42

Moj brtnik
Ponudnik

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Povračilo stroškov pri opravljanju kratkotrajnega dela

Kratkotrajno delo je urejeno v 17. členu Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (v nadaljevanju ZPDZC-1).

Za kratkotrajno delo se šteje brezplačno opravljanje dela v mikrodružbi z najmanj enim in največ 10 zaposlenimi ali pri samozaposleni osebi z največ 10 zaposlenimi, pri čemer velja:

- a) Posamezna oseba lahko opravi največ 40 ur kratkotrajnega dela mesečno.
- b) Delodajalec mora voditi evidenco o opravljenem kratkotrajnem delu, ki jo mora delavec podpisati pred in po opravljenem delu.

Kratkotrajno delo lahko opravlja:

- zakonec/zunajzakonski partner/partner v registrirani istospolni skupnosti lastnika ali solastnika mikrodružbe ali samozaposlene osebe,
- zakonec/zunajzakonski partner/partner v registrirani istospolni skupnosti enega od staršev lastnika ali solastnika mikrodružbe ali samozaposlene osebe, oseba, s katero je lastnik ali solastnik družbe ali samozaposlene osebe v sorodu v ravni vrsti do prvega kolena,
- starši in otroci zakonca/zunajzakonskega partnerja/partnerja v registrirani istospolni skupnosti lastnika ali solastnika mikrodružbe ali samozaposlene osebe.

Glede na naravo kratkotrajnega dela gre po vsebini za opravljanje dela ali storitev na podlagi drugega pogodbenega razmerja.

Z davčnega vidika se tako povračila stroškov, izplačana osebi, ki opravlja kratkotrajno delo, štejejo za dohodek iz drugega pogodbenega razmerja, ki v skladu s prvim odstavkom 38. člena Zakona o dohodnini (v nadaljevanju ZDoh-2) vključuje vsak posamezni prejemek za opravljeno delo ali storitev.

Davčna osnova od navedenega dohodka je po določilih četrtega odstavka 41. člena ZDoh-2 vsak posamezni dohodek, vključno z morebitnimi povračili stroškov in bonitetami, zmanjšan za normirane stroške v višini 10 % dohodka, ter za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je dolžan plačati delojemalec. Poleg normiranih stroškov je mogoče uveljavljati tudi dejanske stroške prevoza in nočitve v zvezi z opravljanjem dela ali storitev, in sicer se priznajo na podlagi dokazil pod pogoji in do višin, kot jih določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.

Akontacija dohodnine se izračuna in plača po stopnji 25 %.

SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Na podlagi tretjega odstavka 39. člena Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 20/1994, 61/2000, 36/2000-ZPDZC, 42/2002, 31/2003-Odl. US, 18/2004, 117/2006-ZDAvP-2, 102/2007, 30/2013, 36/2013-popr.) in na podlagi 29. člena Statuta Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije z dne 22.12.2016, je Skupščina Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije na 2. redni seji dne 19. 1. 2023 sprejela

S K L E P o določitvi višine in načinu plačevanja članarine Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije od 1. 1. 2023 dalje

I.

Članarino plačujejo vse fizične in pravne osebe, ki so skladno z določbami Obrtnega zakona in Statuta Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zbornica) člani zbornice.

II.

Člani iz 1. točke tega sklepa plačujejo članarino v višini:

- član, ki na podlagi pridobljenega certifikata osebno sam opravlja dejavnost domače ali umetnostne obrti plačuje 12,00 evrov mesečno,
- fizične osebe, samostojni podjetniki in gospodarske družbe v katerih je edini lastnik, družbenik, ki je zaposlen in opravlja dejavnost plačujejo 25,00 evrov mesečno,
- člani, ki zaposlujejo delavce plačujejo:
 - tisti, ki zaposlujejo od 1 do vključno 5 zaposlenih 35,00 evrov mesečno
 - tisti, ki zaposlujejo od 6 do vključno 10 zaposlenih 40,00 evrov mesečno
 - tisti, ki zaposlujejo 11 do vključno 20 zaposlenih 45,00 evrov mesečno
 - tisti, ki zaposlujejo 21 in več zaposlenih 50,00 evrov mesečno.

Velikost podjetja – člana se določi za obračunsko obdobje na podlagi podatkov o številu zaposlenih, ki se pridobijo od pristojnih organov za zbiranje le-teh. Podatki o številu zaposlenih se pridobijo prvega dne v mesecu za katerega se obračunava članarina.

V primeru, ko za člana podatek o številu zaposlenih ni dosegljiv oziroma ni znan podjetje – član plačuje članarino v višini 25,00 evrov.

Članu, ki najkasneje do konca meseca februarja tekočega leta plača letno članarino (12 članarin za tekoče koledarsko leto) v enkratnem znesku, se prizna popust v višini enomesečne članarine.

Članu, ki se prizna popust pri plačilu letne članarine v enkratnem znesku, se v posameznem obračunskem obdobju ne usklajuje število zaposlenih in posledično tudi ne mesečna članarina.

Članom, ki pristopijo v članstvo med koledarskim letom se v letu pristopa ne prizna popust za vnaprejšnje plačilo v enkratnem znesku, za obdobje do konca tekočega koledarskega leta.

III.

Član, ki mu je na podlagi četrtega odstavka 11. člena Obrtnega zakona dovoljena začasna prekinitve dejavnosti, za čas prekinitve ne plača članarine.

IV.

V primeru, ko se član zbornice včlani v članstvo tekom meseca, nastane obveznost plačevanja članarine zbornici s prvim dnevom naslednjega meseca.

V primeru, ko član zbornice preneha s poslovanjem in je izbrisan Iz Poslovnega registra Slovenije do vključno petnajstega v mesecu, za ta mesec ne plača članarine. V primeru, ko preneha član zbornice s poslovanjem in je izbrisan Iz Poslovnega registra Slovenije po petnajstem v mesecu, preneha obveznost plačevanja članarine do zadnjega dne v mesecu, v katerem je prenehal s poslovanjem.

V.

Članarina se obračunava mesečno, za kar zbornica izda račun.

Plačilo članarine zapade v plačilo 15. v mesecu za pretekli mesec.

Član je dolžen poravnati članarino vse dokler je član zbornice, pod pogoji kot to določa Statut zbornice.

Član lahko izstopi iz članstva na podlagi pisno podane izjave o izstopu iz članstva. Izstopno izjavo lahko vloži član kadarkoli med letom. Kadar član vloži izstopno izjavo do 30. septembra tekočega koledarskega leta, mu članstvo preneha s pričetkom naslednjega koledarskega leta. Kadar pa član vloži izstopno izjavo med 1. oktobrom in koncem tekočega leta, pa mu članstvo preneha leto kasneje, kot v primeru iz prejšnjega stavka. V primeru izstopa iz članstva, je član dolžan plačati članarino za obdobje do prenehanja članstva.

VI.

Članarina zbornice se lahko zmanjša ali odpíše osebam iz I. točke tega sklepa le na podlagi pisne vloge člana za vsak primer posebej, če tako odloči Upravni odbor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

O zmanjšanju ali odpisu članarine odloča Upravni odbor OZS. Predlog za zmanjšanje ali odpis članarine po tem sklepu pripravi območna obrtno-podjetniška zbornica skupaj z mnenjem, ki ga posreduje strokovni službi OZS. Odločitev o vlogi člana sprejme Upravni odbor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki je dokončna. Mnenje OOO o vlogi člana ni zavezujoče za odločitev Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

VII.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije objavi višino in način plačila članarine na svoji spletni strani.

Zoran Simčič

Predsednik delovnega predsedstva Skupščine OZS

Ne spreglejte spletnih izobraževanj v OZS

13.

februar

Modrost

Vsi se zavedamo, da so modre odločitve izjemnega pomena v poslu, na delovnem mestu in privatnem življenju. Žal, pa se premalo zavedamo, da bi nam modro razmišljanje lahko olajšalo življenje in prispevalo k notranjemu miru. Se imate dovolj radi in premorete dovolj poguma ter odločnosti, da v vašem vsakdanjem življenju uporabite vso modrost, ki jo premorete?

Predavateljica: Armina Džafić

13.

februar

Obveznosti ob sprejemu ZVOP-2

26. januarja je začel veljati tudi novi Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2). Pomembno je, da ga beremo skupaj s Splošno uredbo (GDPR), ki je okvir, ki postavlja enotna pravila za varstvo osebnih podatkov.

Predavateljica: Alja Fakin

20.

februar

Kapitalska ustreznost obrtnika in podjetnika

Finančna varnost je stvar počutja, finančna boniteta ali kapitalska ustreznost pa določa odnos z banko in drugimi upniki. Govorimo o dveh straneh istega kovanca. Od sestave premoženja podjetja je odvisno, kateri je tisti optimalen odnos med kapitalom in kreditom ali drugače med obsegom in uspehom posla ter kreditom.

Predavatelj: dr. Jožko Peterlin

21.

februar

Kako sprememba Zakona o varstvu potrošnikov vpliva na vaše poslovanje

26. januarja 2023 je stopil v veljavo novi Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1). Z novostmi, ki jih prinaša, se seznanim na spletnem seminarju. **Predavateljica:** Alja Fakin

45-minutni strokovni spletni posveti na temo prodaje podjetja

23.

februar

Razgovori se izvajajo individualno, kar pomeni, da boste imeli strokovnjaka za prodajo podjetij 1 šolsko uro na voljo le zase.

Svetovalec: Tomo Senekovič

27.

februar

Vstop na avstrijski trg za začetnike, povračila stroškov in novosti 2023
Kaj je potrebno pridobiti, ko opravljate

podjetje ali samostojni podjetnik storitev krajše obdobje in kaj, ko opravlja podjetje ali samostojni podjetnik daljšo storitev? Kako je s prodajo na avstrijskih tržnicah? Kje se pojavijo težave, ko se prvič odločijo samostojni podjetniki za tovrstno prodajo? Na ta in številna druga vprašanja povezana z delom v Avstriji bomo odgovorili na spletnem seminarju.

Predavateljica: Zdenka Bedekovič

27.

februar

Kako postati boljša verzija sebe?

Ste vedeli, da je 85 % vašega osebnega uspeha odvisnega od vaše osebnosti, vašega vedenja, osebnostnih lastnosti, načina komunikacije, vašega (čustvenega) odziva in le 15 % od tehničnega znanja? Se kdaj sprašujete, kdaj se vam bo življenje obrnilo na bolje?

Predavateljica: Armina Džafić

I.

marec

ETSY za obrtnike in podjetnike

Če razmišljate o prodoru v tujino, potem je to gotovo delavnica, ki se je splača udeležiti. Oborožili se bomo s konkretnim znanjem o platformi Etsy. Tako o pravilih platforme, o tem, kako prepoznati in nagovoriti svojo nišo, predstavitvi izdelkov in o algoritmih, ki jih moramo poznati, da nas kupci sploh najdejo.

Predavateljica: Anita Česnik Mažgon

6.

marec

Kreativno reševanje »problemov« slehernega podjetnika (12 srečanj)

Vsak od nas je edinstven, unikatni s svojimi izkušnjami, svojevrsten s svojimi prepričanji, izzivi, pogledi na svet, specifičen s svojim načinom razmišljanja in ljudmi, ki nas obkrožajo. Vsi pa imamo enake želje. Živeti z občutkom notranjega miru, občutkom varnosti in obilja. Razlikujemo se »le« v tem, kako sprejemamo in razumemo vse to kar se dogaja okoli nas in kako se odzovemo na dogajanja. Spletna druženja bodo potekala od 6. marca do 18. aprila.

Predavateljica: Armina Džafić

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 30. 1. 2023.

OPOZORILO: Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo je z 31. 12. 2018 prenehala veljati, z 31. 12. 2019 pa se je prenehala uporabljati.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2023

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 1. 2023 dalje*	809,02	840,07	889,96	950,00	1.058,92	1.170,61	1.396,10

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadruga zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 12. 2021 dalje	587,41	644,25	713,74	787,42	882,17	1.037,96	1.172,71	1.383,25

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in **42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.**

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2023 dalje	614,60	682,16	756,08	837,68	888,50	990,12	1.051,72	1.108,70	1.284,24	1.315,04	1.478,25	1.592,20	1.763,14

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2022 dalje	567,24	628,14	690,78	789,96	861,30	1.005,72	1.176,24	1.346,76	1.586,88
na uro	3,26	3,61	3,97	4,54	4,95	5,78	6,76	7,74	9,12

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2023 dalje	557,60	632,83	708,21	783,49	915,68	1.168,27	1.380,69	1.752,44	2.017,96

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2023 dalje	592,15	651,38	722,44	811,25	923,77	1.059,95	1.202,08	1.663,96	2.007,39

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2023 dalje	635,40	650,72	713,87	803,82	876,55	1.020,09	1.186,60	1.355,01	1.594,25

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 7. 2022 dalje	565,85	617,35	683,30	778,82	848,60	993,89	1.159,19	1.322,57	1.565,13
na uro	-	-	-	-	-	-	-	-	-

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ **Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ **Kolektivna pogodba za cestni potniški promet** (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za določen čas do 31. 12. 2021.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 1. 2022 dalje	730,82	759,33	847,07	955,40	1.038,53	1.201,96	1.322,60	1.060,00

→ **Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva** (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2020 dalje	583,99	665,75	747,48	840,93	940,21	1.121,25	1.273,09	1.518,34	1.822,02

KAKO DELODAJALEC UGOTOVI, KATERA KOLEKTIVNA POGODBA DEJAVNOSTI (ČE SPLOH KATERA) GA ZAVEZUJE?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2023

Obvestilo FURS z dne 19. 12. 2022

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2022 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2022:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + (18.761,40 - 1.172,59 x skupni dohodek)	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + (1.563,45 - 1.172,59 x bruto dohodek)	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2022 - 31.12.2022	1.074,43
1.1.2023 - 31.12.2023	1.203,36

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	1.969,59	1.181,75	od 1.3.2022 do 28.2.2023

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV JANUAR 2023

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	januar 2023 434 EUR na mesec

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
9. Regres za letni dopust	
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.
10. Jubilejne nagrade	
jubilejne nagrade	
za 10 let delovne dobe	30% PLP
za 20 let delovne dobe	45% PLP
za 30 let delovne dobe	60% PLP
za 40 let delovne dobe	75% PLP
11. Odpravnina ob upokojitvi	
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP
12. Solidarnostna pomoč	
v primeru smrti delavca	5.000 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo	
dijaki in študenti	15% PLP
14. Plačila vajencem	
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu	

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
november 2022	2.244,35	1.969,59 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2022 dalje znaša 41,04 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2023 do 31.12.2023** znaša **42,91 EUR** (10,73 EUR + 32,18 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - januar 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.181,75	6.893,57
1.969,59				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		183,17	1.068,50
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		104,58	610,08
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	287,75	1.678,58
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		75,16	438,43
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		77,52	452,22
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		6,26	36,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	158,94	927,19
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,18	6,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,18	6,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,36	13,78
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,65	9,65
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,71	4,14
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,36	13,79
Skupaj drugi prisp.			4,72	27,57
PRISPEVKI SKUPAJ			451,41	2.633,34

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - januar 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.772,63	6.893,57
1.969,59				
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		274,76	1.068,50
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		156,88	610,08
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	431,64	1.678,58
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		112,74	438,43
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		116,28	452,22
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		9,39	36,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	238,41	927,19
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,77	6,89
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,77	6,89
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,54	13,78
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,48	9,65
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,06	4,14
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,54	13,79
Skupaj drugi prisp.			7,08	27,57
PRISPEVKI SKUPAJ			677,13	2.633,34

Vir: FURS

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 14.5.2022 do 28.2.2023	6,17	9.237,96
Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR	
	od 21.1.2023	6,92	

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2021 (PP): 1.969,59 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2022 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 1.969,59 = 1.181,75 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.969,59 x 3,5 = 6.893,57 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2021 (PP): 1.969,59 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2022 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 1.969,59 = 1.772,63 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.969,59 x 3,5 = 6.893,57 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

ZGODBA O VODENJU – PROCES VODENJA

Začetek in konec vodenja

SO Ciji

Večina ljudi si v življenju postavlja cilje. Nekateri jih dosežejo, drugi ne. Eden izmed razlogov, da jih ne dosegamo, je, da si jih postavljamo na napačen način. Pristop prepuščam se življenju, da mi prinese, kar mi je namenjeno, povzroči, da nas življenje in drugi ljudje premetavajo, kot bi bili ladjica na morju ... malo sem, malo tja. In na koncu imamo občutek, kot da ne živimo svojega življenja. Cilj določa smer našega delovanja. Organizacijsko gledano je delovanje podjetja brez dobro postavljenih ciljev vnaprej obsojeno na neuspeh.

Pri razumevanju procesa vodenja se pot začne in konča prav pri ciljeh. Kako postavljati cilje, da povečamo možnost doseganja, bom obravnaval in razložil v enem naslednjih člankov. Tokrat bom za izhodišče procesa vodenja predpostavil le, da podjetje ima cilj(e).

Vodja prenaša zamisli

Oseba, ki je odgovorna za doseganje ciljev v organizaciji in člane skupine pelje proti skupnemu cilju, se imenuje vodja. S komunikacijo prenaša zamisli drugim ljudem, svojim sledilcem. **Prenašanje zamisli je vplivanje** na druge, kar je povsem naraven pojav. Vplivamo ves čas, tudi takrat, ko mislimo, da ne. Vodja, ki

ne daje zamisli, ki ne vodi ljudi, prav tako vpliva. Na tak način, da drugim sporoča in kaže svojo nemoč, neznanje, pasivnost, nekompetentnost in druge podobno negativne informacije o sebi in svojih kapacitetah.

Pojem prenašanje zamisli ni prisoten le v organizacijah, ampak tudi v drugih kontekstih v naših življenjih, npr. v družini, pri vzgoji. Če že vplivamo ves čas, počnimo to tako, da dosežemo rezultat.

Zamisli vodja prenaša:

1. V obliki idej, kaj mora nekdo narediti, kdaj, do kdaj, na kakšen način, kako, s kakšno pomočjo in sredstvi. Temu prenašanju zamisli v vsakodnevem žargonu bolj razumljivo rečemo

dajanje navodil. Te ideje so informacije, ki se kot strukture, strategije nahajajo v naših možganih. Pri dajanju navodil je pomembno, da so ta navodila jasna in razumljiva in da jih sporočimo na primeren način. Pričakovanje vodij, da bi ljudje po x času dela v podjetju že morali vedeti, kaj se od njih pričakuje, je napačno. Pravilnejši pristop je, da vodja aktivno vpliva na druge. Pri visoko funkcionalnih zaposlenih in v visoko funkcionalnih skupinah je res možno, da ljudje proaktivno delujejo v smeri doseganja rezultatov in jih tudi dosegajo, vendar vsi zaposleni in vse skupine niso visoko funkcionalne.

2. Vodja v svoji vlogi prenaša tudi splošna in specifična pravila, ki obstajajo

v organizaciji. V ta splošna in specifična pravila spadajo na primer pogodba o zaposlitvi, pravilnik varstva pri delu, pravice in dolžnosti, kultura delovanja v podjetju, operativni in organizacijski postopki, standardi in druge podobne oblike navodil.

Namen teh dokumentov naj ne bi bil, da jih imamo zato, ker jih moramo imeti, da zadostimo takšnim in drugačnim zunanjim pogojem, ampak zato, da zaposleni določene naloge izvajajo vedno na enak način. Razlog je v tem, da ne izgubljajo nepotrebne energije, časa in drugih virov, ko vsakič znova iščejo strategije za delo. Veliko bolj preprosto je, da nekaj, kar deluje, zapišemo ali narišemo, da lahko tudi drugi počnejo to na enako učinkovit način. So okvir delovanja posameznikov in skupin v podjetju.

V povezavi s tovrstnimi dokumenti izhaja kar nekaj možnih težav in nalog vodje je, da takšne težave odpravlja. Npr.: Imamo pravilnik o Varstvu pri delu, vendar ga nihče ne pozna. Zaposleni že znajo približno povedati, točne korake in postopke pa je večina že zdavnaj pozabila. Če jih je kdaj sploh poznala.

Drug tak primer bi bil npr. postopek izvajanja prodaje. Če bi pogledali podrobneje, bi ugotovili, da ga zaposleni v prodaji ne izvajajo, ker je zastarel in vsak prodajalec dela malo po svoje. Imeti neveljavne, nedelujoče ali neuporabljene postopke za delo je nesmiselno.

Po izkušnjah v kategorijo nedelujočih ali neupoštevanih pravilnikov spadajo še organigrami, vodenje projektov, reševanje reklamacij, opravljanje dežurstev, remontov, uvajanje zaposlenih in mnogi drugi. Če imate v podjetju pravilnike, jih izvajajte, če pa so zastareli, jih nadgradite in ažurirajte. Tiste, ki so neuporabni in namenjeni polnjenju arhivskih polic ali zasedanju prostora v računalnikih, pa preprosto odstranite. **Žal je v podjetjih prisotna praksa, da novo zaposlenemu na nekem delovnem mestu predstavijo, katere pravilnike imajo v podjetju, kje so in jim celo dajo navodila, da jih morajo poznati. Le redko pa preverijo, ali se jih je zaposleni tudi naučil.** Zaupanje v ljudi je lepa lastnost, v organizaciji pa je preverjanje še boljše in predvsem prihrani marsikateri problem v prihodnosti.

Oseba, ki je odgovorna za to, da zaposleni poznajo in izvajajo navodila (tokrat v obliki pravilnikov in navodil), je vodja.

Zaposleni izvajajo zamisli ali tudi ne

Pogosto pričakovanje je, da imajo zaposleni v svojih predstavah enake ali celo iste zamisli kot jih imajo vodje. Ko se bolj aktivno ukvarjamo z ljudmi, ugotovimo, da izjemno redko ali skoraj nikoli nimamo istih zamisli. Kako čudovit in preprost bi bil organizacijski svet, ko bi vodja dal zaposlenim navodilo: »Pojdite levo.« In bi šlo vseh deset sodelavcev na levo. V resničnem svetu jih gre pet v levo, dva desno, eden naprej in dva se sprašujeta, zakaj. Zato je naloga vodje, da poskrbi, da imajo vsi njegovi zaposleni isto zamisel. Vendar je možen, celo pogost odziv ljudi, da se zamislim in vplivu, ki spreminjajo njihovo predstavo o nečem, upirajo, branijo, preusmerjajo, zavlačujejo, odvrčajo, sabotirajo in na ta način vzdržujejo svoje predstave. Zagotovo ste že slišali komentarje, kot je: »Saj na koncu naredim, samo malo ga moram ****.« Tovrstni odzivi niso naperjeni proti vodji ali podjetju, ampak so način, kako ljudje ščitijo obstoječe predstave in/ali potrjujejo svoj položaj med drugimi zaposlenimi. Vodja to mora razumeti in biti vešč, da tovrstne odzive obvlada in doseže svoj vpliv. Ne zaradi lastnega ega, temveč zato, da skupaj z zaposlenimi dosežejo cilj ali cilje.

Kako povečamo vpliv na druge ljudi? V življenju nas obkroža ogromno ljudi in večina na naše življenje nima bistvenega vpliva. So nekje okrog nas, vendar jih ne upoštevamo. Druga skupina so ljudje, ki se jih bojimo in jih upoštevamo ter izpolnimo navodilo iz strahu, vendar v to vložimo minimalno količino virov. Obstajajo pa tudi ljudje, ki lahko vplivajo na nas. To so tisti ljudje, ki jih spoštujemo, jim verjamemo, jih dojemamo kot zaupanja vredne. Skupni imenovalec vseh ljudi, ki imajo vpliv v naših življenjih, je, da so nam odnosno blizu. Se pravi, v našem življenju upoštevamo tiste ljudi, ki so nam blizu/bližje. Odnosi, ki jih tako pogosto omenjamo kot pomembne, so pravzaprav pot do vplivanja na druge. Pri vodenju to pomeni, da bo vodja povečal

svoj vpliv na druge, če bo z njimi zgradil in vzdrževal dober odnos. To ne pomeni, da mora vodja s svojimi zaposlenimi biti najboljši prijatelj. Pomembno je, da lahko le s pomočjo odnosov zgradi zaupanje, spoštovanje, kompetentnost, tudi karizmo. Pot do vplivanja pelje skozi odnose.

Izvajanje aktivnosti, regulacija in rezultat

Ko imajo zaposleni v svojih zamislih specifične naloge, poznajo navodila, procese, postopke ipd., se lahko osredotočimo na izvajanje stvari v praksi – na delo. Tudi v tem delu se lahko pojavijo problemi, in sicer da zaposleni stvari ne zmorejo ali nočejo izvajati na pravilen način. Naloga vodje je, da spremlja aktivnosti in jih regulira toliko časa, dokler ne dosežejo želenega rezultata.

Vodenje se ne konča, dokler ni celoten proces zaključen in posameznik in/ali skupina doseže zastavljeni cilj. Naš proces vodenja se zaključi z razlogom, zakaj smo skupaj v podjetju – da dosežemo želen rezultat. In to je takrat, kadar je rezultat v skladu ali presega zastavljene cilje. Vplivanje na deležnike, ki sodelujejo v tem nenehno ponavljajočem se procesu, se imenuje vodenje. In vplivamo tako, da nenehno vrivamo svoje zamisli. Zato je **vodenje vrivanje zamisli drugim ljudem.**

Naloga za bralce

1. Preverite, ali vaši sodelavci/sledilci/podrejeni poznajo pravilnike, kot so Varstvo pri delu, Pravilnik vedenja oz. delovanja v podjetju, procese, kot je ISO, oz. podobno.

2. Razmislite, kakšen odnos imate z izbranimi zaposlenimi, predvsem tistimi, na katere imate neposreden vpliv (horizontalno in vertikalno). Ali ste jim odnosno blizu ali daleč in kako to vpliva na njihovo upoštevanje vas.

3. Raziščite, kako bi lahko izboljšali odnos z enim ali več zaposlenimi.

Če želite, lahko razmišljanja delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj in kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER

SEKCIJA ZA PROMET

Pozimi pada sneg!

Preprost stavek, trditev, dejstvo, vsi se ga zavedamo. Mar res? Očitno ne, saj se vsako leto znova soočamo s prometnim kaosom na dveh ali treh klancih, ki jih naš avtocestni križ sploh premore. In praktična posledica zadnja leta žal bolj ali manj le petih snežink je, da nas te vedno znova presenetijo in povzročijo vrsto medsebojnega obtoževanja med pristojnimi in prevozniki. Sestali so se avtobusni prevozniki in izpostavili problematiko neurejenega poklicnega zavarovanja, vsi skupaj pa skušajo rešiti še problem okrog 400 vozil na plin, ki so zaradi visokih cen goriva večinoma obstala na parkiriščih.

Kot rečeno, pozimi pada sneg

Ob prvi letošnji pošiljki snega sredi januarja je na naših avtocestah ponovno zavladal kaos. Ustavilo se je kot po navadi na vrhniškem in višnjegorskem klancu. Pristojne službe za vzdrževanje avtocest so za zdrse tovornih vozil takoj obtožile prevoznike, ki naj ne bi imeli na zimo pripravljenih vozil, ti pa so nazaj odgovorili, da so bile ceste neprimerno očiščene, izostalo pa je tudi primerno selektivno izločanje. Prevozniki obeh stanovskih organizacij so takoj zahtevali nujen sestanek z DARS, da bi v bodoče podobne situacije lahko preprečili.

Ampak roko na srce in s spoštovanjem do vseh, ki se pozimi trudijo z vzdrževanjem cest ali pa jih uporabljajo. Res je, neprimerno opremljena vozila je potrebno ustaviti, izločiti in oglobiti, tu dileme ne sme biti. Po drugi strani pa je tudi res, da vsi, ki so težko tovorno vozilo že kdaj videli od blizu, vedo, da se kaj takega lahko v klanec pelje le po mokri cesti, nikakor pa ne po cesti, na kateri se je že oprijel sneg. Danes imamo podrobne vremenske napovedi, točno vemo, kdaj bo padal sneg, tehnike je na pretek in avtoceste še zdaleč niso poceni, zato pristojne službe enostavno morajo priti do točke, da bodo lahko poskrbele, da bodo

naši trije klanci ob sneženju pravočasno in sproti obdelani tako, da bodo le mokri. Prevozniki zato od upravljavca cest upravičeno pričakujejo pravočasen odziv in temeljito izvajanje pluženja.

Selektivno izločanje

Sekcija je v preteklosti pristojnim že predlagala selektivno izločanje na delih cest, ki jih je upravljalec določil za izločanje tovornih vozil, vendar so te ceste normalno prevozne. Na teh odsekih bi se lahko promet sprostil vsaj za tista vozila, ki so namenjena na lokacije, kjer so normalne vozne razmere. Odgovor, kot so ga prejeli, je bil, da je težava v tem, ker vozniki tovornih vozil selekcije ne spoštujejo in se na pot odpravijo prav vsi, tudi tisti, ki so namenjeni v predele, kjer velja izločanje tovornih vozil. Zato te prakse, ki so jo že poskušali v preteklosti, ne želijo ponovno uvesti.

Odbor avtobusnih prevoznikov

Na svojem rednem sestanku so se srečali prevozniki, ki opravljajo prevoze oseb. Uvodoma so poudarili velik pomen povezovanja in združevanja v panogi, saj le tako lahko učinkovito prepoznavajo svoje probleme in jih tudi sproti rešujejo,

kot mali prevozniki pa skupno uspešno nastopajo tudi na odprtih javnih razpisih.

Največji del razprave so namenili še vedno neurejenemu poklicnemu zavarovanju poklicnih voznikov vseh vrst prevozov. Sekcija na to že več let opozarja tako pristojno ministrstvo za delo kot vlado, vendar to področje ostaja neurejeno že od leta 2013, ko je ZPIZ-2 vladi naložil pripravo uredbe, s katero se določijo merila in kriteriji ter način in financiranje ugotavljanja delovnih mest, za katera so delodajalci dolžni plačevati prispevke za poklicno zavarovanje.

Neurejeno poklicno zavarovanje

Priprava uredbe spada pod resor ministrstva, pristojnega za delo, zakonski rok za pripravo uredbe pa je bil šest mesecev od uveljavitve ZPIZ-2, od takrat pa je minilo že jubilejnih 10 let. Uredba daje podlago za delovanje dveh komisij, ki lahko presojata, katera so tista delovna mesta, ki jih je potrebno vključiti v sistem poklicnega zavarovanja. Brez veljavne uredbe ta presoja ne teče in tudi komisiji trenutno ne delujeta, ves ta čas

RAZPIS ZA IZVAJANJE LINIJSKIH PREVOZOV POTNIKOV

Ministrstvo za infrastrukturo je 9. januarja 2023 na Portalu javnih naročil www.enarocanje.si objavilo javni razpis z naslovom Izbira koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov na območju Republike Slovenije. Najdete ga pod šifro JN000083/2023-B01, rok za sprejem ponudb ali prijav za sodelovanje je **27. 2. 2023 do 11. ure.**

pa ni zagotovljenega niti primerne pravnega varstva delodajalcev.

V začetku leta 2022 se je v okviru ministrstva sicer vzpostavila Delovna skupina za pripravo Uredbe o merilih in kriterijih za poklicno zavarovanje, a se je sestala le enkrat v mesecu aprilu, nato pa je njeno delovanje zamrlo, sprejete uredbe pa ostaja nujno, da se uredi pravna podlaga za delovanje sistema poklicnega zavarovanja in naredi revizija poklicev, ki ni bila opravljena od leta 1982. Tudi avtobusni prevozniki podpirajo zahtevo sekcije za promet, da pristojno ministrstvo čim prej sprejme potrebne predpise.

Dodatni razred za minibus

Avtobusni prevozniki nadaljujejo tudi aktivnosti za uvedbo dodatnega cestninskega razreda ali dodatnega popusta za plačilo cestnine za minibus, saj ti predstavljajo predvsem vozila domačih prevoznikov, ki opravljajo šolske prevoze. S predlaganim ukrepom bi tako pomagali predvsem domačemu prevozniku.

Ob zaključku sestanka so avtobusni prevozniki izpostavili še vrsto negativnih posledic uvedbe brezplačnih vozovnic za upokoјence. Ena ključnih je potovanje večjih in nenapovedanih skupin upokoјencev v obremenjenih časovnih konicah, ko potujejo tudi dijaki, študenti in delavci. Prevozniki sicer podpirajo možnost brezplačne mobilnosti upokoјencev, vendar se zavzemajo za to, da se poišče način, da s tem ne bo moteno izvajanje rednih linijskih prevozov.

Subvencije za vozila na plin

Prevozniki so že večkrat opozorili tudi na težak položaj vseh tistih, ki opravljajo cestne prevoze z vozili na utekočinjen zemeljski plin. Pred energetske krizo so prevozniki, v dobri veri, da sprejemajo napredne odločitve, posodobili vozni park z najsodobnejšimi plinskimi vozili. Ocenjujejo, da prevozniki pri nas razpolagajo z okrog 400 plinskimi vozili. Sedaj so le-ti v podrejenem položaju, saj cena plinskega goriva nikakor ni konkurenčna dizelskemu gorivu. Zaradi nastale situacije je nujno potrebno poiskati možno rešitev, da se tem prevoznim podjetjem priskrbi ustrezna finančna pomoč, ki bo

SUBVENCije ZA PNEVMATIKE VIŠJEGA ENERGIJSKEGA RAZREDA

Na spletni strani Eko Sklada RS je objavljen javni poziv 94SUB-PN21 Nepovratne finančne spodbude za okoljske naložbe nakupa in montaže energijsko učinkovitih in varnih pnevmatik na lestvici energijskega razreda A in B, kategorij C2 in C3, ki so bile kupljene od vključno dne 1. 6. 2021 dalje in nameščene od 1. 10. 2021 dalje pri vozilih za cestni promet kategorije N2 – le za vozila, katerih NDM presega 7,5 t, N3, M3, O3 in O4. Višina subvencije je 100 EUR na pnevmatiko. Javni poziv je odprt do objave zaprtja.

SUBVENCije ZA OBNOVLJENE PNEVMATIKE

Na spletni strani Eko Sklada RS je objavljen javni poziv 102SUB-OPN22 Nepovratne finančne spodbude za obnovljene pnevmatike pri tovornih vozilih in avtobusih. Okoljska naložba po tem javnem pozivu je nakup in montaža obnovljenih pnevmatik, ki so bile kupljene in nameščene na vozilo od 1. 10. 2022 dalje. Višina subvencije je 60 EUR na pnevmatiko. Javni poziv je odprt do objave zaprtja.

omogočala preživetje in poslovanje tudi v prihodnje.

Prevozniki so zato na novi ministrstvu za okolje, podnebje in energijo ter za gospodarstvo, turizem in šport poslali pobudo za tolmačenje in uporabo interventnega ZPGOPEK tudi v ta namen. Zakon namreč omogoča upravičencem pomoč zaradi visokih cen energentov, ki za energente opredeljuje električno energijo, zemeljski plin in tehnološko paro. Prevozniki menijo, da med upravičene stroške porabe energentov sodi tudi zemeljski

plin, ki se uporablja kot gorivo v vozilih na plinski pogon LNG in CNG. Če so pogoji iz zakona izpolnjeni in je zavezanec upravičen do pomoči po tem zakonu, način uporabe sredstva ni relevanten. Vozila, ki kot gorivo uporabljajo zemeljski plin, se štejejo za osnovno sredstvo, s katerim zavezanec opravlja dejavnost, zato ga ne smemo razlikovati od ostalih nepremičnih osnovnih sredstev, ki prav tako delujejo na isti energent. Stališče pristojnih organov pa prevozniki še pričakujejo.

ANTON ŠIJANEC

LOGISTIČNI KONGRES
LOGISTICS CONGRESS

OSKRBOVALNE VERIGE V ZNANOSTI IN PRAKSI
SUPPLY CHAIN MANAGEMENT IN SCIENCE AND PRACTICE

ČLANI OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNIKA SLOVENIJE

UGODNEJE NA JUBILEJNI 10.
MEDNARODNI LOGISTIČNI KONGRES!

15% KODA ZA 15% POPUST: LOGOZS

5.-7. APRIL 2023
GĤ BERNARDIN
PORTOROĤ, SLOVENIJA

ORGANIZATOR KONGRESA:
SLZ
SLOVENSKO LOGISTIČNO ZDRUŤENJE
SLOVENIAN LOGISTIC ASSOCIATION

SEKCIJI KOVINARJEV IN PLASTIČARJEV

Vabljeni na tradicionalno strokovno srečanje kovinarjev in plastičarjev

Po lanskem visokem jubileju in minulih treh desetletjih tradicionalnih strokovnih srečanj letos sekciji kovinarjev in plastičarjev ohranjata preizkušen recept in svoje člane vabita na lansko leto zelo dobro sprejeto lokacijo prečudovitega kongresnega centra v Ankaranu. Na Strokovnem srečanju kovinarjev in Strokovnem srečanju plastičarjev pri OZS se bomo srečali v dneh od 31. marca do 1. aprila 2023.

Udeleženci lanskega srečanja, ki je po dveh koronskih letih svoj novi dom našlo v pomladno obarvanem resortu Adrija, v ambientu Hotela Convent in njegovem čisto novem kongresnem

televiznem večinoma povezovalnem in mreženju članov, razstavljalcev in pokroviteljev, ki se bodo na velikem povezanem dogodku lahko kar najbolje predstavili široki paleti članov obeh sekcij.

Pester strokovni program

V luči uspešnega sodelovanja sekciji pripravljata tudi pester program dogajanja, ki pa je še v fazi nastajanja. Letos bo bolj usmerjen v uporabo novih tehnologij in digitalizacije. Sledil bo uveljavljenemu konceptu uvodnega plenarnega dela s splošnimi poslovnimi in podjetniškimi temami ter nadaljeval z vrsto strokovnih delavnic in predavanj za posamezni sekciji. Temu bo sledil skupen zaključek ob bolj sproščenih, a uporabnih temah. Manjkalo ne bo niti pester program za spremljevalke, med odmori in osrednjim

večerom pa bo čas za prijetno medsebojno druženje kolegic in kolegov.

Se vidimo zadnji dan v marcu in na prvi april!

Ne pozabite in si že sedaj rezervirajte čas ter se 31. marca in 1. aprila dogodka zanesljivo udeležite. Vzdrževanje že spletenih poslovnih in osebnih vezi je neprecenljivo, navezovanje novih pa zagotovo rodi uspešne poslovne poti. Ker je program v nastajanju, informacije še sledijo, zato spremljajte spletno stran sekcij (www.ozs.si/sekcije-in-odbori), vsa morebitna vprašanja pa lahko naslovite tudi sekretarki sekcij Valentini Melkić po e-pošti valentina.melkic@ozs.si. Vljudno vabljeni!

ANTON ŠIJANEC

centru v Ankaranu, so bili tam prvi gosti in vtis, ki ga je dogodek pustil vsem udeležencem, je botroval eni sami želji, da ne spreminjamo nič, morda le še kaj dodamo in se ob letu osorej preprosto srečamo ponovno.

Vsebinsko povezani sekciji kovinarjev in plastičarjev

Ker sta dejavnosti kovinarjev in plastičarjev vsebinsko zelo povezani in se v več točkah tudi povezuje in nadgrajujeta, bosta strokovna dogodka obeh sekcij tudi letos potekala skupno. S tem še naprej dosegamo dolgoletno usmeri-

ZLATI POKROVITELJI SREČANJA:

Vabljeni na Institut Jožef Stefan

V četrtek, 2. marca 2023, bo na Institutu "Jožef Stefan" v Ljubljani potekalo srečanje med člani OZS in raziskovalci IJS pod okriljem njihovega Centra za prenos tehnologij in inovacij. Cilj srečanja, ki ga organizira Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS, je okrepiti sodelovanje in odgovoriti na konkretne izzive, s katerimi se srečujejo mala podjetja in obrtniki. Raziskovalci IJS bodo najprej predstavili delovanje in organiziranost instituta, sledili pa bodo članom različnih strokovnih sekcij prilagojeni ogledi laboratorijev in individualni pogovori z raziskovalci.

Pet sklopov vodenih ogledov raziskovalnih laboratorijev IJS

Po sprejemu obrtnikov in podjetnikov na IJS se bodo ti razdelili v pet različnih tematskih skupin, ki si bodo pod vodstvom raziskovalcev IJS ogledali vsak svoj sklop raziskovalnih laboratorijev. Dogodek je namenjen članom OZS in je brezplačen.

Izbirate lahko torej med petimi sklopi ogledov raziskovalnih odsekov:

- **Avtomatizacija, procesi in telekomunikacije** z ogledi laboratorijev E1, Odsek za avtomatiko, biokibernetiko in robotiko, E2, Odsek za sisteme in vodenje, E5, Laboratorij za odprte sisteme in mreže, E6, Odsek za komunikacijske sisteme.

- **Informacijske tehnologije, umetna inteligenca** z ogledi laboratorijev E3, Odsek za umetno inteligenco, E7, Odsek za računalniške sisteme, E8, Odsek za tehnologije znanja, E9, Odsek za inteligentne sisteme.

- **Obdelava in analiza površin** z ogledi laboratorijev F3, Odsek za tanke plasti in površine, F4, Odsek za tehnologijo površin, F5, Odsek za fiziko trdne snovi, K3, Odsek za fizikalno in organsko kemijo.

- **Sinteza in analiza novih materialov** z ogledi laboratorijev K5, Odsek za

elektronsko keramiko, K7, Odsek za nanostrukturne materiale, K9, Odsek za raziskave sodobnih materialov, CEMM, Center za elektronsko mikroskopijo in mikroanalizo.

- **Vplivi na okolje, energetske rešitve** z ogledi laboratorijev K1, Odsek za anorgansko kemijo in tehnologijo, O2, Odsek za znanosti o okolju, CEU, Center za energetske učinkovitost.

Udeleženci obiska se boste morali zato v skupine **uvrstiti že pred samim obiskom, to pa boste lahko storili s spletno prijavnico**, ki je na spletni strani našega odbora za znanost in tehnologijo (www.ozs.si/odbor-za-znanost-in-tehnologijo), kjer so tematske skupine in laboratoriji tudi podrobno opisani, poleg tega pa so nam raziskovalci IJS pripravili še shemo predlogov za ogled glede na vsebino naših strokovnih sekcij.

Individualna srečanja z raziskovalci IJS

Na podlagi vnaprej izraženih interesov in prijav obrtnikov in podjetnikov članov OZS bodo ob zaključku obiska na IJS organizirana tudi individualna srečanja z raziskovalci, ki bodo potekala po vnaprej pripravljenem urniku in glede na

prijave v že omenjeni spletni prijavnici. Šlo bo za kratke sestanke in konzultacije s ciljem predstavitve problemov in navezovanjem prvih stikov.

Za morebitna dodatna vprašanja lahko pišete Valentini Melkič (valentina.melkic@ozs.si), sekretarki našega Odbora za znanost in tehnologijo pri OZS. Ne zamudite lepe priložnosti za ogled našega največjega znanstveno-raziskovalnega instituta, navezovanje stikov z raziskovalci in prenos vrhunskega znanja v svoje delovne procese.

ANTON ŠIJANEC

"KARTICA JE SUPER. UPORABLJAM JO VSAK DAN, ŠE MED VIKENDOM."

STROKOVNO SREČANJE GRADBINCEV, KLEPARJEV KROVCEV IN INSTALATERJEV-ENERGETIKOV

Pridružite se nam v Moravskih Toplicah

Sekcije gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije obveščajo, da bo skupno strokovno srečanje in druženje 24. in 25. februarja 2023 (petek in sobota) v kongresnem centru v Termah Vivat v Moravskih Toplicah.

V skupnem dopoldanskem delu prvega dne srečanja bomo obravnavali teme, pomembne za prihodnost slovenskega gradbeništva s poudarkom na sodobnih tehnologijah in pristopih ter načinih obračunavanja razlik v cenah za gradbene storitve, kar je ena od trenutno najbolj perečih tem v gradbeni praksi.

V strokovnem delu sekcije instalaterjev-energetikov bo velik poudarek na uvajanju informacijskega sistema za inštalaterje ter izmenjavi podatkov in dokumentov v inštalaterstvu (inštalater : dobavitelj) za potrebe pri nabavah materialov in opreme, kar bo prikazano na primeru dobre prakse iz Avstrije.

Kleparji krovci se bodo dotaknili problematike postavljanja sončnih elektrarn

na obstoječe strehe objektov in pogojev, ki jih je potrebno izpolnjevati pri tem.

V popoldanskem delu prvega dne srečanja bodo strokovne predstavitve pokroviteljev, na katerih bo poudarek na strokovnosti in novih tehnoloških rešitvah.

Prvi dan srečanja se bo zaključil ob degustaciji lokalnih dobrot, ki jih v pregovorno gostoljubnem Prekmurju nikoli ne zmanjka. Po večerji bo glasbeni nastop priznane glasbenice Nike Zorjan, ki prav tako prihaja iz lokalnih logov. S krajinsko tipično glasbeno spremljavo bodo umetniki popestrili tudi preostanek večera.

V soboto dopoldan bodo predavanja v dveh dvoranah: kako si lahko poveča-

mo možnosti uspeha na razpisih za podjetništvo in informiranje vodij gradenj za vpisane v imenik vodij del na OZS.

Kot je že tradicionalno, se bo srečanje končalo s skupno temo iz nabora motivacijsko-zabavnih in sproščujočih tem.

Podrobnejši program srečanja, prijava in dodatne informacije glede nočitev ipd. so dosegljivi na spletni strani OZS www.ozs.si/dogodki (Strokovno srečanje gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov).

Dodatne informacije so na voljo tudi pri sekretarju sekcij po e-pošti janko.rozman@ozs.si ali telefonski številki 031 347 201.

J. R.

Brezskrbno po Evropi.

S TREMI PAMETNIMI REŠITVAMI.

Prihranite čas in denar z največjo evropsko mrežo bencinskih črpalk. Približno **67.000 SERVISOV ZA OSKRBO Z GORIVOM** v Evropi zagotavlja, da se lahko vedno zanesete na nas, kjer koli že ste.

Z **DKV BOX EUROPE** uživajte v vožnji brez ustavljanja skozi številne cestninske postaje v Evropi. Prihranite čas in si odprite vrata do 11 držav EU z eno samo enoto v vozilu.

Z našim digitalnim asistentom **DKV LIVE** lahko znatno povečate učinkovitost svojega voznega parka. Med drugim vas v realnem času podpira pri upravljanju točenja goriva in iskanju tovarov, da bi se izognili praznim vožnjam.

dkv-mobility.com

YOU DRIVE, WE CARE.

Ne pozabite poročati o odpadkih!

Vsi, ki opravljate dejavnosti, pri katerih nastajajo odpadki, ste na Agencijo RS za okolje že vrsto let navajeni pošiljati letna poročila o ravnanju z nastalimi odpadki. Tudi letos ta obveznost ostaja, za preteklo koledarsko leto pa je potrebno poročati do 31. marca. Vseeno pa nova uredba o odpadkih, ki je bila sprejeta lani, prinaša nekaj pomembnih novosti, ki jih morate upoštevati že letos.

Uredba o odpadkih, ki je bila v Uradnem listu RS 77/22 objavljena 31. maja 2022, prinaša torej nekaj pomembnih novosti. O njih smo zato povprašali našo zunanjo svetovalko **mag. Katarino Železnik Logar** z IVD Maribor, ki nam je pojasnila ključne novosti in izpostavila, na kaj moramo biti pri letošnjem poročanju o odpadkih še posebej pozorni.

Kdo in kaj poročati

Poročilo o odpadkih mora pripraviti in oddati izvirni povzročitelj odpadkov, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, pri katerem je v preteklem koledarskem letu zaradi njegove dejavnosti nastalo 10 ton nenevarnih odpad-

Bigstock

kov ali več ali najmanj 5 kg nevarnih odpadkov. Poročilo je potrebno oddati najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

V količine nastalih odpadkov se ne štejejo količine tistih odpadkov, ki ste jih v preteklem koledarskem letu prepustili zbiralcu (npr. mešani komunalni odpadki). Poročilo mora ne glede na količino nastalih odpadkov predložiti tudi izvirni povzročitelj odpadkov, ki je v preteklem koledarskem letu zaposloval 10 oseb ali

več ne glede na vrsto zaposlitve in je vsaj eno pošiljko nastalih odpadkov oddal z evidenčnim listom. Če so se vsi nastali odpadki prepustili (brez evidenčnega lista), poročanje ni potrebno. Če ste odpadke pošiljali izven Slovenije, preverite podatke v transportnih listinah.

Odpadna olja

Opozarjamo še na en kriterij iz Uredbe o odpadnih oljih, ki določa, da je povzročitelj teh olj dolžan poročilo oddati ne glede na nastale količine olj. Med temi povzročitelji se boste poleg avtoserviserjev lahko našli tudi kovinarji in drugi.

Še zadnjič tudi po starem

Če začnemo najprej s tehniko poročanja, nova uredba zahteva, da se o odpadkih poroča preko aplikacije IS odpadki. Vseeno pa obstaja prehodno obdobje in letos z ARSO sporočajo, da je še zadnjič možno, da poročate tudi na dosednji način, torej preko e-pošte s priponko, v kateri v .xls tabeli pripravite in oddate poročilo, kot je bila praksa v preteklih letih. Poročilo ODP-nastajanje najprej obvezno shranite na osebni računalniku, šele nato ga izpolnite ter kot priponko pošljite na e-naslov **odpadki.arso@gov.si**. Letošnji obrazec je na ARSO že objavljen, najdete ga na (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/porocilo-o-nastalih-odpadkih-in-ravnanju-z-njim-odp-nastajanje/>).

Po novem z aplikacijo IS-odpadki

Poročilo pa lahko pripravite in oddate tudi preko informacijskega sistema o ravnanju z odpadki s pomočjo aplikacije IS-odpadki, kar bo v letu 2024 postalo obvezno. Za registrirane uporabnike IS-

-Odpadki je pripravljen delno predizpolnjen obrazec poročila ODP-nastajanje z vpisanimi podatki iz evidenčnih listov.

Registrirajte se pri ARSO

Da boste lahko poročali preko IS sistema, morate biti predhodno registrirani pri ARSO, imeti pa morate eno od veljavnih digitalnih potrdil. Postopek aktivacije predstavnika uporabnika IS-odpadki poteka v treh korakih: **1. korak** je elektronska registracija predstavnika uporabnika IS-odpadki, **2. korak** je prijava predstavnika uporabnika IS-odpadki s prijavnim obrazcem, tega koraka ni treba izvesti podjetjem, ki bodo aplikacijo IS-odpadki uporabljali izključno kot izvirni povzročitelji odpadkov in obenem niso zbiralci oz. obdelovalci odpadkov, morajo pa ta korak opraviti fizične osebe-posamezniki, ki bodo aplikacijo IS-odpadki uporabljali kot izvirni povzročitelji odpadkov, in **3. korak**, ki je aktivacija predstavnika uporabnika IS-odpadki, ki ga izvede ARSO. Podrobnejša navodila in telefonske številke za morebitno pomoč pri vpisu so na voljo na spletnih straneh ARSO, najdete pa jih na naslovu (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/registracija-uporabnika-is-odpadki/>).

Za konec še odgovor

Eno pogostih vprašanj naših članic in članov je, kje lahko zavezanci najdejo podatke o količinah odpadkov, ki se vpisujejo v poročila. Poleg preverjanja podatkov v evidenčnih listih morajo biti količine odpadkov razvidne iz mesečnega popisa stanja začasno skladiščenih odpadkov. In ne pozabite, da je tudi to nova zahteva uredbe, ki se mora v praksi že izvajati.

ANTON ŠIJANEC

SLIKOPLESKARJI

Prvo usposabljanje v okviru PSA evropske akademije slikopleskarjev bo marca v Sloveniji

Sekcija slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev pri OZS kar največ pozornosti posveča izobraževanju in prenosu znanj. Kot zelo aktivna članica UNIEP evropskega združena slikopleskarjev bo marca letos na našem največjem gradbenem sejmu izvedla prvo oz. pilotno usposabljanje slikopleskarjev v okviru PSA evropske akademije slikopleskarjev, ki bo udeležencem prineslo tudi prvi certifikat PSA skladno z EOK (Evropskim ogrodjem kvalifikacij).

Prizadevanja UNIEP

Cilj aktualnega in preteklih projektov evropskih slikopleskarjev je vzpostaviti vseevropsko strukturo za začetno in nadaljnje usposabljanje slikopleskarjev pod okriljem UNIEP. Slikopleskarji so pripravili opise standardov in učnih načrtov ter spretnosti in kompetenc na posameznih ravneh, vse to pa umestili v enotni sis-

okriljem UNIEP. Gre za Erasmus+ projekt, ki ga sofinancira EU v okviru področja razvoja znanj in spretnosti Sector Skills Alliance framework. Projekt, pri katerem sodeluje naša sekcija, so s partnerji zagнали decembra 2019, vanj pa je vključenih kar 23 partnerjev iz 13 evropskih držav.

slikopleskarje na različnih ravneh EOK za učenje na različnih, ustreznih učnih mestih v vsej Evropi. Vse to je evropskim slikopleskarjem zagotovo uspelo.

Pilotno usposabljanje PSA marca v Sloveniji

Dosežene cilje in zadane naloge pa je potrebno preizkusiti tudi v praksi. In naši slikopleskarji so kot zanesljivi partnerji prevzeli tudi to nalogo. Na našem največjem gradbenem sejmu MEGRA bodo

tem izobraževanja slikopleskarjev za različne ciljne skupine na različnih ravneh evropskega ogrodja kvalifikacij EOK za učenje na učnih mestih po vsej Evropi.

Cilj projekta PSA

Cilj aktualnega evropskega projekta PaintingSkillsAcademy (PSA) je združiti rezultate vseh dosedanjih projektov s področja slikopleskarstva in vzpostaviti vseevropsko strukturo za začetno in nadaljnje usposabljanje slikopleskarjev pod

Glavne naloge PSA

Glavne naloge projekta so bile pripraviti opise standardov kakovosti in enote učnih rezultatov na ravneh od 1–6 evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK) za vseživljenjsko učenje, opis učnih načrtov, zahtevano znanje, spretnosti in kompetence na posamezni ravni, urediti priznavanje pridobljenih kompetenc in umestitev pridobljenih znanj v ustrezno raven 1–6 EOK in nenazadnje oblikovanje mreže ponudnikov usposabljanj za

Prvo usposabljanje s certifikatom PSA bo 10. marca na sejmu MEGRA potekalo ravno v Sloveniji, in sicer z naslovom Imitacija kama in imitacija lesa.

tako 10. marca letos pripravili prvo oz. pilotno usposabljanje slikopleskarjev v okviru PSA evropske akademije slikopleskarjev, ki bo udeležencem prineslo tudi prvi ustrezen certifikat za EOK evropsko ogrodje kvalifikacij, in sicer na ravni 4.

Certificirana izobraževanja PSA

Sistem izobraževanj evropske akademije slikopleskarjev PSA temelji na vnaprej definiranih izobraževanjih, ki jih bodo izvajala strokovna združena, organizacije in šole po vsej Evropi. Sistem bo enoten in posameznega usposabljanja na določeno temo se bodo lahko udeležili slikopleskarji iz vse Evrope. Prinesel pa jim bo certifikat z določenim številom točk, ki bodo posameznika na koncu uvrščale na ustrezne ravni od 1 do 6 evropskega ogrodja kvalifikacij EOK ter mu s tem zagotavljale tudi določeno stopno izobrazbe, s katero bo lahko izkazal svojo strokovno usposobljenost kjerkoli v okviru Evropske unije.

Prvi certifikati ravno iz Slovenije

Prvo usposabljanje s podeljenimi certifikati bo torej 10. marca na sejmu MEGRA, tema izobraževanja pa bo Imitacija kamna in imitacija lesa. Sodelovali bodo bodoči slikopleskarji iz Avstrije, Belgije, Češke, Nemčije in Slovenije pod mentorstvom izkušenih slikopleskarskih mojstrov.

Za ponazoritev navedimo še nekaj drugih tem, ki so v načrtu, te bodo na primer zlatenje, restavriranje, dekorativne tehnike, navidezna in razširjena resničnost in številne druge. Predlogi so prepuščeni izvajalcem, usklajeni, pripra-

IZOBRAŽEVANJA SLIKOPLESKARJEV IN FASADERJEV

Kako postati uspešnejši slikopleskar in fasader?

Že od začetka lanskega leta po Sloveniji potekajo zelo uspešna izobraževanja za izvajalce slikopleskarskih in fasaderskih del, ki jih Sekcija slikopleskarjev, črkoslikarjev in fasaderjev pri OZS organizira v sodelovanju s partnerskimi podjetji. Lani je sekcija pripravila šest takih izobraževanj, letos pa je za nami že prvo.

Prihajajoča izobraževanja po slovenskih regijah

Po uspešnem prvem letošnjem izobraževanju, ki je za Goriško, Ajdovščino in Tolminih konec januarja potekalo na OOO Nova Gorica, sekcija s pripravo izobraževanj nadaljuje tudi v drugih regijah. Srečanja z izobraževanji se tako pripravljajo še **10. februarja na OOO Novo mesto** za Dolenjsko, Belo Krajino in Posavje, **2. marca na OOO Koper** za obalno regijo, ki vključuje tudi Ilirsko Bistrico in Sežano, **31. marca na OOO Ljubljana – Vič** za širše območje Ljubljane, Kočevje, Gorenjsko in Notranjsko ter **7. aprila na OOO Ptuj** za Štajersko, Pomurje in Koroško.

Ne zamudite najbližje priložnosti, če pa takrat nimate časa, se lahko prijavite tudi izven svoje regije. Več podrobnosti in prijave poiščite na spletni strani sekcije (www.ozs.si/sekcija-slikopleskarjev-fasaderjev-in-crkoslikarjev) ali na Facebook strani OZS.

Prizadevanja sekcije in sodelujočih podjetij za dvig kakovosti storitev in ravni znanja slikopleskarjev in fasaderjev

so naletela na zelo dober odziv številnih članov sekcije, veliko pa je bilo tudi tistih, ki (še) niso člani, te na dogodku seveda seznanijo tudi s prednostmi in ugodnostmi, ki jih ponuja članstvo v zbornici.

Udeleženci so pohvalili organizacijo, najbolj zadovoljni pa so bili, ker so na dogodku pridobili dodatna znanja, ki jih lahko takoj uporabijo v praksi, kot zelo uporabno pa so izpostavili tudi knjigo Slikopleskarska dela.

ANTON ŠIJANEC

vljeni in ovrednoteni pa bodo znotraj koordinacije PSA in UNIEP.

Prijave še do 10. februarja

Prvo vseevropsko usposabljanje, ki bo prineslo tudi certifikate, je mednarodno že razpisano, prijave pa so možne še do 10. februarja 2023. Več informacij o dogodku, program in način prijave poiščite na spletni strani sekcije (www.ozs.si/sekcija-slikopleskarjev-fasaderjev-in-crkoslikarjev), morebitna vprašanja pa lahko pošljete tudi sekretarju sekcije na e-naslov igor.pipan@ozs.si.

Uposabljanje PSA imamo tako prvič kar doma, zato je na mestu še posebej lepo povabilo vsem slikopleskarjem, da ga izkoristijo in se nanj prijavijo, vsi ostali pa na sejmu z zanimanjem poiščimo njihovo dogajanje in si oglejmo, kako bodo izvedli pilotni projekt.

ANTON ŠIJANEC

TEKSTILCI

Označite svoje tekstilne izdelke

Člani Upravnega odbora Sekcije tekstilcev pri OZS so minuli mesec obravnavali poročilo o delu sekcije za preteklo leto in program dela sekcije za leto 2023. Dogovorili so se, da bodo pripravili strokovno ekskurzijo v prvem delu leta in strokovno srečanje tekstilcev v drugem delu leta, predvidoma meseca oktobra.

Člani upravnega odbora so največ pozornosti na seji namenili kolektivni znamki Izdelek slovenske obrti in idejam, kako spodbuditi stranke, da bi kupovale slovenske izdelke. Večina potrošnikov se pri nakupu izdelkov ozira le na ceno, veliko bolj pa bi se morali zavedati, da z nakupom domačih izdelkov skrbimo tudi za ohranjanje delovnih mest, izdelki, ki jih kupimo, so kakovostni, prodajalci pa nam zagotavljajo tudi možnost popravil ali vračil izdelkov.

»Kupujmo slovensko« mora priti v zavest potrošnikov. V poplavi bolj ali manj kakovostnega tekstila od vsepovsod se to ne bo zgodilo čez noč. Z vztrajnostjo, doslednostjo in pogostostjo opozarjanja na prednosti izdelkov, narejenih doma,

pa bodo rezultati zagotovo vidni.

Tekstilci so že pred časom pripravili pravilnik o uporabi kolektivne znamke

Izdelek slovenske obrti. Z njo želijo slovenski tekstilci dolgoročno graditi prepoznavnost slovenskih tekstilnih izdelkov

ORGANIZIRAN OGLED STROKOVNIH SEJMOV LINEAPELLE IN MIPEL

Sekcija predelovalcev kože pri OZS organizira ogled strokovnih sejmov Lineapelle in Mipel, ki bosta februarja v Milanu. Člani si bodo sejma, ki sta namenjena samo strokovnim oziroma poslovnim obiskovalcem, ogledali **v sredo, 22. februarja 2023.** Odhod je predviden ob 2. uri iz Ljubljane, prihod na sejmišče je predviden ob 10. uri, povratek proti domu pa bo ob 18. uri. Ogled sejmov je za člane brezplačen, za druge udeležence je cena 49 evrov.

Vstop na sejmišče je brezplačen, obvezna pa je predhodna registracija na spletni strani <https://lineapelle-fair.it> ali na <https://mipel.com>. Po uspešni registraciji boste na e-naslov prejeli natančne informacije o prihodu na sejmišče. Prijavo za organiziran obisk s sekcijo predelovalcev kože pa **do ponedeljka, 13. februarja**, pošljite na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si.

SEKCIJA KOVINARJEV

Usposabljanje in certificiranje varilcev

Sekcija kovinarjev pri OZS na pobudo svojih članov tudi letos vabi na usposabljanje in certificiranje varilcev, ki ga pripravlja v sodelovanju s strokovnjaki z Inštituta za varilstvo IZV.

Tečaji in certificiranje, ki se bo izvajalo na Inštitutu za varilstvo, so zasnovani na več desetletnih izkušnjah usposabljanja varilcev IZV na tem področju. Izbirate lahko med TIG varjenjem (aluminij, nerjavno in konstrukcijsko jeklo), MIG/MAG varjenjem (aluminij, nerjavno in konstrukcijsko jeklo), plamenskimi spajkanjem bakra in REO načinom varjenja.

Teoretični in praktični del

Teoretični del sicer petdnevnega usposabljanja bo **20. marca 2023 s teorijo preko spletne platforme Zoom, od 21. do 24. marca 2023 pa mu bo sledil še praktični del, ki bo potekal na lokaciji IZV, Ptujška ulica 19, 1000 Ljubljana.**

Pri teoretičnem delu udeleženci pridobijo osnovna in specifična znanja za opravljanje dela varilca po SIST EN ISO

in informirati potrošnike o izdelkih, ki so izdelani z njihovimi rokami. Nosilec in lastnik kolektivne znamke je OZS, ki je torej edini izdajatelj oznak te blagovne znamke.

Na voljo so natisnjene obešanke in nalepke, ki jih lahko tekstilci, ki bodo ustrezali kriterijem za uporabo kolektivne znamke Izdelek slovenske obrti, in vsi, ki jo želijo uporabljati, kupite na OZS. Logotip kolektivne znamke je pripravljen v obliki obesnih etiket v dveh velikostih, nalepk in všivnih etiket. Obešanko je mogoče pripeti k oblačilu oziroma proizvodu skupaj z oznakami vzdrževanja ali lastnega logotipa podjetja. Ker so velikosti različne, bodo uporabne tudi za proizvajalce nogavic, spodnjega perila itd.

Znamka tekstilcem služi kot sredstvo identifikacije, hkrati pa omogoča tudi razločevanje izdelkov od drugih, na primer tistih z bližnjega vzhoda.

Člani upravnega odbora sekcije vabijo člane, naj uporabljajo kolektivno znamko Izdelek slovenske obrti in tako širijo glas o kakovostnih domačih izdelkih. Več informacij lahko dobijo pri sekretarki sekcije Adrijani Poljanšek (telefon: 01 5830 826).

A.P.

9606 (serije 1, 2), praktično varjenje pa se izvaja pod vodstvom izkušenih inštruktorjev s pomočjo najsodobnejših varilnih strojev.

A test varilca

Po končanem usposabljanju udeleženci ob pozitivnih rezultatih preiskav pridobijo certifikat o preizkusu usposobljenosti varilca oz. A test varilca. Vsi ti, ki bi želeli opraviti zgolj certificiranje brez izobraževanja, lahko to izvedete zadnji dan, 24. marca 2023 od 7. ure dalje.

Za več informacij in možnosti obiščite spletno stran sekcije kovinarjev (www.ozs.si/sekcija-kovinarjev), kjer boste našli tudi podatke o stroških in obveznih prijavah. Prijave potekajo do 16. marca 2023, posredujte pa jih na Inštitut za varilstvo, e-pošta: info@i-var.si, lahko jih tudi pokličete na 01 28 09 432.

A.Š.

SREČANJE LJUBLJANSKIH FRIZERJEV

Osrednja tema je bila izobraževanje v stroki

OOZ Ljubljana-Bežigrad je 23. januarja v sodelovanju s Sekcijo frizerjev pri OZS in ostalimi ljubljanskimi OOO (Center, Moste Polje, Šiška in Vič) organizirala srečanje ljubljanskih frizerjev.

Prvo srečanje ljubljanskih frizerjev na OOO Ljubljana Bežigrad.

Poudarek tega prvega srečanja je bila predstavitev izobraževanja v stroki. Po kratkem uvodnem nagovoru sekretarke sekcije **Vlaste Markoja** je **Mitja Korunovski** iz OZS udeleženkam predstavil praktično usposabljanje na delovnem mestu (pogodbe, sofinanciranje ...), nato pa je **Boris Klančnik** s Centra za poslovno izobraževanje podal informacije o novem izobraževalnem programu Frizerski tehnik PTI (3 + 2). Kot smo izvedeli, je s to nadgradnjo frizerski poklic (kot zadnji) dosegel vertikalno prehodnost na višje izobraževanje. Slabša stran tega je manjše število ur praktičnega usposabljanja v 4. in 5. letniku. Kljub vsemu je še vedno veliko zanimanja za vpis v izobraževalni program frizer, je prisotne pomiril Klančnik. V nekaterih dejavnostih je namreč položaj bistveno slabši.

V zaključnem delu je sekretarka OOO Ljubljana Bežigrad **Magdalena Zupanc** udeležencem predstavila še novosti pri obdavčitvi v letu 2023 (noveli Zakona o dohodnini in Zakona o davčnem postopku, novosti pri REK obrazcih, povračilih stroškov in o novi višini minimalne plače). Ob prigrizku na koncu srečanja smo se dogovorili, da člani svoje želje o temah naslednjega srečanja sporočijo na svojo zbornico ali na strokovno sekcijo pri OZS.

M. Z.

ŠMARJE PRI JELŠAH

Od znancev do prijateljev

Tretjo soboto v januarju je Območna obrtno-podjetniška zbornica Šmarje pri Jelšah po koronskem premoru v Podčetrtku ponovno pripravila letno srečanje za obrtnike in podjetnike Od znancev do prijateljev s ciljem povezovanja obrtnikov in podjetnikov na Kozjanskem. Osrednji gostje so bili jubilanti zadnjih treh let, ki so prejeli priznanja za okrogle obletnice delovanja.

»**V**sa ta priznanja so dokaz skrbnega in vztrajnega dela, s katerim v naših krajih poganjamo gospodarstvo. O predanem delu in stremenu k nadaljnjemu razvoju Kozjancev pričata tudi dve prestižni priznanji, ki sta jih lani prejela

naša člana. Podjetje Pišek – Vitli Krpan je postalo zlata gazela, gospod Ivan Cajzek pa podjetnik leta,« je ob čestitki zbranim povedal predsednik zbornice **Aleš Seidl**.

V imenu županov skupne upravne enote je zbrane pozdravil domači župan **Peter Misja**, ki je izpostavil velik pomen majhnih podjetij v teh krajih, ki skrbijo za zaposlitve in razvoj območja. **Peter Pišek**, podpredsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, je spodbudil zbrane k nadaljevanju povezovanja znotraj zbornice, saj tako lažje gradimo velike zgodbe naših podjetij. **Anton Šturbej**, poslanec državnega zbora, ki prihaja iz bližnjega Rogatca, je vsem zaželel veliko vztrajnosti in uspeha pri delu kot tudi tovrstnih prijetnih snidenj, z lepo zapeto pesmijo pa so vse zbrane pozdravili člani Moškega obrtniškega pevskega zbora.

Dogodek je namenjen vsem obrtnikom in podjetnikom, članom in nečlanom, kot priložnost za sproščeno izmenjavo mnenj, za druženje v prijetnem vzdušju ob odlični kulinariki, za katero so ponovno poskrbeli člani gostinske sekcije, tokrat na čelu s posebnim gostom

Podpredsednik OZS Peter Pišek je poudaril, da obrtniki in podjetniki s članstvom omogočajo zbornici močnejši glas pri ustvarjanju boljših pogojev za delo.

chefom **Urošem Štefelinom**, seveda pa ni manjkala niti pregovorno dobra lokalna žlahtna kapljica in živahni glasbeni takti.

ALENKA RATEJ

Lokalno kulinarčno in vinsko ponudbo za prijetno druženje, ki je trajalo pozno v noč, je skrbno zbral predsednik domače sekcije gostincev Srečko Kunst.

Predsednik OZS Šmarje pri Jelšah je po daljšem koronskem premoru z veseljem pozdravil vse prisotne.

OOZ Šmarje pri Jelšah je podelila priznanja za družinsko tradicijo. Najdaljše tokrat štejejo 55 let.

Jubilejna priznanja in druženje

Območna obrtno-podjetniška zbornica Radlje ob Dravi je sredi januarja pripravila ponovoletno druženje članov. Priložnost so izkoristili tudi za podelitev jubilejnih priznanj.

Ponovoletno druženje članic in članov Območne obrtno-podjetniške zbornice Radlje ob Dravi je zaznamovalo sproščeno vzdušje. Zbrani so večer preživel ob kramljanju s kolegi in izmenjavi mnenj, zbornica pa je priložnost izkoristila tudi za podelitev priznanj tistim članicam in članom, ki so v minulih treh letih zabeležili okrogle obletnice delovanja v obrti in podjetništvu.

Zbrane je nagovoril tudi predsednik OZS Blaž Cvar, ki je obenem tudi predsednik radeljske območne zbornice. Med drugim je izpostavil dosežke in aktivnosti zbornice ter ponovno poudaril, da le povezani lahko dosežemo spremembe na bolje.

E. M.

PREJEMNIKI JUBILEJNIH PRIZNANJ

2020

Za 10 let: **Irena Hofer s. p.** (Frizerski studio Irena), **Janez Rejak s. p.** (izdelava in montaža kovinskih izdelkov), **Metka Robnik s. p.** (prevozništvo), **Martina Topler s. p.** (proizvodnja in servisiranje hidravlike), **Martina Vračko s. p.** (proizvodnja oblačil) in **Goran Zdrčnik s. p.** (vlečna služba in pomoč na cesti).

Za 20 let: **Boštjan Hunjet s. p.** (Humag), **Franc Martini s. p.** (prevozništvo), **Miran Pokeržnik s. p.** (površinska obdelava in prekrivanje kovin – galvanizacija) in **Srečko Vastl s. p.** (Svapi).

Za 30 let: **Marjana Ferlič s. p.** (brivsko-frizerski salon Marjana), **Ivan Ravnjak s. p.** (kovinoplastika), **Kristijan Skutnik s. p.** (pekarna Sezam), **Zmago Volmajer s. p.** (slikopleskarstvo in montaža lesenih elementov) in **Franc Žavcer s. p.** (izdelovanje lesene embalaže).

Za 40 let: **Maks Ternik s. p.** (Gostilna Žohar) in **Marsel d. o. o.** (gradbena mehanizacija).

2021

Za 10 let: **Nada Gašper s. p.** (frizerstvo Nada), **Branko Pinter s. p.** (posredništvo in gradbeništvo), **Domen Pleterski s. p.** (Bl3K, grafične, računalniške in foto storitve) in **Nina Veronik s. p.** (prevozi).

Za 20 let: **Blaž Cvar s. p.** (bar in igre Ludo), **Srečko Helbl s. p.** (Euromont montaža in servis stavbnega pohištva), **Zdravko Krajnc s. p.** (strojna oprema), **Irena Mumel s. p.** (market Hribček) in **Boštjan Podlesnik s. p.** (avtoprevozništvo).

Za 30 let: **Jožef Fišer s. p.** (vodoinštalaterstvo), **Marjan Grosek s. p.** (montaža elektrostrojnih naprav), **O.P.S. Breznik d. o. o.**, **Omorika d. o. o.** in **Marjan Rebernik s. p.** (gradbeništvo).

Za 40 let: **Branko Viher s. p.** (Avto Viher).

2022

Za 10 let: **Zoran Gerold s. p.** (gozdarske storitve), **Tatjana Krajnc s. p.** (frizerski studio Tana), **Danijel Moškon s. p.** (avtoprevozništvo) in **Danica Vajksler s. p.** (Bio-solar, strojne inštalacije).

Za 20 let: **Gumarstvo Šrajner d. o. o.**, **Dušan Sušek s. p.** (gradbeništvo, inženiring in nadzor) in **Marijan Verdinek s. p.** (tesarstvo in montaža stavbnega pohištva).

Za 30 let: **Tomaž Javornik s. p.** (Elektro Javornik, inštaliranje električnih napeljav) in **Matijas Podrzavnik s. p.** (Avtocenter Podrzavnik).

Za 40 let: **Milan Hribernik s. p.** (kleparstvo – izolacije) in **Andrej Šrajner s. p.** (Hydroservis).

Tradicija, ki jo gostinci ohranjajo že 40 let

Pred štiridesetimi leti so gostinci, združeni v takratnih Obrtnih združenjih Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje, predlagali, da bi imeli svoje novoletno srečanje, in sicer na prvi ponedeljek po novem letu. Ideja je zrasla iz dejstva, da je december, mesec veselja in praznovanj, za gostince še posebej naporen, januarja pa si tudi sami še kako zaslužijo svoje silvestrovanje. Zakaj torej ne bi imeli svoje novoletne zabave, ko se novoletne zabave drugih končajo?

Vsako leto gostinski ples organizira ena od zbornic v regiji, izmenično po vrstnem redu. Pred leti se je prej omejenim po novi regijski umestitvi pridružila tudi OOO Kočevje.

Letos je bila za organizacijo v imenu regije zadolžena OOO Trebnje. Gostinci so se zbrali v prelepem ambientu med vinogradi v kulinarčni zidnici Opara v Stari gori pri Trebnjem, ki je del poslovne ponudbe člana zbornice Francija Opare, ki uspešno vodi Hotel Opara v Trebnjem.

Obisk je bil nad pričakovanji. Novoletnega srečanja se je udeležilo 130 gostincev. Pozdravni govor je imel **Marjan Krmelj**, predsednik trebanjske območne obrtno-podjetniške zbornice, v imenu organizatorja in gostincev pa jih je nagovoril **Martin Meglič**, dolgoletni predsednik sekcije gostincev v OOO Trebnje.

Organizatorji so bili tudi letos izredno

veseli, da so se gostinci skupaj s svojimi zaposlenimi vabilu odzvali v res lepem številu. Za okusno hrano in prijetno počutje zbranih je poskrbelo osebje hotela Opara, za glasbo ansambel Veseli Dolenjci, za polnočno penino pa gre zahvala Vinarstvu Martinčič iz Šentjerneja in Vinogradništvu Cvelbar iz Novega mesta.

Zaželeli smo si in tako želimo tudi ostalim slovenskim gostincem, naj bo leto 2023 srečno in uspešno za dejavnost gostinstva in turizma, ki sta vedno znova postavljena pred številne izzive.

Plesalo se je, pelo in predvsem družilo do jutranjih ur. Nato se je bilo treba odpraviti domov in odpreti vrata gostinskih lokalov. Samo gostinci to zmorejo!

Prihodnje leto bo srečanje v imenu regije pripravila OOO Črnomelj, z gotovostjo pa lahko trdimo, da se ga gostinci že zdaj veselijo.

MAJDA GRAČAN

PRIPOČNIK:

AVTORSKO IN OSEBNOSTNO PRAVO V FOTOGRAFIJI

Sekcija fotografov pri OZS je izdala pravi priročnik za fotografe. V njem bodo poklicni ali ljubiteljski fotografi našli odgovore na pravna vprašanja, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, na primer:

- Ali s fotografiranjem pridobim avtorske pravice in kaj to pomeni?
- Turistična agencija je brez dovoljenja objavila mojo fotografijo Bleda na svoji spletni strani, kjer oglašuje storitve v angleškem jeziku. Kaj lahko storim in kako?
- Ali lahko kot referenco objavim fotografije s poroke na svoji spletni strani? Koga moram prositi za soglasje?
- Ali lahko snemam poroko z dronom? Kaj moram upoštevati?

Avtorici priročnika sta **doc. dr. Špelca Mežnar**, ustavna sodnica in strokovnjakinja za avtorsko in civilno pravo, ter **Hana Hvala**, pripravnica v Odvetniški pisarni Vrtačnik, d.o.o., kjer se ukvarja tudi z avtorskim pravom.

Izpolnjeno naročilnico skupaj s potrdilom o plačilu pošljite na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si.

Cena priročnika za člane OZS

39,00 €

(DDV je vključen)

NAROČILNICA:

Nepreklicno naročamo: _____ izvod-ov priročnika

Avtorsko in osebnostno pravo v fotografiji

Naziv in polni naslov naročnika:

Telefon: _____, E-naslov: _____

Zavezanec za DDV (obvezno obkrožite): DA NE

Dav. številka (obvezno): SI _____

št. kartice Mozaik podjetnih (obvezno): _____

Izjavljamo, da smo skupni znesek **ob naročilu plačali** na naslov: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (za fotografski priročnik), **št. tr. r. 02013-0253606416**, NLB d.d., Ljubljana, **sklic: 00 200004**.

Kraj in datum: _____ Žig in podpis: _____

Robert Bečaj regijski podjetniški uspeh leta

Regionalna primorsko-notranjska radijska programska mreža Radio 94 je 14. januarja v Jamskem dvorcu v Postojni uspešno izpeljala prireditve Ona&On – dejanje leta 2022. Slavnostna govornica je bila predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar. Tudi letos so na prireditvi v sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije podelil priznanje za podjetniški uspeh leta primorsko-notranjske regije. Slednje je pristalo v rokah logaškega obrtnika Roberta Bečaja iz družinskega podjetja Mizarstvo Bečaj.

Robertu Bečaju je prestižno regijsko priznanje izročil predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec **Bogdan Oblak** in ob tem dodal, »da smo ponosni na to, da imamo med člani zbornice tako dobre podjetnike in podjetja, teh pa v Logatcu ni malo«.

Predsednica Slovenije **Nataša Pirc Musar** je ob zaključku akcije Ona&On – dejanje leta dejala: »Naj bodo nocojšnji nominiranci v ponos in svetel zgled, kakšna skupnost moramo biti.«

Priznanje za gospodarski regijski uspeh je tokrat prejelo podjetje Proplace iz Podskrajnika pri Cerknici, ki se ukvarja s proizvodnjo elektronskih komponent. Priznanje Ona 2022 pa je po izboru poslušalcev Radia 94 osvojila zborovodkinja Cerkvenega mešanega pevskega zbora Zvon iz Ilirske Bistrice **Damjana Kinkela**.

Tudi letos so na prireditvi v sodelovanju z OZS podelili priznanje za podjetniški uspeh leta primorsko-notranjske regije. Slednje je pristalo v rokah logaškega obrtnika **Roberta Bečaja** iz družinskega podjetja Mizarstvo Bečaj. Mizarstvo Bečaj je družinsko podjetje, ki je začelo delovati leta 1990. Ustanovitelj podjetja **Robert Bečaj st.** je s svojim znanjem zastavil samostojno dejavnost in se na začetku ukvarjal z lesnimi polizdelki, ki jih je podjetje ponujalo večjim sloven-

skim in tujim podjetjem. Leta 2009 je svoje znanje in podjetje predal sinu Robertu Bečaju ml., ki je dejavnost s svojo vizijo, idejami in željami razvijal in širil na trenutno glavno dejavnost – izdelava notranjega pohištva po meri najvišjega kakovostnega razreda.

Podjetje temelji na izdelavi celostne storitve od ideje do realizacije pohištva, kar vključuje oblikovanje notranje opreme, priprav projektne dokumentacije, svetovanje, izdelavo in montažo pohištva. Poleg izdelave notranje opreme celotnega doma podjetje opremlja tudi poslovne prostore, gostinske ter turistične objekte.

Pri celotnem načrtovanju in realizaciji podjetje sestavlja skupaj 12 redno ter pogodbeno vezanih sodelavcev. Podjetje sodeluje s priznanimi slovenskimi in tujimi podjetji, arhitekti in ostalimi strokovnjaki s področja lesarstva. Na ta način svojim strankam in kupcem zagotavljajo najvišjo kakovost pri izpolnjevanju želja in ciljev. Podjetje svojo prodajo zajema na slovenskem trgu, svoje izdelke pa kot dolgoletni partner izvažajo tudi na Nizozemsko in Avstrijo.

Podjetje je v letih delovanja razširilo svojo proizvodnjo, v katero so dodali novo lakirnico, montažni prostor in nove stroje, s katerimi so konkurenčnejši na

trgu. Obseg podjetja se je razširil tudi na dograditev novega poslovnega prostora – prodajno-razstavni salon, v katerem si kupci oziroma stranke lahko ogledajo razstavno pohištvo ter posvetujejo glede svojih želja.

Vizija podjetja v prihodnosti je, da bi se razširili, nadgradili s pomočjo strokovnega kadra na področju dizajna, arhitekture, vlagali v razvoj in strojno opremo, s čimer bi zagotovili najvišjo kakovost ter profesionalno zadovoljitev strank in kupcev, ki bi se z veseljem vračali.

DEJAN ŠRAML, SLIKA: VALTER LEBAN

Več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

PROMOCIJA POKLICEV V TURIZMU IN GOSTINSTVU

Gostinsko-turistični poklici so stimulativni in privlačni

V Radovljici je 10. januarja potekala prva okrogla miza za strokovne delavce osnovnih šol širše gorenjske regije na temo promocije poklicev v turizmu in gostinstvu. Tako sodelujoči na okrogli mizi kot občinstvo so dogodek pozdravili.

V Radovljici je 10. januarja potekala prva okrogla miza za strokovne delavce osnovnih šol širše gorenjske regije na temo promocije poklicev v turizmu in gostinstvu.

kadra pomeni za gostinstvo in turizem. »Seveda si vsi želimo boljše infrastrukturo, novih doživetij, edinstvenih namestitvev, ampak verjemite mi, da če ne bomo znali navdušiti mladih za poklice, nam vsa infrastruktura nič ne pomaga. Mladim je treba povedati, da imajo poklici v gostinstvu in turizmu veliko pozitivnih strani: omogočajo osebno rast, spoznavanje izjemnih ljudi, drugih kultur in okolij ... To je izjemen motiv tudi za mlade, ki se šele odločajo, kaj bodo počeli v življenju,« je še poudarila Kalin.

Sodelujoči na okrogli mizi so se strinjali, da panoga gostinstva in turizma v Sloveniji raste, kar prinaša vsem deležnikom v panogi veliko izzivov in tudi priložnosti. Dejstvo je, da se trendi hitro spreminjajo, to pa pomeni, da bo v prihodnje kakovosten, izobražen in visoko

Raznolikost, privlačnost in izzive gostinsko-turističnih poklicev so skozi svoje zgodbe in izkušnje predstavili chef **Uroš Štefelin** iz Hiše Linhart, sommelier **Marko Koren** iz Vile Planinka, **Gregor Šilc**, lastnik agencije za aktivna doživetja Hike&Bike, **Ivan Damjan Mašič**, ravnatelj Srednje gostinsko turistične šole Radovljica, predavateljica Višje strokovne šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled **mag. Darja Radič** in **Fedja Pobegajlo**, direktor TGZS.

Prisotne je uvodoma pozdravila Dubravka Kalin, v. d. generalne direktorice Direktorata za turizem na MGRT, Tina Sračnjek iz STO pa je predstavila nacionalno promocijsko kampanjo za dvig ugleda poklicev v turizmu.

Dubravka Kalin je med drugim dejala, da se dobro zaveda, kaj pomanjkanja

Druženje so zaključili dijaki Srednje gostinsko turistične šole iz Radovljice, ki so v živo prikazali pripravo jedi, postavitve na krožnikih in mešanje pijač, kar je celotni obravnavani tematiki dodalo piko na i.

NACIONALNA TURISTIČNA KAMPANJA USTVARJAM DOŽIVETJA

Predstavitve poklicev v gostinstvu in turizmu v Radovljici je bil prvi v seriji dogodkov, ki se bodo zvrstili po vsej Sloveniji. Nacionalna kampanja za dvig ugleda poklicev v gostinstvu in turizmu se je začela lani pod sloganom Ustvarjam doživetja. Prva faza kampanje za dvig ugleda poklicem v gostinstvu in turizmu se je začela na družbenem omrežju TiKTok, ki je zelo priljubljeno pri mladini. Na njem je STO ustvarila kanal **@turizemjezakon**, na katerem skozi zanimive in poučne videe predstavljajo različne poklice v panogi. Kampanja uporabnike TikToka nagovarja s sporočilom, da imajo lahko vpliv na prihodnost slovenskega turizma in moč krojiti nova doživetja ter prispevati k trajnostnim politikam.

Druga faza kampanje nagovarja odrasle, ki usmerjajo svoje otroke v izbiro poklica, in tudi tiste, ki iščejo nove karijerne izzive. Objavljene vsebine bodo po svojih kanalih delili partnerji v projektu, ki imajo ustrezne ciljne skupine. Predvideno trajanje kampanje je do konca marca 2023, kar

pomeni, da bo potekala tudi v času informativnih dnevo in vpisov v srednje šole in študijske programe.

Pri oblikovanju vsebine sodelujejo mladi uspešni predstavniki posameznega poklica, ki uživajo v njem, vključeni pa so tudi že priznani in cenjeni posamezniki, ki so si zgradili (mednarodno) odmevno kariero. V prvem obdobju trajanja kampanje bodo predstavljeni poklici kuharja, natarja, barmana, barista, receptorja, sobarice, sommelierja, vodje velnesa, animatorja, consierga, zaposlenega v turistični agenciji, turističnega vodnika in informatorja. Kampanja je zastavljena dolgoročno z možnostjo vsebinskih nadgradenj in širjenja na tuje trge ter predvideva še druge oblike promocije, kot so delavnice, tekmovanja, predstavitve. Vodenje nacionalne kampanje za dvig ugleda poklicem v gostinstvu in turizmu je prevzela Slovenska turistična organizacija (STO).

motiviran kader zelo cenjen in tudi dobro plačan.

»Plača sploh ne sme biti vprašanje. To je predpogoj. Sodelavci pa so srečni in zadovoljni, če imajo pogoje, v katerih z veseljem delajo. Med drugim je to tudi delovni čas, ki ga je treba, če ima delodajalec posluš za to, in vse več je takih, ki ga imamo, oblikovati po meri zaposlenih. Prosti čas danes ljudem, sploh mladim, zelo veliko pomeni,« je o tem, da imajo gostinski poklici je v javnosti še vedno negativen prizvok, povedal Uroš Štefelin, ki je ob tem izrazil zadovoljstvo, da je dobil priložnost, da lahko iz prve roke pove, kako danes izgledajo gostinski poklici, prav tistim, ki prenašajo informacije do mladih, ki se odločajo svojih življenjskih poteh.

Dotaknil se je tudi sodelovanja gostincev v projektu Okusi Radol'ce in sodelovanja s Srednjo gostinsko turistično šolo Radovljica. Povedal je, da dijaki te šole pridno nabirajo izkušnje in se kalijo v vseh devetih restavracijah, ki sodelujejo v projektu: »Skozi rotacijo po restavracijah dobijo vpogled v različne tipe restavracij ter načine dela in vodenja, hkrati pa se učijo, da so gostinske hiše tudi izloške lokalnega okolja, skozi katere gost spoznava hrano, jezik, naravo in ljudi.«

Ravnatelj omenjene šole je pojasnil, da imajo pri njih dijaki status gostinca, ki

jim omogoča pridobivati znanje pri lokalnih gostincih, sodelujejo pa tudi na številnih dogodkih. »Naše dijake učimo za življenje, pokažemo jim, da so ti poklici lepi in živi, poleg tega pa jih spodbujamo na vseh področjih,« je dejal Mašič.

Marko Koren, natar in sommelier, je poudaril, da je treba mladim povedati, da je v tej panogi danes precej drugače kot pred leti: »Danes delamo v okolju, ki je stimulativno in privlačno, odnos nadrejenih in plačilo pa je neprimerljivo s tistim, kar smo doživljali mi na začetku kariere.«

Gorski kolesarski vodnik in direktor družinskega podjetja, v katerem združujejo aktivno preživljanje prostega časa z odkrivanjem neokrnjene narave Julijskih

Alp in Triglavskega narodnega parka, Gregor Šilc pa je med drugim poudaril, da turizem ponuja še ogromno možnosti, da bodo gostinsko-turistični poklici zanimivi za večje število mladih pa je potrebne le nekaj pozitivne konotacije.

Dogodka se je udeležila tudi predsednica Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS **Patricija Furlan**, ki je pohvalila tovrstna srečanja, na katerih se svetovalnim delavcem v osnovnih šolah razjasni pojme in pojasni, kaj vse poklici v gostinstvu in turizmu nudijo. Prepričana je, da so to priložnosti, da se tudi javnosti pokaže pozitivne plati teh poklicev.

EVA MIHELIČ

VISOKA ŠOLA ZA LOGISTIKO IN MANAGEMENT

Dias Academicus in podelitev diplom

Visoka šola za logistiko in management iz Rogaške Slatine na svečanem dogodku v rogaškem Aninem dvoru podelila diplome peti generaciji diplomantov Managementa transportne logistike. 18 diplomantkam in diplomantom sta diplomske listine podelila predsednik Areme mag. Igor Prah in dekanja dr. Patricija Jankovič. Od leta 2016 je na visoki šoli za logistiko in management diplomiralo že 83 diplomantov.

Na dogodku so diplomante in ostale goste, skupaj jih je bilo preko 100, nagovorili župan občine Rogaška Slatina **mag. Branko Kidrič**, ki je med

Visoka šola za logistiko in management iz Rogaške Slatine na svečanem dogodku v rogaškem Aninem dvoru podelila diplome peti generaciji diplomantov Managementa transportne logistike.

drugim povedal, da je izjemno vesel in ponosen na Arema in celotno Skupino Prah, katere del je tudi Arema, saj ima s to fakulteto Rogaška Slatina zagotovljeno izobraževanje tudi na terciarni (visokošolski) ravni. Županovemu je sledil nagovor podpredsednika OZS in predsednika Sekcije za promet pri OZS **Petra Piška**, ki je izpostavil nujnost povezovanja gospodarstva in izobraževanja na nacionalni ravni ter pohvalil izjemno delo, ki ga opravlja celotna Skupina Prah. Pomen kakovostnega izobraževanja in izobraževalnih institucij, kot je fakulteta Arema, v lokalnem okolju pa je izpostavil predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Šmarje pri Jelšah **Aleš Seidl**. V govoru je uspehe, predvsem pa inovativnost in prodornost vseh treh podjetij znotraj Skupine Prah

posebej omenil tudi **Leopold Prah**, ustanovitelj prvega podjetja, iz katerega je nato nastala Skupina Prah.

Študijski program Management transportne logistike je visokošolski strokovni program, ki je skladen z zah-

V imenu Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je diplomantom čestital njen podpredsednik in predsednik Sekcije za promet pri OZS Peter Pišek.

INFORMATIVA 2023

Vajeništvo na Informativi

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je 20. in 21. januarja potekal izobraževalni sejem Informativa, na katerem je v sklopu Centra RS za poklicno

izobraževanje sodelovala tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Vajeništvo je relativno nov izobraževalni sistem na srednjem poklicnem nivoju, ki pa v javnosti žal še ni docela sprejet, zato so promocijske aktivnosti še toliko bolj pomembne. Učenje z delom in prenos znanja v realnem delovnem okolju je poleg zgodnje socializacije ključna prednost vajeništva. Z vpisom v vajeniški sistem se vajencem znatno poveča tudi možnost za zaposlitev.

tevami bolonjskega izobraževanja in diplomantom prinaša stopnjo izobrazbe VI./2. Fakulteta Arema s sedežem v Rogaški Slatini in enoto v Ljubljani zagotavlja študij na dveh lokacijah. Diplomantom omogoča visoko zaposljivost, saj gre za deficitaren študijski program, mednarodno primerljivost in možnost nadaljevanja izobraževanja na magistrski ravni. Vsebine predmetnika so izrazito praktično naravnane, s čimer fakulteta potrjuje moto, da je »najbolj praktično naravnana zasebna visoka šola s področja logistike v Sloveniji«. V začetku leta 2022 je Arema pridobila tudi koncesijo, kar pomeni, da je popolnoma enakovredna vsaki drugi javni fakulteti v Sloveniji in da za določeno število študentov omogoča brezplačen redni študij.

M. K.

E. M.

25. razpis za mojstrske izpite

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije skladno s 7. členom Pravilnika o mojstrskih izpitih (Uradni list RS, št. 101/2004) objavlja razpis za opravljanje mojstrskega izpita za naslednje mojstrske nazive

avtokleparski mojster	avtokleparska mojstrica	mojster strojnih instalacij	mojstrica strojnih instalacij
mojster avtomehanik	mojstrica avtomehaničarka	mojster biromehanik	mojstrica biromehaničarka
frizerski mojster	frizerska mojstrica	slaščičarski mojster	slaščičarska mojstrica
mojster elektronik	mojstrica elektroničarka	mojster tapetnik in dekorater	mojstrica tapetničarka in dekoraterka
mojster strojne mehanike	mojstrica strojne mehanike	elektroinštalaterski mojster	elektroinštalaterska mojstrica
mojster šivilja-krojač	mojstrica šivilja-krojač	mojster telekomunikacij	mojstrica telekomunikacij
mizarski mojster	mizarska mojstrica	slikopleskarski mojster	slikopleskarska mojstrica
tesarski mojster	tesarska mojstrica	fotografski mojster	fotografska mojstrica
zidarski mojster	zidarska mojstrica	mojster klepar-krovec	mojstrica kleparka-krovka
mesarski mojster	mesarska mojstrica	zlatarski mojster	zlatarska mojstrica
mojster avtoelektrikar	mojstrica avtoelektričarka	kamnoseški mojster	kamnoseška mojstrica
mojster toplotne obdelave kovin	mojstrica toplotne obdelave kovin	avtoličarski mojster	avtoličarska mojstrica
mojster oblikovalec kovin	mojstrica oblikovalka kovin	pečarski mojster	pečarska mojstrica
orodjarski mojster	orodjarska mojstrica	mojster polagalec keramičnih oblog	mojstrica polagalka keramičnih oblog
čevljarski mojster	čevljarska mojstrica	cvetličarski mojster	cvetličarska mojstrica
mojster preoblikovalec kovin	mojstrica preoblikovalka kovin	vrtnarski mojster	vrtnarska mojstrica
mojster vzdrževanja tekstilij	mojstrica vzdrževanja tekstilij	kuharski mojster	kuharska mojstrica
mojster splošne elektromehanike	mojstrica splošne elektromehanike	mojster strežbe	mojstrica strežbe
mojster stavbni steklar	mojstrica stavbna steklarka	čebelarski mojster	čebelarska mojstrica
pekovski mojster	pekovska mojstrica	mojster suhomontažne gradnje	mojstrica suhomontažne gradnje
dimnikarski mojster	dimnikarska mojstrica	mojster polagalec talnih oblog	mojstrica polagalka talnih oblog

RAZPISNI ROK ZAČNE TEČI 2. JANUARJA 2023 IN TRAJA DO 31. DECEMBRA 2023.

Pogoji za opravljanje mojstrskega izpita

V skladu z določili 28. člena Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 40/2004 – UPB 102/07) ima pravico do opravljanja mojstrskega izpita, kdor:

- je pridobil srednjo poklicno izobrazbo in ima vsaj tri leta izkušenj na področju, na katerem želi opravljati mojstrski izpit,
- je pridobil srednjo strokovno izobrazbo in ima vsaj dve leti izkušenj na področju, na katerem želi opravljati mojstrski izpit,
- ima najmanj višjo strokovno izobrazbo in vsaj eno leto izkušenj na področju, na katerem želi opravljati mojstrski izpit.

Delovne izkušnje niso vezane na redno delovno razmerje, kandidat za pristop k mojstrskemu izpitu pa je dolžan obvezno k vlogi priložiti potrdilo delodajalca oziroma delodajalcev, iz katerega bo razvidno obdobje pridobivanja izkušenj ter dela in naloge, ki jih je kandidat pri njem opravljal.

Prijava k opravljanju mojstrskega izpita

Pisne prijave za pristop k opravljanju mojstrskega izpita kandidati pošljejo skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev in ostalo zahtevano dokumentacijo, na predpisanem obrazcu, ki ga dobijo na območnih obrtno-podjetniških zbornicah, Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije ali na spletni strani OZS.

Vlogo za pristop k mojstrskemu izpitu lahko kandidati od 2. januarja 2023 dalje pošljejo na Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana, s pripisom 'Mojstrski izpiti' ali jo prinesejo osebno. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije najkasneje v tridesetih dneh po vložitvi popolne prijave obvesti kandidata o izpolnjevanju pogojev za pristop k mojstrskemu izpitu z določitvijo pristopnega roka.

Prijavnina

Kandidat mora ob vložitvi prijave na razpis za opravljanje mojstrskega izpita poravnati prijavnino za opravljanje mojstrskega izpita, ki znaša 430 €. Dokončni obračun stroškov kandidati prejmejo skupaj z obvestilom o izpolnjevanju razpisnih pogojev. Cenik mojstrskega izpita je za vsak naziv objavljen na spletni strani OZS ter na vseh območnih obrtno-podjetniških zbornicah.

Pristopni roki na 25. razpisu za mojstrske izpite

okviru 25. razpisa sta določena dva pristopna roka, in sicer:

- prvi pristopni rok je **7. marec 2023** (rok za oddajo popolnih vlog je do 10. februarja 2023),
- drugi pristopni rok je **10. oktober 2023** (rok za oddajo popolnih vlog je do 22. septembra 2023).

Dodatne informacije

Vse dodatne informacije lahko kandidati dobijo na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, pri gospe **Suzani Kljun**, telefon: **01/58 30 574**, e-naslov: **suzana.kljun@ozs.si** in **Ani Treven**, telefon: **01/58 30 509**, e-naslov: **ana.treven@ozs.si**.

FRNAŽAR, GOSTINSKE IN TURISTIČNE STORITVE, D. O. O., VILJEM KLANČIČ, MIREN

Pica, začinjena s prešernim nasmehom

Na obrobju slikovitega Mirna, še preden se začnemo vzpenjati proti kraški planoti, je picerija Frnažar, poznana daleč naokoli in posebna. Ne zgolj zaradi odličnih, raznolikih in posebnih pic, pač pa tudi zaradi kapitana Vilija, ki ga vsi poznajo po njegovih legendarnih brkih in dobri volji, ki jo trosi med gosti. Vili pooseblja vse tisto, kar lahko spravimo pod klobuk prijaznosti.

Učil se je pri največjih mojstrih sveta. Ne le peke pic, tudi gostoljubnosti, čeprav ima to že v krvi. Prvih korakov peke ga je pravzaprav naučila že nona, nam je zaupal. Da je picerija res drugačna in energija mavrična, zaznamo že na vhodu, ko nas prijazno pozdravi Viljeva soproga in popelje do mize. Po nekaj korakih se sprehodimo med pisanimi, raznobarnimi stoli, ki nakazujejo dobre obete, pogled pa poplesava med številnimi priznanji in diplomami, ki si jih je gospodar prislužil predvsem v tujini, pri sosedih Italijanih, ki so znani po peki najboljših pic.

Iz krušne peči prihaja pregrešen vonj, ki nakazuje, da je izbira picerije prava. Na voljo je 56 različnih pic iz posebnih sestavin. Predvsem testo je tisto, s kate-

rim Vili eksperimentira, saj je narejeno iz različnih mok, ki jih kupi pri najboljših ponudnikih na jugu Italije. »Dobra sestavina je ključna za končni izdelek,« pravi. Tudi ostale dobrote so preizkušene in jih v Miren pripeljejo iz Neaplja. Tam ima Vili tudi veliko prijateljev, ki jih je spoznal na mnogih tekmovanjih v peki pic. Udeležuje se tudi svetovnih prvenstev, nekoč kot tekmovalec, letos se bo na svetovno prvenstvo odpravil najverjetneje v vlogi strokovne komisije. Ponosen je predvsem na to, da je v preteklosti vodil slovensko reprezentanco v peki pic.

Uči se od najboljših. Še vedno. Opravil je veliko tečajev, največ pa se je naučil od profesorja, ki je bil že petkrat svetovni prvak. Še vedno ga pokliče, če je v dilemi. Najpomembnejša pa je energija. To delo opravlja rad. Ni le posel, je tudi ljubezen do dela.

Začelo se je v času osamosvajanja Slovenije. Takrat so odprli bar, potem pa se je vse skupaj nadgradilo s ponudbo pic, hrustljavih brusket in toplih sendvičev. Nad vrhunskimi picami so navdušeni pohodniki, kolesarji in motoristi od blizu in daleč. Največ gostov je še vedno iz Italije, čeprav je Frnažar poznan povsod, se pošali Vili.

Ko je potrebno, za delo v piceriji poprime tudi hčerka in sin, ki je sicer zaposlen v restavraciji v Italiji, kjer dosega izvrstne rezultate, kar očeta navdaja s ponosom. Najboljši pokazatelj, da so pice res odlične, so gostje, ki se vračajo

s prijatelji in znanci. Covid je malenkost prekrizal načrte, gostje so se prepolovili, a počasi se vračajo na stare tirnice. Načrte jim je prekrizal tudi največji požar v Sloveniji, ki se je poleti zgodil na Cerju. Takrat so pri Frnažarju zavihali rokave in oskrbovali gasilce s hrano in pijačo. Vili vedno rad priskoči na pomoč. Zato ga imajo ljudje radi.

»To, da delamo že 30 let, je moje največje veselje in največji uspeh,« pove Vili in doda: »pa to, da še vedno radi delamo in so gostje zadovoljni. Radi se smejemo in z gosti poklepamo, tudi to bi lahko uvrstil v posebnost naše male družinske picerije, ki se bo kmalu razširila tudi na zunanji vrt, ki je v pripravi.« Tam bo Vili ponujal prav posebno testo, ki bo

letošnja novost. Vključujoč fermentacijo in večdnevno počasno vzhajanje, bo ponudba nekaj posebnega, je prepričan. Človek mora nekaj delati (izumljati) in če dela z veseljem, je uspeh zagotovljen. V tem duhu bodo nadaljevali pot peke pic in ostalih dobrot, ob tem pa ne bo pozabil na izobraževanja, potovanja, tečaje in prvenstva, ki ga v izbrani družbi delajo tako zelo živega.

MARTINA ARČON

Viljem Klančič: »To, da delamo že 30 let, je moje največje veselje in največji uspeh.«

Nove sodobne servisne delavnice

Sredi januarja je podjetje Prigo na široko odprlo vrata svojega novega servisnega centra v Hočah pri Mariboru. Na dogodku so številnim gostom in poslovnim partnerjem predstavili moderne, sodobno opremljene servisne delavnice in jim pripravili nepozabno zabavo.

Podjetje Prigo je bilo v Hočah posredno prisotno že več kot 12 let. Priložnost, ki se je pokazala lani, pa so v podjetju z zadovoljstvom izkoristili in na že znani lokaciji odprli tudi lasten servisni center. »Zelo sem vesel in ponosen, da

dom, saj se zavedamo, da bomo samo z najboljšimi orodji in najbolj šolanimi kadri zadostili vašim potrebam na Štajerskem.«

Ekipa strokovnjakov različnih profilov, ki se redno izobražuje po visokih standardih, bo v novem centru servisirala in skrbela za tovorna vozila znamke Mercedes-Benz in MAN, prikolice vseh vodilnih znamk in hladilne agregate Thermo King. Poleg tega bodo popravljali poškodovana vozila in izvajali vulkanizerske storitve (tudi za gradbeno in kmetijsko mehanizacijo), strankam pa je na voljo še bogato založena trgovina z nadomestnimi deli, kamionskimi dodatki in pnevmatikami.

Informacija, da bo servisni center Prigo v Hočah odprt od ponedeljka do petka med 6. in 21. uro ter vsako soboto med 6. in 14. uro, je med zbranimi na slovesnosti naletela na veliko odobravanje. V podjetju Prigo se zavedajo, da mora biti servis poleg tega, da ima najboljšo opremo in kader, tudi prijazen do uporabnikov.

Tako so ga naredili kar se da dostopnega – z omenjenim delavnikom, zagotovljeno 24-urno asistenco za urgentna popravila ter dostavo blaga in rezervnih delov, ker se zavedajo, kako pomembni so vozniki, pa tudi zanje odlično poskrbijo. Na razpolago imajo namreč veliko čakalnico z masažnimi stoli, wi-fijem in televizorjem ter prostore za osebno higieno.

Glede na to, da vozila postajajo vedno bolj zahtevna, se v

Direktorju podjetja Štefanu Pristavcu (desno) sta čestitala tudi predsednik Sekcije za promet pri OZS Peter Pišek in varuh človekovih pravic Peter Svetina.

podjetju Prigo pripravljajo tudi na prihodnost. Zadnjih sedem let že nabirajo izkušnje s popravilom električnih vozil in so na izzive elektrike in vodika, kot je povedal Pristavec, dobro pripravljeni. V kratkem bodo uredili tudi prvo stezo, namenjeno popravilu električnih vozil v Sloveniji, za katero so dogovor sklenili že konec lanskega leta.

EVA MIHELIČ

Na dnevu odprtih vrat podjetja Prigo v Hočah so številnim gostom in poslovnim partnerjem pripravili nepozabno zabavo.

nam je po 12 letih prisotnosti v Hočah uspelo zgraditi lasten servis za tovorna vozila. Začeli smo 12 let nazaj v sosednji ulici in kasneje nadaljevali prav tu,« je na slovesnosti med drugim povedal Štefan Pristavec, direktor podjetja, in dodal: »Servisni center Prigo Hoče smo opremili z najnovejšimi specialnimi orodji in opremo, ki ustreza najvišjim standar-

Na slovesnem dogodku so predstavili tudi ekipo servisnega centra.

V Hočah podjetje Prigo med drugim poskrbi za vulkanizerske storitve, na zalogi pa imajo tudi zelo širok izbor pnevmatik.

MLIN STAJNKO, DUŠAN STAJNKO, S. P., GAJŠEVCI

Pustil gimnazijo in se za vselej zapisal mlinarstvu

Dušanu Stajniku iz Gajševcev v prleški občini Križevci je njegovo poklicno pot krojila življenjska usoda. Ko se je v družini Jožeta Stajnka, priznanega mlinarja šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja, ob dveh hčerah rodil še sin, se je že sklepalo, da je za nasledstvo poskrbljeno. A, kot se spominja Dušan, ga delo v mlinu ni nikoli zamikalo. Zato tudi odločitev, da je po končani osnovni šoli nadaljeval izobraževanje na Ljutomerski gimnaziji, ki pa se je zaradi spleta okoliščin zaključilo že v 2. letniku.

Bilo mu je 17 let, ko je v delovni nesreči izgubil očeta, zato je brez razmišljanja sprejel odločitev o prevzemu mlinarske dejavnosti. »Obrt se je prenesla na mamo, jaz pa sem se začel uvajati v tovrstna opravila. Pri tem mi je največ pomagal takrat pri nas zaposleni Franc Trstenjak, veliko podporo pa se imel tudi pri stricu Antonu, ki se je z mlinarstvom ukvarjal v Juršincih. V enem letu sem po zaslugi lokalne in krovne obrtne organizacije opravil strokovni izpit pri nekdanjem živilskem gigantu Žito, na podlagi katerega mi je občinski upravni organ izdal obrtno dovoljenje. Leta 1982 sem s polnoletnostjo postal najmlajši obrtnik v Sloveniji,« pripoveduje Dušan, ki predstavlja četrto generacijo Stajnkovega mлина v Gajševcih. Ob tem se z zadovoljstvom spominja sicer težkih, a uspešnih poslovnih časov, saj je njihov mlin že pridobil ime, strokovnost in kakovost, zato je tudi večina strank ostala stalni odjemalec njihovih izdelkov. »Nekoliko težje sem se znašel na širšem trgu in v trgovinskih mrežah, saj me kot najstnika sprva niso jemali kot najbolj resnega sogovornika,« se spominja Stajniko.

Stajnkov mlin v Gajševcih je bil zgrajen leta 1908 in postavljen ob reki Ščavnici, ki ga je poganjala. Dušan je leta 1991 mlin dogradil, opremil z novimi stroji in za petkrat povečal njegovo zmogljivost. V domačem podjetju so zaposleni še Dušanova soproga Danica in dva mlinarja. Največji delež zmletega zrnja predstavlja pšenica, v prodaji pa so tudi ržena, ajdova, koruzna in pirina moka. Možna je tudi zamenjava zrnja za katerokoli moko. Večina moke se proda v mlinu, saj je sveža moka zmeraj bolj iskana in cenjena, s svojimi izdelki pa zagotovo tudi nekaj trgovin in pekarn.

Leta 1996 je Dušan mlinu dodal obrat za pridobivanje ajdove kaše. Proces za predelavo ajde je dokaj zapleten, na trgu pa za to dejavnost ni mogoče dobiti ustreznih strojev. »Vso opremo sva strokovno zmontirala skupaj s stanovskim kolegom, ključavničarskim mojstrom Emilijanom Rudolfom. Šlo je za pomembno poslovno odločitev, ki se je izkazala kot izjemna tržna niša, ne le za slovenski prostor, pač pa tudi za Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško. Smo edini v Sloveniji, ki strankam omogočimo, da v našem mlinu iz svoje ajde pridelajo lastno kašo,« pravi Dušan Stajniko in dodaja, da se povečuje tudi njihovo sodelovanje z bio pridelovalci ajde, iz katere proizvedejo vse bolj iskano bio ajdovo kašo.

S 40-letnimi mlinarskimi izkušnjami Dušan Stajniko ohranja vrhunsko

Prvotni Stajnkov mlin v Gajševcih je bil zgrajen leta 1908. Danes je to zmogljiv, sodobno opremljen mlin, kateremu so pred leti dodali še obrat za pridobivanje ajdove kaše.

Dušan Stajniko ima že 40 let mlinarskih izkušenj.

kakovost storitev, z zanesljivo in hitro odzivnostjo mu uspeva doseči odlično razmerje med kakovostjo in ceno, kar mu zagotavlja konkurenčnost, njegova strokovnost pa sega v sam vrh mlinarske dejavnosti pri nas. Verjame, da bo še mnogo let zmožen opravljati vsakodnevna mlinarska dela, ki jih nikoli ne zmanjka. O nasledstvu ne razmišlja. Noben od sinov se ni odločil za mlinarski poklic, saj obiskujeta kmetijsko oziroma avtomehanično šolo.

Dušan Stajniko je v minulem obdobju aktivno deloval v organih območne obrtne zbornice. Kot član upravnega odbora je več mandatov opravljal funkcijo predsednika sekcije živilcev, aktiven pa je bil tudi v odboru za sejme in razstave. Člani OOO Ljutomer so ga 2014 izbrali za obrtnika leta.

NIKO ŠOŠTARIČ

Bigstock

								REVILJA OBRTNIK	ŠKAFAR- SKA OBRT	STROJ, KI OPRAVLJA MEHANSKO DELO	ODPADKI PRI SEKANJU DRVA	NEMŠKA POP PEVKA	NIZEK ŽENSKI GLAS	HRVAŠKA REKA V DALMACIJI	VEČJI TROPSKI SADEŽ
								POPAJEV VIR MOČI							
								RUBNINA HEKSA- GONALNI BAKROV SULFID							
								TRGOVSKA ZASTOP- NICA							
								KRATKA ŠALJIVA ZGODBA (POG.)					OSEBNI ZAJMEK ITALIJAN. LUKA OB JADRANU		
								PEVKA FRECE				POVRŠINA NASPROTI PLAFONU			
								RISTO SAVIN			ANATOM- SKI IZRAZ ZA SEČEVOD	SRBSKA IGRALKA (EVA) MESTO V SZ. SRBIJI			
								MAKRELA						RUDARJI (ZASAV- SKO)	FINSKI ARHITEKT (ALVAR)
								NASILNA VLADARKA							
								BISTVO, OSREDNJA MISEL							
REVILJA OBRTNIK	POVEZA- NOST S SPONKO	ZNANOST O RAVNO- TEŽJU PLINOV	SUROVINA ZA PLATNO IN OLJE	PLINSKA ZMES ATMO- SFERE	SANJA GROHAR BOGO LESKOVIC			PEVKA (ONDINA) ? KLASINC TELESNA HIBA					ALUMINIJ NAS PISATELJ (FRAN)		
ZVEZNA DEŽELA V AVSTRIJI								NAVODILO ZA PEKO GRAD OB VZNOŽJU HALOZ							
AMERIŠKA VOJAŠKA LUKA NA OTOKU OAHU													BRAZILSKO VELE- MESTO KOL SREDI KOPE		
PESNICA MUSER					ODBITJE SVEDSKI ZGOD. IN DRŽAVNIK (OSCAR)						SIMON JENKO NASA PESNICA (ADA)			SAMICA BIVOLA	AVTOR: MARKO DREŠCEK
TINE OREL			KAMNO- LOMEC PALATAL- NI SO- GLASNIK							POVELJ- STVO BOLEZEN. BELJAK. SNOV					VOJAK S ČELADO (ŠALJIVO)
KRAJ OB MEJI Z ITALIJO S PLEZALNO STENO				ZIVALSKA MAŠČOBA POTRDILO O PREVZE- MU STVARI				NAS NEKD. KOŠARKAR (JAKA) SMUČAR MLEKUŽ							
ANTIKVAR								FRANC. SMUČIŠČE NAS FILOZOF (STOJAN)							
NADARJE- NOST							GRSKA POKRAJINA ANG. PESNIK (THOMAS)						KRAJ NAD VIPAVO DRŽAVNIK ILIESCU		
ČRKA HEBREJSKE ABECEDNE					ITAL. POLITIK IN TOVARNAR (GIANNI)								SOLMI- ZACIJSKI ZLOG DEL LJUB- LJANE		
AFRIŠKA TRAVNA ANTILOPA					USTNA ODPRTINA ZVERI IVAN SIVEC							RIMSKI PESNIK TILEN ARTAC			
OKRAS ŽENSKIH LAS															
OVALNA GLINASTA PIŠČAL								KITNA OVOJNICA							
BIVŠI MADŽAR. BOKSAR (KAROLY)								SLAVILNA LIRSKA PESEM					IZREDNA LEPOTA		

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - NOVO – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 23-02-002

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje, hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, pripravnice enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kakovostno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 23-02-003

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 23-02-004

PRODAMO MALO RABLJENO, popolnoma obnovljeno ekscentrično stiskalnico Guljaš & Velicki, tip EK 8 t, letnik 1990, s podajalnikom in odvijalcem traku. Cena po dogovoru. Informacije po tel. 041 768 334 ali e-pošti: direktor@ikor.si Šifra oglasa: 23-02-005

PRODAM STROJ za brizganje plastike Netstal »Neomat 115/60 t«, letnik 1980, cel v delovnem stanju ali za nadomestne dele in hladilni sistem za hlajenje cca 2.000 l vode. Informacije po tel. 031 230 347. Šifra oglasa: 23-02-006

PRODAMO ODLIČNO OHRANJENE hidravlične škarje Jelšingrad MG 3100/635, letnik 1984. Več informacij po e-pošti: tomaz.puc@siol.net. Šifra oglasa: 23-02-007

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmična kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV

Tel.: 04 518 44 44
Faks: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

www.ika.si

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti**.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **marčevski** Obrtnikovi borzi je **20. februarja 2023**.

NAROČILO NA REVIO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

OBRTNE STORITVE

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

**OSEBNA DVIGALA
TOVARNNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI**

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizirno za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 23-03-001

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produktnih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 23-03-002

H2O, d.o.o. - podjetje je specializirano za zagotavljanje celostnih storitev s področij ogrevanja, adaptacij, vodovodnih in drugih storitev s področja inštalaterstva in gradbeništva. Informacije po tel. 031 836 212, e-p: h2ostoritve@gmail.com. Šifra oglasa: 23-03-003

MATERIAL

VSE IZ PLEXI STEKLA

► plošče, bloki, cevi,
palice, profili, krogle,
kupole, ... ► mehanska
in termična obdelava
plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pecenko

PODIJETJE PRO-TRG Kovač, d.o.o. nudi odkup kosov, odrezkov manjših kosov jekla (različne debeline in dimenzije, kakovosti: konstrukcijsko jeklo S235/SR55, jekla za cementacijo 16MnCr, jekla za poboljšanje 42CrMo4, siva litina, poboljšana jekla 42CrMo4+Qt in CrMoS8 in ostala jekla) primernih za nadaljnjo uporabo. Več informacij po tel. 041 692 608 ali e-pošti: mihela@dbk-kovac.si. Šifra oglasa: 23-01-002

• plexi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokolarni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slavlja. Restavracija Nova Rajngla, Rajngla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovce. Informacije po tel. 041 721 299. Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 23-04-002

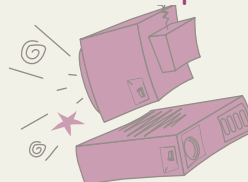
TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: februar - 20., 21., 22., 23. in 24., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 23-05-002

RAZNO

OBIŠČITE NAS NA Portalhoo.si. Objavljamo novice s področja tehnologije, glasbe, filma in zabave. Družimo pa se na Discord strežniku - za pridruženje prepišite spodnjo povezavo v URL! <https://discord.gg/SGnU-ZCd562> Šifra oglasa: 23-09-002

PMC ...računalniki in podobno...

...servis računalniške opreme...
...nadgradnje in posodobitve...
...računalniška omrežja...

Mavrin Peter s.p., 041 718 076
info@pmc-sp.si

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Več oglasov s ponudbo in povpraševanjem si lahko pogledate na spletni strani <https://www.ozs.si/tuji-trgi/iskanje-poslov> ali na www.een.si v rubriki »Borza poslovnih priložnosti«.

Oddajte brezplačni oglaš (ponudba in povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Informacije:
Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Enterprise Europe Network (EEN)
E-pošta: een@ozs.si

UKRAJINA (BOUA20221227002): podjetje je eden največjih proizvajalcev kovinskih kontejnerjev za prevoz gradbenih in trdnih odpadkov, kmetijskih tovarov, odpadnih kovin in stekla v Ukrajini. Ponuja svoje kovinske izdelke preko poslovnega sporazuma.

UKRAJINA (BOUA20221227003): podjetje je specializirano za proizvodnjo tesnil za podjetja iz kemične in naftne industrije, metalurgije, strojearne in kovinarstva, elektrotehnike in elektroenergetike. Podjetje ponuja gotove in po meri izdelane

tesnilne materiale. Išče distributerja in ponuja pogodbe o distribucijskih storitvah gradbenim trgovinam, trgovcem na debelo in drobno s tehničnimi materiali.

SEVERNA MAKEDONIJA

(BOMK20221226012): podjetje je specializirano za proizvodnjo različnih kovinskih izdelkov kot so kmetijski stroji, kontejnerji, jeklene konstrukcije, ograje, rezervni deli in druge kovinske izdelke glede na potrebe strank. Trenutno izvažajo v nekatere države v regiji Zahodnega Balkana, vendar iščejo možnosti širitve poslovanja na druge tuje trge s komercialno pogodbo.

SEVERNA MAKEDONIJA

(BOMK20221226011): podjetje je eno od vodilnih na področju nabiranja, predelave, pakiranja in distribucije gob in divjih sadežev v balkanski regiji. S komercialnimi pogodbami želi razširiti svojo prisotnost na trgih.

UKRAJINA (BOUA20221226010): uveljavljeno, mednarodno izkušeno ukrajinsko podjetje je specializirano za proizvodnjo delov in komponent za rudarsko, metalurško, energetsko in kmetijsko opremo. Podjetje zagotavlja vse faze proizvodnje strojev – od posamezne enote do velikih serij v hitrih dobavnih rokih. Podjetje želi sodelovati po podizvajalskih in proizvodnih pogodbah.

TURČIJA (BOTR20221226007): podjetje je specializirano za avtomobilsko podindustrijo in ponuja svoje proste zmogljivosti v okviru podizvajalske pogodbe.

UKRAJINA (BOUA20221223011): podjetje, vodilno na področju proizvodnje in prodaje

keramičnih ploščic, išče distributerje.

UKRAJINA (BOUA20221225002): podjetje ponuja razpoljen sončnični lecitin v prahu v okviru pogodbe o distribucijskih storitvah. Ukrajinski proizvajalec ponuja čisti razpoljen sončnični lecitin v prahu (aditiv za živila E-322) z vsebnostjo fosfolipidov min.97%. Na voljo je izdelek prehrabene in dietetične kakovosti. Možna je proizvodnja pod trgovsko znamko za trgovske verige.

ROMUNIJA (BORO20221219017): podjetje, specializirano za proizvodnjo industrijskih tekstilnih izdelkov, išče mednarodne poslovne partnerje za sodelovanje v okviru pogodb o zunanjem izvažanju.

ROMUNIJA (BORO20221218009): proizvajalec rešitev za papirno embalažo išče preprodajalce in distributerje.

ROMUNIJA (BRRO20221215007): proizvajalec vrhunskih modnih izdelkov za ženske išče dobavitelje za ekološko certificirane tekstilne izdelke iz konoplje, lanu in volne.

NEMČIJA (BODE20221107001): podjetje, ki oblikuje in izdeluje inovativno vrtno dekoracijo, išče lokalne trgovce na drobno (vrtni centri, butiki), agente in veletrgovce.

FRANCIJA (BRFR20221124012): agencija, specializirana za zdravstveno industrijo, išče proizvajalce medicinskih pripomočkov in opreme za komercialne zastopniške/distribucijske pogodbe za Francijo in trge Bližnjega vzhoda in Afrike.

ŠVEDSKA (BRSE20221117010): podjetje išče proizvajalca tekstila za lastno blagovno znamko ženskega spodnjega perila.

POLJSKA (BOPL20221121016): proizvajalec pro-ekoloških pripomočkov za dojenčke in otroke išče distributerje.

ŠVEDSKA (BRSE20221103008): podjetje je zasnovalo novo serijo lesenega in išče proizvajalca stolov za proizvodnjo visokokakovostnih lesenih stolov. Iščejo izkušenega proizvajalca pohištva z visokim znanjem izdelave klasičnih lesenih stolov in njihovih specifičnih detajlov. Stoli bodo izdelani iz breze ali morebitne buke. Podjetje išče partnerja v Evropi za zunanje izvajanje.

MADŽARSKA (BOHU20221123005): podjetje išče proizvajalce embalaže za pakiranje njihovih kozmetičnih izdelkov iz steklenic in recikliranega papirja.

FRANCIJA (BRFR2022112018): podjetje proizvajalcem inovativnih in trajnostnih igrac za otroke, ki želijo vstopiti na francoski trg, ponuja pogodbo o komercialnem zastopstvu za distribucijo.

FINSKA (BOFI20220713004): agencija, ki ustvarja edinstvene in nepozabne digitalne izkušnje, išče partnerje.

BELGIJA (BOBE20220811008): proizvajalec išče veletrgovca ali distributerja za svojo biorazgradljivo namizno posodo za enkratno uporabo.

AVSTRIJA (RDRAT20220811006) (R&R povpraševanje): Podjetje, ki razvija inovativne protimikrobne večnamenske kompozite, išče partnerje za razvoj izdelkov.

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

Brezplačno svetovanje in pomoč pri iskanju mednarodnih partnerjev za:

- proizvodnjo ali distribucijo vaših izdelkov,
- dostop do novih trgov,
- tehnološke rešitve za rast inovacij v vašem podjetju,
- sodelovanje pri raziskovalno-razvojnem projektu.

www.een.si
#EENCanHelp

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti, v službi in doma!

V letu 2023 bomo za vas pripravili:

10 x revija Transport & Logistika

4 x strokovna priloga Logistika

2 x posebna priloga Servis & vzdrževanje

Postanite naš naročnik
ter dnevno spremljajte novice na **eTransport.si**

Popolnoma električni **ID. BUZZ** **CARGO**

Gospodarska
vozila

Izjemno prostoren tovorni prostor, ki je s svojo zasnovo posebej prilagojen za najrazličnejše delovne izzive. Hkrati vas pri vsakodnevem delu podpira s številnimi digitalnimi rešitvami in naprednimi tehnologijami.

Novi ID. Buzz Cargo na novo definira prihodnost poslovne mobilnosti.

Več informacij o ID. Buzz Cargo na [vw-gospodarska.si](https://www.vw-gospodarska.si)

Volkswagen way to
ZERO

Na poti do brezemisijske mobilnosti za vse.

Kombinirana poraba električne energije (kWh/100 km): 24,6–20,5 (WLTP). Emisije CO₂: 0 g/km. Emisije CO₂ med vožnjo in skupne emisije CO₂ so odvisne od vira električne energije. Volkswagen zato priporoča uporabo ekološko pridobljene elektrike. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Mednarodni dostavnik leta 2023" (IVOTY). Vir: "Logistra", številka 9-10/2022. Slika je simbolna. Nekatera navedena in prikazana oprema je na voljo za doplačilo. Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, Ljubljana.